

НАМУНАИ
саволу масъалаҳои тест
аз фанни забони тоҷикӣ
ИМД 2026

**Қисми А (имтиҳон дар заминаи таҳсилоти
умумӣ – синфи 11-ум) ва қисми Б (имтиҳон дар
заминаи таҳсилоти умумии асосӣ – синфи 9-ум)**

ФОНЕТИКА, ҲОДИСАҲОИ ФОНЕТИКӢ ВА ИМЛО

1 Дар кадом калимаҳо ба ҷойи *ӯ* ҳарфи *у* навишта шудааст?

- A) куҳ, обру(й)
- B) муъмин, муътабар
- C) муҳра, муҳсин
- D) бухрон, бухтон

2 Кадом калимаҳо бо ҳарфи *ӯ* навишта мешаванд?

- A) олу, оху
- B) дору, ору
- C) дулона, чуча
- D) анбур, бурро

3 Кадом калимаҳо бо ҳарфи *ӯ* навишта мешаванд?

- A) муъчиза, шуъба
- B) духтур, душвор
- C) муҳра, суҳбат
- D) вохурӣ, гуё

4 Садоноки *ӯ* дар кадом калимаҳо дуруст навишта шудааст?

- A) дӯр, нӯр
- B) зӯд, сӯд
- C) рӯз, гӯш
- D) дурӯд, сурӯд

5 Кадом калимаҳо бо ҳарфи *ӯ* навишта мешаванд?

- A) бухор, муғча
- B) гулу, ҳинду
- C) муътабар, шуъла
- D) афсус, андуз

6 Садоноки *ӯ* дар кадом калимаҳо дуруст навишта шудааст?

- A) дорӯ, орзӯ
- B) абрӯ, бозӯ
- C) зӯҳра, кӯҳна
- D) лӯбиё, лӯлакабоб

7 Дар ибораҳои додашуда кадом калима бо ҳарфи у навишта мешавад, на бо ӯ?

- A) хомӯшии бардавом
- B) бачагони кӯчагард
- C) кӯҳҳои сарбафалак
- D) мӯъҷизаи табиат

8 Дар ибораҳои додашуда кадом калима бо ҳарфи у навишта мешавад, на бо ӯ?

- A) олими мӯътабар
- B) чӯли беобу гиёҳ
- C) бонги хурӯс
- D) занбӯри асал

9 Дар ибораҳои додашуда кадом калима бо ҳарфи у навишта мешавад, на бо ӯ?

- A) кӯдаки ширинзабон
- B) шӯҳи беқарор
- C) шӯҳрати беандоза
- D) гуфтугӯи мардона

10 Дар кадом калима имлои ҳарфи ӯ нодуруст аст?

- A) бўстон
- B) гӯшрас
- C) дӯлоб
- D) ғӯрбат

11 Дар кадом калима имлои ҳарфи ӯ нодуруст аст?

- A) кӯрак
- B) кӯҳан
- C) зӯран
- D) дӯғоб

12 Дар кадом калима имлои ҳарфи ӯ нодуруст аст?

- A) мурӯр
- B) мурӯд
- C) нӯшин
- D) кӯҳсор

13 Дар кадом калима имлои ҳарфи ӯ нодуруст аст?

- A) бўҳтон
- B) булӯр
- C) бўрон
- D) бўстон

14 Дар кадом калима имлои ҳарфи ӯ нодуруст аст?

- A) гӯшмол
- B) гӯсола
- C) гӯгирд
- D) гӯдоз

15 Дар ибораҳои додашуда кадом калима бо ҳарфи у навишта мешавад, на бо ӯ?

- A) хӯшаҳои ангур
- B) рӯзи пурнишот
- C) сӯҳбати мард
- D) занбӯри асал

16 Дар ибораҳои додашуда кадом калима бо ҳарфи у навишта мешавад, на бо ӯ?

- A) марди кӯҳансол
- B) фурӯғи дониш
- C) обрӯйи инсон
- D) кӯзаи сафолӣ

17 Дар ибораҳои додашуда кадом калима бо ҳарфи у навишта мешавад, на бо ӯ?

- A) фурӯғи илм
- B) шӯълаи ҷароғ
- C) шӯҳи беқарор
- D) хӯшаи гандум

18 Дар мақоли зерин дар калимаи ҳомӯшӣ ҳарфи ӣ чӣ вазифа дорад:
Ҳомӯшӣ забони донишмандон аст.

- A) бандаки феълӣ
- B) бандаки хабарӣ
- C) пасванди исмсоз
- D) пасванди сифатсоз

19 Дар мақоли зерин дар калимаҳои некӣ ва бадқирдорӣ ҳарфи й чӣ вазифа дорад?

*Бад мекунию нек тамаъ медорӣ,
Некӣ набувад сазои бадқирдорӣ.*

- A) пасванди исмсоз
- B) бандаки феъли
- C) пасванди сифатсоз
- D) бандаки хабарӣ

20 Дар байти зерини Саъдии Шерозӣ дар калимаи корӣ ҳарфи й чӣ вазифа дорад?

*Агар бад кунӣ, чашми некӣ мадор,
Ки гар хор корӣ, суман надравӣ !*

- A) бандаки хабарӣ
- B) бандаки феъли
- C) пасванди исмсоз
- D) пасванди сифатсоз

21 Дар мақоли зерин дар калимаҳои хоҳӣ ва нашавӣ ҳарфи й чӣ вазифа дорад?

Хоҳӣ нашавӣ расво, ҳамранги ҷамоат бош!

- A) бандаки феъли
- B) бандаки хабарӣ
- C) пасванди исмсоз
- D) пасванди сифатсоз

22 Дар байти зерин дар калимаи нестӣ ҳарфи й чӣ вазифа дорад:

*Гар онӣ, ки душман-т гӯяд, маранҷ
В-агар нестӣ, гӯ, бирав, боз санҷ!? Саъдии Шерозӣ*

- A) бандаки феъли
- B) бандаки хабарӣ
- C) пасванди исмсоз
- D) пасванди сифатсоз

23 Вазифаи ҳарфи й-ро дар калимаи ишорашуда муайян намоед:

*Ба ҳақиқат одамӣ бош в-агарна мург бошад,
Ки ҳамин сухан бигӯяд ба забони одамият.* Саъдии Шерозӣ

- A) пасванди исмсоз
- B) пасванди сифатсоз
- C) пасванди зарфсоз
- D) овози таркиби калима

24 Вазифаи ҳарфи *й*-ро дар калимаи ишорашуда муайян намоед:

Агар ин даррандахӯй зи табиатат бимирад,

Ҳама умр зинда бошӣ ба равони одамият. Саъдии Шерозӣ

- А) пасванди исмсоз
- В) пасванди сифатсоз
- С) пасванди зарфсоз
- Д) овози таркиби калима

25 Вазифаи ҳарфи *й*-ро дар калимаҳои ишорашуда муайян намоед:

Магар одамӣ набудӣ, ки асири дев мондӣ,

Ки фаришта раҳ надорад ба макони одамият. Саъдии Шерозӣ

- А) пасванди исмсоз
- В) пасванди сифатсоз
- С) бандаки феълӣ
- Д) бандаки хабарӣ

26 Дар калимаи *хомӯшӣ* садоноки *й* чӣ вазифа дорад?

Агар гуфтан сим аст, хомӯшӣ зар аст.

- А) пасванди сифатсоз
- В) бандаки хабарӣ
- С) бандаки феълӣ
- Д) пасванди исмсоз

27 Дар калимаи *хурдсолӣ*-и ҷумлаи зерин ҳарфи *й* чӣ вазифа дорад?

Ҳанӯз ҳамон як осиеб об, ки дар хурдсолӣ канораиш менишаст, аз ин ҷо ҷорӣ буд. К. Мирзо

- А) бандаки хабарӣ
- В) пасванди исмсоз
- С) пасванди сифатсоз
- Д) пасванди зарфсоз

28 Дар калимаи *ҷорӣ*-и ҷумлаи зерин ҳарфи *й* чӣ вазифа дорад?

Ҳанӯз ҳамон як осиеб об, ки дар хурдсолӣ канораиш менишаст, аз ин ҷо ҷорӣ буд. К. Мирзо

- А) пасванди калимасоз
- В) овози таркиби реша
- С) бандаки хабарӣ
- Д) бандаки феълӣ

29 Дар ҷумлаи зерин дар калимаҳои кӯҳӣ ва лоҷувардӣ ҳарфи ӣ чӣ вазифа дорад?

Танҳо уқоби кӯҳӣ аз сари шах якбора ба осмони лоҷувардӣ парвоз мекунад, озодона бол афишонда, торафт баланд мебарояд... .

Р. Ғамзатов

- A) пасванди исмсоз
- B) пасванди сифатсоз
- C) бандаки изофӣ
- D) бандаки хабарӣ

30 Дар ҷумлаи зерин дар калимаи равшанӣ ҳарфи ӣ чӣ вазифа дорад?

Нур соя надорад, нур фақат равшанӣ мепошад. Р. Ғамзатов

- A) бандаки феъли
- B) бандаки хабарӣ
- C) пасванди исмсоз
- D) пасванди сифатсоз

31 Дар ҷумлаи зерин дар калимаҳои ҳалимӣ ва шитобкорӣ ҳарфи ӣ чӣ вазифа дорад?

Ҳалимӣ – даст кашидан аст аз шитобкорӣ ҳангоми ҳашму ғазаб ва даст задан ба ҷинойт, ки натиҷаи нописандаш ба инсон асар кунад.

Абуалӣ ибни Сино

- A) пасванди исмсоз
- B) пасванди сифатсоз
- C) бандаки хабарӣ
- D) бандаки феъли

32 Дар байти зерин дар калимаҳои ростӣ садонокӣ ӣ чӣ вазифа дорад?

Ҳама ростӣ кун, ки аз ростӣ,

Набояд ба қор андарун қостӣ. Абулқосими Фирдавӣ

- A) пасванди сифатсоз
- B) пасванди исмсоз
- C) бандаки феъли
- D) бандаки хабарӣ

33 Дар калимаи ҳоксорӣ садонокӣ ӣ кадом вазифаро иҷро намудааст?

Ҳоксорӣ зинаи инсон аст.

- A) пасванди шаклсоз
- B) пасванди феълсоз
- C) пасванди исмсоз
- D) пасванди сифатсоз

34 Дар ҷумлаи зерин дар калимаҳои хоҳӣ ва хӯрӣ ҳарфи *й* чӣ вазифа дорад?

Хоҳӣ ки моҳии бомаза хӯрӣ, худ ба лаби кӯл бираву моҳӣ гир.

Р. Ғамзатов

- A) бандаки феъли
- B) бандаки хабарӣ
- C) бандаки изофӣ
- D) бандаки соҳибӣ

35 Дар матни зерин дар калимаи шудай ҳарфи *й* чӣ вазифа дорад?

- Хайр, ин тавр бошад, ту калон шудай. Аспро зин зан, туро ҳамроҳам ба кӯҳ мебарам. Р. Ғамзатов

- A) бандаки феъли
- B) бандаки хабарӣ
- C) бандаки изофӣ
- D) бандаки соҳибӣ

36 Дар матни зерин дар калимаи доштай ҳарфи *й* чӣ вазифа дорад?

- Бас аст афсӯс хӯрдан. Хуб сарзамин доштай: ҳамааш сангу сахра.

Р. Ғамзатов

- A) бандаки соҳибӣ
- B) бандаки изофӣ
- C) бандаки хабарӣ
- D) бандаки феъли

37 Дар калимаи дидорбинӣ-и ҷумлаи зерин ҳарфи *й* кадом вазифаро иҷро намудааст?

Имрӯз чор кампири ҳамсоя дидорбинӣ омаданд. Ҷ. Ақобир

- A) бандаки феъли
- B) пасванди исмсоз
- C) пасванди сифатсоз
- D) овози таркиби калима

38 Дар калимаи кошкӣ-и ҷумлаи зерин ҳарфи *й* чӣ вазифа дорад?

Ҳа, кошкӣ тезтар меомаду ман сари по мешудам. Ҷ. Ақобир

- A) овози таркиби калима
- B) пасванди сифатсоз
- C) пасванди зарфсоз
- D) пасванди исмсоз

- 39 Дар калимаи нисфишабӣ-и ҷумлаи зерин ҳарфи й чӣ вазифа дорад?
Ароба нисфишабӣ ба як ҷойи хилвату ҳамвори соҳили дарёи Сурхоб расиду истод. Ҷ. Ақобир
- А) пасванди зарфсоз
 - В) пасванди исмсоз
 - С) пасванди сифатсоз
 - Д) овози таркиби реша
- 40 Дар байти зерин дар калимаи ҷавонӣ садоноки й чӣ вазифа дорад?
Ҷавонӣ, ҳанӯз ин баландӣ маҷӯй,
“Суханро бисанҷу ба андоза гӯй!” Абулқосими Фирдавсӣ
- А) пасванди сифатсоз
 - В) пасванди исмсоз
 - С) бандаки феъли
 - Д) бандаки хабарӣ
- 41 Дар калимаи шундаӣ садоноки й кадом вазифаро иҷро намудааст?
*Шундаӣ, ки қулоҳе ҷу бар ҳаво фиканӣ,
Ҳазор чарх занад, то расад дубора ба сар.* Ҳабиби Қоонӣ
- А) бандаки хабарӣ
 - В) бандаки феъли
 - С) бандаки изофӣ
 - Д) бандаки соҳибӣ
- 42 Дар калимаи хомӯшӣ садоноки й кадом вазифаро иҷро намудааст?
Беҳ аз хомӯшӣ ҳеҷ пироя нест.
- А) пасванди исмсоз
 - В) пасванди зарфсоз
 - С) пасванди шаклсоз
 - Д) пасванди сифатсоз
- 43 Дар кадом калимаҳо бо иваз намудани ҳамсадои аввал бо ҳамсадои ҷуфт маъно тағйир меёбад?
- А) даҳр, саҳл
 - В) рабт, барқ
 - С) баст, забт
 - Д) раҳм, саҳм

44 Дар кадом банд бо иваз намудани ҳамсадои аввал бо ҳамсадои чуфт маънои калимаҳо тағйир меёбад?

- A) набз, нанг
- B) мард, марз
- C) санг, сарф
- D) маҳр, қаҳр

45 Дар кадом банд бо иваз намудани ҳамсадои аввал бо ҳамсадои чуфт маънои калимаҳо тағйир меёбад?

- A) реша, рехта
- B) пеша, пора
- C) садо, сазо
- D) холӣ, хоҳӣ

46 Дар кадом калима бо иваз намудани ҳамсадои аввал бо ҳамсадои чуфт маъно тағйир меёбад?

- A) васл, сард
- B) шир, шер
- C) чарм, шарм
- D) наъл, лаъл

47 Дар кадом банд бо иваз намудани ҳамсадои аввал бо ҳамсадои чуфт маънои калима тағйир меёбад?

- A) паҳн, лаҳн
- B) ҳарф, чарх
- C) забт, хайр
- D) баъд, саъд

48 Дар кадом банд бо иваз намудани ҳамсадои аввал бо ҳамсадои чуфт маънои калима тағйир меёбад?

- A) барг, барқ
- B) базм, разм
- C) касб, насб
- D) санг, чанг

49 Дар кадом калимаи байти зерин ҳолати талаффуз нашудани овоз мушоҳида мегардад?

*Аз ман, ки хӯшачини раҳи шеърामу сухан,
Бар киштзори гандуму бар хӯшачин дуруд. Аз “Рӯзнома”*

- A) хӯшачин
- B) киштзор
- C) шеър
- D) гандум

50 Дар кадом калимаи ҷумлаи зерин ҳолати талаффуз нашудани овоз мушоҳида мегардад?

Дар ин ҳол ҳам нотарсии он шахс ва дастгирии пир лозим аст ...

С. Айнӣ

- А) дастгирӣ
- В) нотарсӣ
- С) шахс
- Д) лозим

51 Кадом калима ҳамсадои талаффузнашаванда дорад?

- А) айём
- В) раъд
- С) ростгӯ
- Д) мураббӣ

52 Кадом калима ҳамсадои талаффузнашаванда дорад?

- А) саъд
- В) забун
- С) чанбар
- Д) зардча

53 Кадом калима ҳамсадои талаффузнашаванда дорад?

- А) санъат
- В) дӯстрӯ
- С) эҳсон
- Д) шанбе

54 Кадом калимаи додашудаи ҷумлаи зерин ҳамсадои талаффузнашаванда дорад?

Фаридун дар сари моҳи Меҳр тоҷ бар сар гузошт, подшоҳ шуд.

Аз “Достонҳои Шоҳнома”

- А) Фаридун
- В) подшоҳ
- С) бар
- Д) моҳ

- 55** Кадом калимаи ҷумлаи зерин ҳамсадои талаффузнашаванда дорад?
Мувофиқи фармон Ҷандал бо якчанд нафар ҳамроҳону хизматгори ба сафар баромад. Аз “Достонҳои Шохнома”
- А) якчанд
В) Ҷандал
С) мувофиқ
Д) хизматгори
- 56** Кадом калимаи ҷумлаи зерин ҳамсадои талаффузнашаванда дорад?
Лашкаркаши ғайр аз тасодуф на фақат бедасту но нашуд, балки ҳатто хурсанд шуд Аз “Достонҳои Шохнома”
- А) ғайр
В) фақат
С) хурсанд
Д) тасодуф
- 57** Дар кадом калимаи ҷумлаи зерин ҳолати коҳиш ёфтани овоз мушоҳида мегардад?
Аммо бачагони хурдсолро зимистон он қадар бад намегузашт... .
С. Айни
- А) бачагон
В) зимистон
С) хурдсол
Д) намегузашт
- 58** Дар талаффузи калимаҳои якчанд ва дучанд кадом падидаи овозӣ мушоҳида мешавад?
- А) ихтисоршавии овозҳо
В) коҳишҳои овозҳо
С) ҷойивазкунии овозҳо
Д) монандшавии овозҳо
- 59** Дар талаффузи калимаҳои давлатманд ва хирадманд кадом падидаи овозӣ мушоҳида мешавад?
- А) коҳишҳои овозҳо
В) ҷойивазкунии овозҳо
С) монанд шудани овозҳо
Д) ихтисоршавии овозҳо

60 Дар кадом калима яке аз овозҳо равшан талаффуз намешавад?

*Дорам он сар, ки сар андар сари кори ту кунам,
Бо мани дилшуда ҳарчанд саре нест туро.* Камоли Хучандӣ

- A) сар
- B) дорам
- C) ҳарчанд
- D) дилшуда

61 Кадом калима ҳамсадои талаффузнашаванда дорад?

*Агар хоҳӣ накухоҳӣ, наку бош,
Ҳамеша росткору ростгӯ бош.* Хусрави Деҳлавӣ

- A) хоҳӣ
- B) ҳамеша
- C) росткор
- D) накухоҳӣ

62 Дар байти зерин кадом калима ҳамсадои талаффузнашаванда дорад?

*Касе, к-ӯ бовариӣ халқро арзанда мегардад,
Ба ҳар кас дӯстрӯ, ҳар хонаро зебанда мегардад.* М. Турсунзода

- A) бовар
- B) дӯстрӯ
- C) зебанда
- D) арзанда

63 Кадом калима ҳамсадои талаффузнашаванда дорад?

- A) даркор
- B) дармон
- C) дастгир
- D) дарзмол

64 Кадом калима ҳамсадои талаффузнашаванда дорад?

- A) бадгумон
- B) байзашакл
- C) балогардон
- D) баландкӯҳ

65 Кадом калима ҳамсадои талаффузнашаванда дорад?

- A) даравгар
- B) дабистон
- C) дастбанд
- D) давомнок

66 Дар кадом калима ташдид мушоҳида мешавад?

- А) дасттанг
- В) дасттанҳо
- С) дунҳиммат
- Д) дастоннавоз

67 Дар кадом калима ташдид мушоҳида мешавад?

- А) гарммичоз
- В) гумбуррос
- С) гарддон
- Д) гарддор

68 Дар кадом калима ташдид мушоҳида мешавад?

- А) беиззат
- В) баддаҳан
- С) баррустан
- Д) баҳраандӯз

69 Дар кадом калима ташдид мушоҳида мешавад?

- А) ёддошт
- В) заррин
- С) калиддон
- Д) каммазмун

70 Ҳангоми талаффузи калимаҳои *дӯстдор* ва *дӯстру* кадом падидаи овозӣ мушоҳида мешавад?

- А) афзудани овозҳо
- В) ихтисоршавии овозҳо
- С) коҳишёбии овозҳо
- Д) монандшавии овозҳо

71 Кадом калимаҳо ду ҳарфи йотбарсар доранд?

- А) бурё, ҳаё
- В) якрӯя, Яҳё
- С) ғаюр, миён
- Д) кайҳон, яманӣ

72 Кадом калимаҳо ду ҳарфи йотбарсар доранд?

- A) айём, айёр
- B) рӯякӣ, чӯяк
- C) моён, намоён
- D) аёният, баёния

73 Дар кадом ибора ҳарфи ь – сакта нодуруст истифода шудааст?

- A) маънои зиндагӣ
- B) донишҷӯи фаъол
- C) воқеаи таърихӣ
- D) маъвои дил

74 Дар кадом ибора ҳарфи ь – сакта нодуруст истифода шудааст?

- A) табиноти махсус
- B) мавзӯи баҳс
- C) даъвои беасос
- D) таъби нозук

75 Дар кадом ибора ҳарфи ь – сакта нодуруст истифода шудааст?

- A) аҳволи иҷтимоӣ
- B) матоъи пахтагӣ
- C) фаъолияти муназзам
- D) эҳсоси масъулият

76 Бо афтидани ҳарфи ь (аломати сакта) маънои кадом калима тағйир меёбад?

- A) масъуд
- B) маълум
- C) аъзам
- D) баъдан

77 Бо афтидани ҳарфи ь (аломати сакта) маънои кадом калима тағйир меёбад?

- A) таълим
- B) аълам
- C) талъат
- D) даъват

78 Дар ҳолати афтидани ҳарфи ь (сакта) маънои кадом калимаҳо дигар мешавад?

- A) инъом, эълон
- B) маъно, раъно
- C) маъво, наъл
- D) аълам, баъд

79 Дар ҳолати афтидани ҳарфи ь (сакта) маънои кадом калимаҳо дигар мешавад?

- A) нафъ, туъма
- B) ваъда, ваъз
- C) даъво, аъзо
- D) баъзан, шамъ

80 Дар ҳолати афтидани ҳарфи ь (сакта) маънои кадом калимаҳо дигар мешавад?

- A) маъюс, маъюб
- B) саъд, суръат
- C) матоъ, раъно
- D) таътил, туъма

81 Дар кадом калимаҳо бо иваз намудани садонок маънои калима тағйир меёбад?

- A) нафъ, рафъ
- B) банд, чанд
- C) ганҷ, ранҷ
- D) бохт, сохт

82 Дар кадом калимаҳо бо иваз намудани садонок маънои калима тағйир меёбад?

- A) воз, гӯш
- B) суф, дур
- C) фасл, гарм
- D) вафо, сафо

83 Дар кадом гурӯҳи калимаҳо бо иваз намудани садонок маънои калима тағйир меёбад?

- A) танг, санг
- B) барг, сард
- C) занг, ранг
- D) бахт, тахт

84 Бо иваз намудани ҳамсадои аввал бо ҳамсадои чуфт маънои кадом калимаҳо тағйир меёбад?

- A) хайр, чанг
- B) баён, равон
- C) даъво, маъво
- D) забон, калом

85 Бо иваз намудани ҳамсадои аввал бо ҳамсадои чуфт маънои кадом калимаҳо тағйир меёбад?

- A) достон, бостон
- B) завол, давон
- C) кайҳон, қаҳдон
- D) ромиш, дониш

86 Бо иваз намудани ҳамсадои аввал бо ҳамсадои чуфт маънои кадом калимаҳо тағйир меёбад?

- A) шаб, лаб
- B) чап, хап
- C) сар, кач
- D) фан, ман

87 Дар кадом калима зада дар ҳичои аввал меояд?

- A) саҳро
- B) имрӯз
- C) берун
- D) сӯзан

88 Дар кадом калима зада дар ҳичои аввал меояд?

- A) маросим
- B) кишвар
- C) деҳқон
- D) мехондам

89 Дар кадом калима зада дар ҳичои аввал меояд?

- A) тирамоҳ
- B) зиндагонӣ
- C) гирифта
- D) кӯзагар

90 Дар кадом калима зада дар ҳиҷои аввал меояд?

- A) гирифта
- B) кӯзагар
- C) эътимод
- D) мамнунона

91 Дар кадом калима зада дар ҳиҷои аввал меояд?

- A) офтоб
- B) дирӯз
- C) фараҳ
- D) ифтихор

92 Дар кадом калима зада дар ҳиҷои аввал меояд?

- A) намоиш
- B) рӯзгор
- C) ҳарчанд
- D) тайёр

93 Дар кадом калима зада дар ҳиҷои аввал меояд?

- A) пазируфт
- B) пайғом
- C) ангубин
- D) ангушт

94 Дар кадом калима зада дар ҳиҷои аввал меояд?

- A) шодмон
- B) гулистон
- C) андаке
- D) беғубор

95 Дар кадом калима зада дар ҳиҷои аввал меояд?

- A) омӯзгор
- B) инчунин
- C) хирадманд
- D) суратгар

96 Дар кадом калима зада дар ҳиҷои аввал меояд?

- A) дигаре
- B) андаке
- C) покзабон
- D) паҳновар

97 Дар кадом калима зада дар ҳиҷои аввал меояд?

- A) инсонӣ
- B) дубахра
- C) инчунин
- D) дузону

98 Дар кадом калима зада дар ҳиҷои аввал меояд?

- A) дарида
- B) дастгоҳ
- C) дирам
- D) дидам

99 Дар кадом калима зада дар ҳиҷои аввал меояд?

- A) баъзе
- B) коргах
- C) кӯзагар
- D) мардона

100 Дар кадом калима зада дар ҳиҷои аввал меояд?

- A) хондан
- B) дидам
- C) сафед
- D) берун

101 Дар кадом калима зада дар ҳиҷои аввал меояд?

- A) садаф
- B) сӯзан
- C) лаълӣ
- D) зеро

- 102** Кадом калимаи байти зерин нодуруст навишта шудааст?
*Ин диёри пурсафои пурхуруш,
Субҳдам мову туро орад ба чӯш.* М. Турсунзода
- A) пурхуруш
B) пурсафо
C) субҳдам
D) чӯш
-
- 103** Навишти кадом калима ба қоидаи имло мувофиқ нест?
Мушк он аст, ки худ бибӯяд, на он, ки атор бигӯяд. Саъдии Шерозӣ
- A) атор
B) мушк
C) бибӯяд
D) бигӯяд
-
- 104** Навишти кадом калима ба қоидаи имло мувофиқ нест?
На ҳар кӣ ба сураат накӯст, сирати зебо дар ўст; кор андарун дорад, на пӯст. Саъдии Шерозӣ
- A) ўст
B) пӯст
C) накӯст
D) ҳар кӣ
-
- 105** Дар навишти кадом калимаи ҷумлаи зерин ғалат роҳ ёфтааст?
Ҳунар омӯз ва аз омухтану сухани нек шунидан нанг мадор, то аз нанг раста бошӣ... Унсурулмаолии Кайковус
- A) ҳунар
B) сухан
C) омухтан
D) шунидан
-
- 106** Дар навишти кадом калимаи ҷумлаи зерин ғалат роҳ ёфтааст?
Одамӣ фузунӣ ёфт бар дигар ҷунварон ба даҳ дараҷа, ки дар тани ўст: панҷ аз дарун ва панҷ аз берун. Унсурулмаолии Кайковус
- A) дарун
B) берун
C) фузунӣ
D) ҷунварон

- 107** Дар навишти кадом калимаҳои ҷумлаи зерин ғалат роҳ ёфтааст?
Аммо ҷаҳд кун, ки агарчи асилу гавҳарӣ бошӣ, гавҳари тан аз гавҳари асл беҳтар, чунонки гуфтаанд: “Шарафу бузургӣ ба хираду адаб аст, на ба нужоду нисаб”. Унсуролмаолии Қайковус
- А) хираду адаб
 - В) нужоду нисаб
 - С) асилу гавҳарӣ
 - Д) шарафу бузургӣ
- 108** Дар ин ҷумла имлои кадом калима нодуруст аст?
Вале ногоҳ хастаҳолона ба сӯйи дар нигариста, дар андомиаш нишони таъвише падида омад ва зӯр зада мекушид, ки чизе гӯяд. А. Муродӣ
- А) сӯйи
 - В) гӯяд
 - С) ногоҳ
 - Д) мекушид
- 109** Дар ин ҷумла имлои кадом калима нодуруст аст?
*Омад баҳори хурам бо рангу бӯйи тиб,
Бо сад ҳазор нузҳату ороиши аҷиб.* Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ
- А) бӯйи
 - В) нузҳат
 - С) ороиш
 - Д) хурам
- 110** Дар байти додашуда имлои кадом калима нодуруст аст?
*Чаши ман серӣ надорад аз тамошои замин,
Хоҳам, аз мади назар н-афтад ягон ҷойи замин.* М. Турсунзода
- А) серӣ
 - В) мади
 - С) ҷойи
 - Д) н-афтад
- 111** Дар ин ҷумла имлои кадом калима нодуруст аст?
Бачагӣ вақти беғамӣ, айёми ширин ва болазат, давраи аҷоибӣ зиндагии инсон аст. Ҷ. Иқромӣ
- А) беғамӣ
 - В) бачагӣ
 - С) болазат
 - Д) аҷоиб

- 112** Дар матни додашуда имлои кадом калима нодуруст аст?
Бачагӣ вақти безамӣ, аёми ширин ва болаззат, давраи аҷоибӣ зиндагии инсон аст. Ҷ. Иқромӣ
- А) вақт
В) аём
С) аҷоиб
Д) болаззат
-
- 113** Дар ҷумлаи додашуда имлои кадом калима нодуруст аст?
Бачагӣ вақти безамӣ, айёми ширин ва болаззат, давраи аҷойибӣ зиндагии инсон аст. Ҷ. Иқромӣ
- А) бачагӣ
В) айём
С) болаззат
Д) аҷойиб
-
- 114** Имлои кадом калима нодуруст аст?
Бештарини ҷаъмомади ҷавонон ба тарзи дангона ва маҷлиси миёнсолон ба сурати ғаштак мегузашт. С. Айнӣ
- А) ҷаъмомад
В) дангона
С) маҷлис
Д) миёнсолон
-
- 115** Имлои кадом калима нодуруст аст?
Гулхан бо шоҳаҳои зардолу, себ, тут ва дигар дарахтони мевадор, ки имрӯз барои ҳамин маҷлис шикаста оварда буданд, фӯрузон буд. С. Айнӣ
- А) гулхан
В) зардолу
С) имрӯз
Д) фӯрузон
-
- 116** Имлои кадом калима нодуруст аст?
Насими шабона бо бӯи хуши сабзаҳо, киштҳо, алафҳои худруи дарёбод омехта димоғхоро қувват, шушхоро роҳат, дилхоро масаррат меод. С. Айнӣ
- А) бӯи
В) худруи
С) қувват
Д) масаррат

- 117** Навишти кадоме аз ин калимаҳо аз рӯйи қоидаи имло нест?
*Зи фарри фарвадин домони сахро боғи ризвон шуд,
Насими субҳидам бар сабзаву гул амбарафшон шуд.* А. Лоҳутӣ
- А) фарри
В) домони
С) субҳидам
Д) амбарафшон
-
- 118** Навишти кадоме аз ин калимаҳо аз рӯйи қоидаи имло нест?
*Зи фари фарвадин домони сахро боғи ризвон шуд,
Насими субҳидам бар сабзаву гул анбарафшон шуд.* А. Лоҳутӣ
- А) зи
В) фари
С) домони
Д) анбарафшон
-
- 119** Навишти кадоме аз ин калимаҳо аз рӯйи қоидаи имло нест?
*Зӣ фарри фарвадин домони сахро боғи ризвон шуд,
Насими субҳидам бар сабзаву гул анбарафшон шуд.* А. Лоҳутӣ
- А) зӣ
В) фарри
С) домони
Д) анбарафшон
-
- 120** Навишти кадом калимаҳо ба қоидаи имло мувофиқ нест?
- А) бачагӣ, бечорагӣ
В) доногӣ, ошногӣ
С) хонагӣ, оворагӣ
Д) дусолагӣ, соягӣ
-
- 121** Навишти кадом калимаҳо ба қоидаи имло мувофиқ нест?
- А) зебогӣ, дилрабогӣ
В) бандагӣ, хастагӣ
С) оворагӣ, нокорагӣ
Д) оммавӣ, садамавӣ
-
- 122** Навишти кадом калимаҳо ба қоидаи имло мувофиқ нест?
- А) дилбастагӣ, соягӣ
В) мафкуравӣ, оммавӣ
С) устогӣ, дилрабогӣ
Д) барномавӣ, алоҳидагӣ

123 Навишти кадом калима ба қоидаи имло мувофиқ нест?

*Дар коргаҳи кӯзагаре рафтам душ,
Дидам ду ҳазор кӯза гӯёву хамӯш.* Умари Хайём

- А) душ
- В) коргаҳ
- С) хамӯш
- Д) ду ҳазор

124 Навишти кадом калима ба қоидаи имло мувофиқ нест?

*Дар коргаҳи кӯзагаре рафтам дӯш,
Дидам ду ҳазор кӯза гӯёву хамуш.* Умари Хайём

- А) дӯш
- В) коргаҳ
- С) хамуш
- Д) ду ҳазор

125 Навишти кадом калима ба қоидаи имло мувофиқ нест?

*Ногоҳ яке кӯза баровард хурӯш:
“Ку кӯзагару кӯзахару кӯзафӯруш”* Умари Хайём

- А) ногоҳ
- В) хурӯш
- С) кӯзахар
- Д) кӯзафӯруш

126 Навишти кадом калима ба қоидаи имло мувофиқ нест?

*Чу хирман баргирифтӣ, гов мафрӯш,
Ки дунҳимат кунад неъмат фаромӯш.* Саъдии Шерозӣ

- А) мафрӯш
- В) фаромӯш
- С) дунҳимат
- Д) баргирифтӣ

127 Навишти кадом калима ба қоидаи имло мувофиқ нест?

*Нашояд, к-одамӣ чун кураи хар,
Чу сер ояд, нагардад гирди модар.* Саъдии Шерозӣ

- А) нашояд
- В) к-одамӣ
- С) кура
- Д) чун

-
- 128** Навишти кадом калима ба қоидаи имло мувофиқ нест?
*Вафодорӣ куну минатшиносӣ,
Ки бадфарҷомӣ орад носипосӣ...* Саъдии Шерозӣ
- А) минатшиносӣ
В) бадфарҷомӣ
С) вафодорӣ
Д) носипосӣ
-
- 129** Имлои кадом калима нодуруст аст?
*Марам аз дӯст чун оҳу, ба ман сири дилатро гӯ,
Тара-Чандри, Тара-Чандри! Ту, эй бозингари ҳинду!* М. Турсунзода
- А) марам
В) дӯст
С) сири
Д) гӯ
-
- 130** Имлои кадом калима нодуруст аст?
*Ҳар чӣ меҳохӣ, ту пайдо мекунӣ,
Нозу неъматҳо муҳаё мекунӣ?* М. Турсунзода
- А) Ҳар чӣ
В) меҳохӣ
С) пайдо
Д) муҳаё
-
- 131** Имлои кадом калима нодуруст аст?
*То ба гӯши дилбарон хонам сурӯд,
То бигӯям дӯстонамро дуруд.* М. Турсунзода
- А) гӯши
В) сурӯд
С) бигӯям
Д) дуруд
-
- 132** Имлои кадом калима нодуруст аст?
*Он макун дар амал, ки дар узлат
Хору мазлуму мутаҳам боӣ.
Дар ҳама ҳол неқмаҳзар боӣ,
То ҳама вақт муҳтарам боӣ.* Саъдии Шерозӣ
- А) мазлум
В) мутаҳам
С) неқмаҳзар
Д) муҳтарам
-

133 Имлои кадом калима нодуруст аст?

Хоби аҳмақ лойиқи ақли вай аст,

Ҳамчу ӯ беқимат асту лошайъ аст. Чалолиддини Балхӣ

- A) ҳамчу
- B) лойиқ
- C) беқимат
- D) лошайъ

134 Имлои кадом калима нодуруст аст?

Хоби аҳмақ лоиқи ақли вай аст,

Ҳамчу ӯ беқиммат асту лошайъ аст. Чалолиддини Балхӣ

- A) аҳмақ
- B) лоиқ
- C) ҳамчу
- D) беқиммат

135 Имлои кадом калима нодуруст аст?

Баъд аз тааммули ин маънӣ маслиҳат он дидам, ки дар нишемани узлат нишинам ва домани суҳбат фаро худ чинам ва дафтар аз гуфтаҳои парешон бишуям ва минбаъд парешон нагуям ...

Саъдии Шерозӣ

- A) бишуям
- B) суҳбат
- C) гуфтаҳо
- D) тааммул

136 Имлои кадом калима нодуруст аст?

Як шаб тааммули айёми гузашта мекардам ва бар умри талафкарда таассуф меҳурдам ва санги сарочаи дилро ба алмоси оби дида месуфтам ва ин байтҳо муносиби ҳоли худ мегуфтам. Саъдии Шерозӣ

- A) таассуф
- B) тааммул
- C) месуфтам
- D) меҳурдам

137 Имлои кадом калима нодуруст аст?

Эй мурғи саҳар, ишқ зи парвона биомӯз,

К-он сухтаро ҷон шуду овоз наёмад. Саъдии Шерозӣ

- A) зи
- B) сухта
- C) биомӯз
- D) наёмад

138 Имлои кадом калима нодуруст аст?
*То ранҷ таҳамул нақунӣ, ганҷ набинӣ,
То шаб наравад, рӯз падидор набошад.* Саъдии Шерозӣ

- A) таҳамул
- B) набинӣ
- C) падидор
- D) нақунӣ

139 Имлои кадом калима нодуруст аст?
*Зи бӯю лазати хуш меваҳоро,
Шараф бошад, чунон к-аз ақл моро.* Носири Хусрав

- A) зи
- B) хуш
- C) лазат
- D) шараф

140 Имлои кадом калима нодуруст аст?
*Аз ӯ шодмонӣ, аз ӯ хурамист,
Аз ӯ ҳам фузунӣ ҳам з-ӯ камист.* Абулқосими Фирдавӣ

- A) камист
- B) фузунӣ
- C) шодмонӣ
- D) хурамист

141 Навишти кадоме аз ин калимаҳо аз рӯйи қоидаи имло нест?
*Баъд аз он байтҳои дар ёдамон мондари шоду хурам тақдор
менамудем.* С. Улуғзода

- A) баъд
- B) байт
- C) хурам
- D) ёдамон

142 Навишти кадоме аз ин калимаҳо аз рӯйи қоидаи имло нест?
*Модарам ўро дар оғӯш гирифта, аз сару рӯяш мебӯсад, тасалӣ
медихад.* С. Улуғзода

- A) оғӯш
- B) рӯяш
- C) тасалӣ
- D) мебӯсад

143 **Ҳаммаъноҳи калимаи *форам*.**

- А) дилангез, дилчӯй
- В) дилрабо, дилбар
- С) дилнавоз, дилафрӯз
- Д) гуворо, дилнишин

144 **Ҳаммаъноҳи калимаи *дилкаш*.**

- А) дилангез, дилчӯй
- В) дилписанд, хушоянд
- С) дилнавоз, дилафрӯз
- Д) дилрабо, дилбар

145 **Ҳаммаъноҳи калимаи *пиндор*.**

- А) ахлоқ, одоб
- В) одат, хислат
- С) андеша, фикр
- Д) кирдор, рафтор

146 **Ҳаммаъноҳи калимаи *фоида*.**

- А) бор, пул
- В) нафъ, суд
- С) баракат, мукофот
- Д) бар, даромад

147 **Ҳаммаъноҳи калимаи *ирода*.**

- А) саркаш, якрав
- В) азм, ният
- С) оҳанин, устувор
- Д) пурқувват, якрӯй

148 **Ҳаммаъноҳи калимаи *басар*.**

- А) айнак, назар
- В) чашм, дида
- С) биной, нур
- Д) нигоҳ, мушоҳида

149 Ҳаммаъноҳи калимаи *амр*.

- A) қарор, зӯрӣ
- B) ёдрасӣ, таъкид
- C) фармоиш, супориш
- D) сарзаниш, ҷазо

150 Аз рӯйи мазмуни байт ҳаммаъноҳи калимаи *мутрибро* муайян намоед:

*Мутриби хушнаво бигӯ, тоза ба тоза, нав ба нав,
Бодаи дилқушо бичӯ, тоза ба тоза, нав ба нав.* Ҳофизи Шерозӣ

- A) гӯянда ва чӯянда
- B) навозанда ва сароянда
- C) хонанда ва бинанда
- D) гӯянда ва шунаванда

151 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҳаммаъноҳи калимаи *садоро* гузоред:

Фотима бо шунидани ...и пойи шавҳараи Хушангро хезонд.

С. Улуғзода

- A) шарфа
- B) тобиш
- C) тап-тап
- D) шиддат

152 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҳаммаъноҳи калимаи *хоначаро* гузоред:

Дар хилвати ...и даруни боз сухан офарида мешавад. С. Улуғзода

- A) хучра
- B) каппа
- C) хайма
- D) меҳмонхона

153 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҳаммаъноҳи ибораи *эҷод мегардадро* гузоред:

Дар хилвати хучраи даруни боз сухан С. Улуғзода

- A) сохта мешавад
- B) гуфта мешавад
- C) офарида мешавад
- D) навишта мешавад

154 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҳаммаъноӣ калимаи занҷирро гузоред:

Шоир аз он ... шаддаҳои дурру гавҳари суҳан ҷамоил месозад.

С. Улуғзода

- A) банд
- B) ҳалқа
- C) силсила
- D) пайваста

155 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҳаммаъноӣ калимаи овезонро гузоред:

Шоир аз он силсила шаддаҳои дурру гавҳари суҳан ... месозад.

С. Улуғзода

- A) моил
- B) муҳайё
- C) ҷамоил
- D) пайванд

156 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҳаммаъноӣ калимаи танҳоиро гузоред:

Дар ...и ҳуҷраи даруни боз суҳан офарида мешавад. С. Улуғзода

- A) ҷудой
- B) оромӣ
- C) хилват
- D) паноҳгоҳ

157 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҳаммаъноӣ калимаи аспбонро гузоред:

... дар ҳавли берун назди тавила ду аспро қашав мекард. С. Улуғзода

- A) Саис
- B) Сайёд
- C) Посбон
- D) Галабон

158 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҳаммаъноӣ калимаи аспхонаро гузоред:

Саис дар ҳавли берун назди ... ду аспро қашав мекард. С. Улуғзода

- A) охур
- B) работ
- C) тавила
- D) қаҳдон

- 159** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҳаммаъноӣ калимаи *барзгарро* гузоред:
Исми ... ба ҳамин қабил мардумон мансуб будааст. С. Улуғзода
А) боғбон
В) деҳқон
С) чорводор
D) соҳибмулк
- 160** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҳаммаъноӣ калимаи *парокандаро* гузоред:
Рӯз сафед мешуд, аз байни абрҳои ... ситораҳои хира метофтанд.
С. Турсун
А) паҳн
В) тунук
С) кушода
D) парешон
- 161** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҳаммаъноӣ калимаи *аҷоибро* гузоред:
Серёжа ба ман номи он ҳайвонҳои ... ва мургони аҷоибро як-як гуфта, дар куҷоҳо зистанаширо ҳикоя мекард. С. Улуғзода
А) зебо
В) ваҳшӣ
С) ғалатӣ
D) гуногун
- 162** Кадом калима бо калимаи *одил* дар ҷумлаи зерин ҳаммаъноӣ?
Исмоили Сомонӣ дар замони худ ҳамчун амири одил ном бароварда будааст. С. Ҳалимиён
А) оқил
В) додгар
С) ботадбир
D) дурандеш
- 163** Кадом калима бо калимаи *бахтиёр* дар ҷумлаи зерин ҳаммаъноӣ?
Дар дунё бахтиёр он касе аст, ки соҳиби илм ва дониш бошад.
С. Айни
А) доно
В) оқил
С) хушбахт
D) дурандеш

- 164** Дар чумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҳаммаънои мувофиқи калимаи нигарониро гузоред:
Аммо баъди ...и бисёр боз Саидакбархоҷа наомадааст. С. Айни
А) умедбахшӣ
В) нишастан
С) интизорӣ
Д) дидан
- 165** Дар чумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҳаммаънои калимаи ҳамроҳ (шарик)-ро гузоред:
...и кунҷи танҳой китоб аст. Абдурраҳмони Ҷомӣ
А) мушовир
В) дӯст
С) устод
Д) анис
- 166** Ба ҷойи сенукта ҳаммаънои калимаи андалебро гузоред.
*Бе ту дар тӯю тамошоҳо шудам,
Бе ту гоҳо ...и гӯё шудам.* М. Турсунзода
А) кабк
В) кумрӣ
С) булбул
Д) фохта
- 167** Ҳаммаънои калимаи ҳазордастонро муайян намоед.
*Бӯйи гули бомдоди Наврӯз
В-овози хуши ҳазордастон.* Саъдии Шерозӣ
А) бедона, кабк
В) мусича, фохта
С) дурроҷ, кумрӣ
Д) андалеб, булбул
- 168** Дар чумлаи зерин ба ҷойи калимаи гузаштагон ҳаммаънои муво-
фиқашро гузоред:
*Гузаштагони халқи мо дар обод кардани биёбонҳо, ба гулистон
кардани ҷулистонҳо ҳам хунарманд буданд.* С. Айни
А) ҳамқавмон
В) аҷдодон
С) хешон
Д) мардумон

169 Зидмаънои калимаи *фурӯғро* муайян кунед:
*Дил наёромад зи гуфтори дурӯғ,
Обу равған ҳеч нафрӯзад фурӯғ.* Чалолиддини Балхӣ

- А) сиёҳӣ
- В) торикӣ
- С) шомгоҳӣ
- Д) шабонгоҳӣ

170 Зидмаънои калимаи *фархундаро* муайян кунед:
*Ҳаме гуфт к-ин рӯз фархунда бод!
Дили бадсиголони мо канда бод!* Абулқосими Фирдавсӣ

- А) бад
- В) ғам
- С) шод
- Д) гарм

171 Зидмаънои калимаи *барноро* муайян кунед:
*Ба ҳар неку бад шоҳи озодмард,
Ба фарзанди барно зада боди сард.* Абулқосими Фирдавсӣ

- А) кареҳ
- В) қабеҳ
- С) зишт
- Д) пир

172 Зидмаънои калимаи *синехрро* муайян кунед:
*Бар ин достон низ шаб даргузаиш,
Синехр аз бари хоки тира бигаиш.* Абулқосими Фирдавсӣ

- А) дунё
- В) муҳит
- С) замин
- Д) остон

173 Ибораро бо зидмаънои калимаҳои *мувофиқ, созгор* пурра кунед:
боди ...

- А) пинҳон
- В) муносиб
- С) муҳолиф
- Д) фаровон

- 174** Ибораро бо зидмаънои калимаҳои *чудой, дурӣ ва ҳаҷр* пурра кунед:
рӯзи ...
А) висол
В) фироқ
С) бекасӣ
Д) танҳой
-
- 175** Ибораро бо зидмаънои калимаҳои *ғам, андуҳ* пурра кунед:
рӯзи ...
А) низоъ
В) нишот
С) ниқор
Д) висол
-
- 176** Ба ҷойи сенукта зидмаънои калимаи *тобнокро* гузоред:
Яке оташе баршуда тобнок
Миён боду об бари ... хок. Абулқосими Фирдавсӣ
А) тира
В) чира
С) ғализ
Д) пажмурда
-
- 177** Ба ҷойи сенукта зидмаънои калимаи *пӯшида, нонамоёнро* гузоред:
... ояд он гоҳ борику зард,
Чу пушта наст, к-ӯ ғами ишқ хвард. Абулқосими Фирдавсӣ
А) шадид
В) мазид
С) навид
Д) падид
-
- 178** Ба ҷойи сенукта зидмаънои калимаи *сарсабзро* гузоред:
Шавад барг ...-ву бех сушт,
Сараш сӯи насти ғирояд нахуст. Абулқосими Фирдавсӣ
А) шукуфта
В) пажмурда
С) пероста
Д) вайрона

- 179** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта зидмаънои калимаи кина, адоват-ро гузоред:
*Ҳар к-ӯ нақошт ...-у зи хубӣ гуле нақид,
Дар раҳгузори бод ниғаҳбони лола буд.* Ҳофизи Шерозӣ
- A) меҳр
B) меҳтар
C) марғуб
D) мушфик
-
- 180** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта зидмаънои калимаи бефаҳм, нодон-ро гузоред:
*Чу аз ошӣ шодӣ ояд ба ҷанг,
... ҳаргиз нақӯшад ба ҷанг.* Абушакури Балхӣ
- A) хирадманд
B) некандеш
C) хирарӯй
D) поктинат
-
- 181** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта зидмаънои ҷуфти калимаи сӯрат-ро гузоред:
*Ҳар ки дар ӯ ...-и неқӯ бувад,
Одаме аз одамиён ӯ бувад.* Хусрави Дехлавӣ
- A) шакл
B) симо
C) сират
D) андом
-
- 182** Зидмаънои калимаи ҷоҳилро муайян кунед:
*Ман ҳамеша аз ҳамсоягии ту тарсон будам, чунки уламо гуфтаанд:
“Аз суҳбати ҷоҳилу фосиқ парҳез бояд кард ва ба хидмати оқилу
порсо камар бояд баст”.* Ҳусайн Воизи Кошифӣ
- A) ботарбия
B) доно
C) бофарҳанг
D) покдоман
-
- 183** Зидмаънои калимаи фарҷомро муайян кунед:
*Мақун бад, ки бинӣ ба фарҷом бад,
Зи бад гардад андар ҷаҳон ном бад.* Абулқосими Фирдавсӣ
- A) гетӣ
B) ҳаёт
C) оғоз
D) ҳамроз

- 184** Ба ҷойи сенукта зидмаънои мувофикро гузоред:
Гуфт:
-Қиссаи ман дароз асту тариқи ман бо нишебу ... ! Аз “Бахтиёрнома”
А) фароз
В) дароз
С) гудоз
Д) душвор
- 185** Ба ҷойи сенукта зидмаънои калимаҳои *талхӣ* ва *нофорамиро* гузоред:
Гуфт:
“Баҳори маишати ман тоза таровате гирифту рӯзгори талхи ман ... е назируфт.” Аз “Бахтиёрнома”
А) малоҳат
В) ҳаловат
С) шарофат
Д) саховат
- 186** Ба ҷойи нуктаҳо зидмаънои мувофикро гузоред:
Рӯз рӯзи муҷозот асту вақт вақти Аз “Бахтиёрнома”
А) мукофот
В) муомилот
С) мулоқот
Д) муроот
- 187** Ибораро бо зидмаънои калимаҳои начиб, хушзот пурра кунед:
инсонӣ ...
А) заиф
В) бешарм
С) бефаҳм
Д) бадасл
- 188** Ибораро бо зидмаънои калимаҳои *коргурез* ва *танбал* пурра кунед:
шахси ...
А) корсоз
В) корварз
С) корбанд
Д) кордон

- 189** Ибораро бо зидмаънои мувофиқи калимаҳои тира, тор пурра кунед:
дунёи ...
А) равшан
В) тобон
С) дурахшон
Д) нурафшон
- 190** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта зидмаънои калимаи сулҳ-ро гузоред:
Дар ... парчами афроштаю маввоч нишон аз артиши матину дар ҳоли омодабоши хуб буд ва аз сӯе ҳам руҳияи ҷангии лашқариёро ҷавитар мекард. Аз “Таърихи Масъудӣ”-и Абулфазли Байҳақӣ
А) ҳамла
В) набард
С) тохту тоз
Д) хучум
- 191** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта зидмаънои калимаи бетартиб-ро гузоред:
Ойини артишдории эронӣ ҷаҳл ба замони қабл аз Куруш дорад ва дар аҳди Ҳахоманишҳо он гуна ... буд, ки дар ҷаҳон назир надошт. Аз “Таърихи Масъудӣ”-и Абулфазли Байҳақӣ
А) машҳур
В) муайян
С) мураккаб
Д) муназзам
- 192** Ба ҷойи сенукта зидмаънои калимаи кӯҳ-ро гузоред:
*Чу хуршед сар бар зад аз бурҷи Гов,
Зи ... баромад хурӯши ҷаҳон.* Абулқосими Фирдавсӣ
А) ҳомун
В) гардун
С) ҳумоюн
Д) ҳамвор
- 193** Ба ҷойи сенукта зидмаънои калимаи меҳмон-ро гузоред:
*Гар имшаб маро ...-ӣ кунӣ,
Ҳушиворию марзбонӣ кунӣ.* Абулқосими Фирдавсӣ
А) деҳхудо
В) нохудо
С) мизбон
Д) марзбон

194 Ба ҷойи сенукта зидмаънои калимаи пурсиш-ро гузоред:
*Чунин дод ... Тавожи далер,
Ки ёри зӯри нир дораму ҷанги шер ...* . Абулқосими Фирдавсӣ

- A) пургӯй
- B) пурдон
- C) посух
- D) пӯзиш

195 Ба ҷойи сенукта зидмаънои калимаи нолоиқ-ро гузоред:
*Нигаҳ кун бад – ин лашқари номдор,
Ҷавонони ... корзор.* Абулқосими Фирдавсӣ

- A) парварда
- B) баранда
- C) кордида
- D) шоиста

196 Ба ҷойи сенукта зидмаънои калимаи андух-ро гузоред:
*Рӯзе ба муборакиву шодӣ,
Будам ба ...-и кайқубодӣ.* Низомии Ғанҷавӣ

- A) нишот
- B) нишон
- C) виқор
- D) сипос

197 Ба ҷойи сенукта зидмаънои калимаи фатҳ ва ғолибиятро гузоред:
*Хорӣ халали дарунӣ орад,
Бедодкашӣ ... орад.* Низомии Ғанҷавӣ

- A) забунӣ
- B) залилӣ
- C) завоӣ
- D) завлона

198 Ба ҷойи сенуктаҳо дар зарбулмасали зерин калимаҳои зидмаънои мувофиқро гузоред:
Ақл агар ... бувад, дидаи ... чӣ суд? Зарбулмасал

- A) кӯр, бино
- B) рӯшан, хира
- C) торик, равшан
- D) носолим, солим

199 Ба ҷойи сенуктаҳо калимаҳои зидмаъноӣ мувофиқро гузоред:
...-е, ки вафо накард, ... бех аз ӯ. Зарбулмасал
А) бегона, ошно
В) дӯст, душман
С) нодон, доно
Д) шох, гадо

200 Ба ҷойи сенуктаҳо калимаҳои зидмаъноӣ мувофиқро гузоред:
Ҳар ...-ро ...-е ва ҳар роҳро поёне бошад. Зарбулмасал
А) гул, хор
В) мард, зан
С) баҳор, хазон
Д) осмон, замин

201 Кадом калима ду тарзи навишт дорад?
А) дурахш
В) дилсӯз
С) дидбон
Д) дидгоҳ

202 Кадом калима ду тарзи навишт дорад?
А) сароб
В) сафед
С) саҳоб
Д) саҳар

203 Кадом калима ду тарзи навишт дорад?
А) кирдор
В) сипар
С) комрон
Д) манзар

204 Кадом калима ду тарзи навишт дорад?
А) хирман
В) хилъат
С) хилват
Д) хизмат

205 Кадом калима ду тарзи навишт дорад?

- A) фирӯз
- B) фитрат
- C) фирор
- D) фишор

206 Кадом калима ду тарзи навишт дорад?

- A) сипос
- B) синон
- C) сиёҳ
- D) симо

207 Калимаҳои сермаъно дар кадом банд ҷой гирифтаанд?

- A) хунук, тунд
- B) бардам, бадал
- C) васеъ, возеҳ
- D) гуворо, гувоҳ

208 Калимаҳои сермаъно дар кадом банд ҷой гирифтаанд?

- A) зирак, ёвар
- B) хуш, кушод
- C) даъво, девор
- D) тағ, дам

209 Кадом калимаҳо сермаъноянд?

- A) даст, забон
- B) шаб, шифо
- C) субҳ, сард
- D) доно, доим

210 Кадом калимаҳо сермаъноянд?

- A) шӯх, шукр
- B) арш, фарш
- C) ҳалқа, гардан
- D) холис, солим

211 Кадом калимаҳо сермаъноянд?

- A) хатар, хаста
- B) чаман, чинӣ
- C) шоир, шахр
- D) даҳон, тор

212 Дар кадом банд иборай рехта (фразеологӣ) нишон дода шудааст?

- A) чашми корро донистан
- B) ба чашм нигаристан
- C) бо чашми худ дидан
- D) аз чашм об рафтан

213 Дар кадом банд иборай рехта (фразеологӣ) нишон дода шудааст?

- A) аз роҳ гузаштан
- B) аз роҳ задан
- C) ба роҳ нигаристан
- D) роҳи дароз рафтан

214 Дар кадом банд иборай рехта (фразеологӣ) нишон дода шудааст?

- A) таги сар ниҳодан
- B) ба сар пӯшидан
- C) болои сар кардан
- D) ба сар тохтан

215 Дар кадом банд иборай рехта (фразеологӣ) нишон дода шудааст?

- A) рӯй овардан
- B) рӯй шустан
- C) рӯй пӯшидан
- D) рӯй пок кардан

216 Дар кадом банд иборай рехта (фразеологӣ) нишон дода шудааст?

- A) сухани касеро шунидан
- B) сухани касеро буридан
- C) суханҳои нек гуфтан
- D) суханҳои ӯро навиштан

- 217** Дар кадом банд ибораи рехта (фразеологӣ) нишон дода шудааст?
- A) дандон баровардан
 - B) дандон тоза намудан
 - C) дандон тез кардан
 - D) дандони сунъӣ доштан
- 218** Дар кадом банд ибораи рехта (фразеологӣ) нишон дода шудааст?
- A) бо даст навиштан
 - B) даст кӯтоҳ кардан
 - C) даст гарм кардан
 - D) даст расондан
- 219** Дар кадом банд ибораи рехта (фразеологӣ) нишон дода шудааст?
- A) дардро таҳаммул намудан
 - B) дардро дармон намудан
 - C) тани дардманд доштан
 - D) дард аз чон гузаштан
- 220** Таъбири *хок гирӣ, аз тепнаи (хоктепнаи) баланд гир* чӣ маъно дорад?
- A) барои истифода хокро ҳамавақт аз мавзеи баланд бояд гирӣ
 - B) азму нияти кори бузург намоӣ, ризқат фаровон мешавад
 - C) кореро кардани бошӣ, якбора дурусттар кор кун
 - D) Обруманд шудан хоҳӣ, мақсадат бояд бузург бошад
- 221** Таъбири *ғараз аз тушбера гӯшт хӯрдан аст* чӣ маъно дорад?
- A) Тушбераро барои гӯшташ меҳӯранд
 - B) Шахс дар фикри осоиш ва таъминоти худааш бояд бошад
 - C) Ғараз аз тушбера дар фикри саломатӣ будан аст
 - D) Мақсади ҳамаи кӯшишҳо ба даст овардани матлаби асосӣ аст.
- 222** Дар ҷумлаи зерин ибораи рехтаи “*доман афшондан*” ба кадом маъно истифода шудааст?
- Пӯсти аспро гирифтему бароварда ба чор танга фурӯхтем, даҳ кас аз бозор чор чакса анҷир харида хӯрдему доманро афшонда рафтан гирифтём. Аз “Тоҷикистони советӣ”*
- A) домани хоколудро такидан
 - B) аз коре умедро кандан
 - C) бо касе хариду фурӯш намудан
 - D) аз паси коре ё амале шудан

223 Дар матни зерин таъбири “*бо ду по лангидан*” ба кадом маъно истифода шудааст?

Аммо агар рафиқон бошуурона тар рафтор мекарданд, мо ба чунин вазъияти тоқатнопазир дучор намегардидем ва бо ду поямон ҳам намелангидем. Аз “Тоҷикистони Советӣ”

- А) бе натиҷа мондани кору рафтор
- В) бе иззату ҳурмат шуда мондан
- С) аз ӯҳдаи ягон кор тамоман набаромадан
- Д) ба вазъияти ногувор афтода мондан

224 Таъбири “*офтоби касе баромадан*” чӣ маъно дорад?

- А) кори касе омад кардан
- В) хонаи касеро гарм кардан
- С) ҳақиқатро ошкор кардан
- Д) хурсандиро интизор шудан

225 Таъбири “*оши маслиҳат пухтан*” чӣ маъно дорад?

- А) ба кори касе мудохила кардан
- В) барои иҷрои коре маслиҳат кардан
- С) машғулияти доимиро интиҳоб кардан
- Д) ба созиш ва қарори қатъӣ омадан

226 Таъбири “*пой аз кор афтодан*” чӣ маъно дорад?

- А) хаставу бемадор шудан
- В) маъюбу нотавон шудан
- С) аз уҳдаи кор набаромадан
- Д) дар иҷрои коре дармондан

227 Таъбири “*чизе ба дард хӯрдан*” чӣ маъно дорад?

- А) ҳочати касеро баровардан
- В) чизе, ки ба дард даво мешавад
- С) маводе, ки дардро хӯрда нест мекунад.
- Д) мувофиқи матлаб будани ягон чиз

228 Кадом воҳиди фразеологӣ маънои *тахқир кардан, шарманда кардан*ро дорад?

- А) касеро хорӣ додан
- В) хори касе омадан
- С) бе хонумон шудан
- Д) хору мол намудан

- 229** Кадом воҳиди фразеологӣ маънои ...логару хароб ва беҳолу бемадор шуданро дорад?
- A) худро гум кардан
 - B) аз худ рафтан
 - C) худро гирондан
 - D) худро канда кардан
- 230** Ибораи рехтаи “аз худ намондан” ба кадом маъно истифода мешавад?
- A) ба худ така намудан
 - B) худро ба нофаҳмӣ задан
 - C) аз коре худдорӣ намудан
 - D) хунароҳои худро нишон додан
- 231** Ибораи рехтаи “аз худ рафтан” ба кадом маъно истифода мешавад?
- A) боиси худписандии касе шудан
 - B) маҳорати худро нишон додан
 - C) худро беҳтар ҳис намудан
 - D) мағруру худписанд шудан
- 232** Ибораи рехтаи “худро хӯрдан” ба кадом маъно истифода мешавад?
- A) парешонхотиру асабонӣ будан
 - B) худдорӣ намудан аз ягон кор
 - C) азоби рӯҳӣ кашидан
 - D) аз худ ноумед шудан
- 233** Таъбири “дандон тез кардан” чӣ маъно дорад?
- A) ба хӯрдан омода шудан
 - B) сабру таҳаммул намудан
 - C) кина варзидан, тамаъ ҷустан
 - D) маломат кардан, сухани саҳт гуфтан
- 234** Таъбири “рӯй турш кардан” чӣ маъно дорад?
- A) ба рӯйи касе гапи саҳт гуфтан
 - B) аз касе ва ё чизе рӯй гардонидан
 - C) дар рӯйи худ осори норизоӣ нишон додан
 - D) ғамгин нишаста, ба рӯйи касе нанигариштан

235 Таъбири “*офтоби сари девор (кӯҳ) будан*” чӣ маъно дорад?

- A) мисли офтоб манфиат бахшидан
- B) соҳиби мартабаи баланд шудан
- C) наздик шудани бегоҳирӯзӣ
- D) кам мондани умри инсон

236 Таъбир (ибораи фразеологӣ)-и “*касери санг задан*” чӣ маъно дорад?

- A) ба ҷониби касе санг партофтан
- B) сарзаниш кардан, таъна намудан
- C) садди роҳ шудан, пеши роҳ гирифтан
- D) касери дар вазъияти ногувор гузоштан

237 Таъбири “*сангзанро сангшикан бош*” чӣ маъно дорад?

- A) зарбаи ғайри интизорӣ задан ба касе
- B) бе раҳму бе шафқат, бе мурувват будан
- C) ба зулми душманон сар хам намудан
- D) ба озордиҳанда муқобилияти сахт намудан

238 “*Беҳуда касери мунтазир доштан*” маънои кадом ибораи фразеологӣ аст?

- A) бедарак шудан
- B) бе ресмон бастан
- C) бе парда гап задан
- D) бе дасту по шудан

239 “*Гумроҳ кардан*” маънои кадом ибораи фразеологӣ аст?

- A) бе дасту по кардан
- B) бепою қадам будан
- C) касери бераҳа кардан
- D) бе ному нишон шудан

240 “*Қувва ва зайрати тоза пайдо намудан*” маънои кадом ибораи фразеологӣ аст?

- A) касери боло бардоштан
- B) болои гапро пӯшидан
- C) босару сомон будан
- D) болу пар баровардан

- 241** Кадом ибораи рехта маънои “*даст кашидан, идома надодан*”-ро дорад?
А) боз мондан
В) боб кардан
С) боб шудан
Д) бозӣ додан
- 242** Кадом ибораи рехта маънои “*ба дараҷаи лозимӣ ва нағзакак*”-ро дорад?
А) будагӣ гап
В) буду нобуд
С) бояду шояд
Д) бошад будагист
- 243** Ибораи рехтаи “*Ба болои сари касе баромадан*” ба чӣ маънӣ истифода шудааст?
Гап назанам ба болои сарам баромаданӣ аст ... Ҷ. Икромӣ
А) ба чизе аҳамият надодан
В) ба касе ғамхорӣ намудан
С) касеро мутеи худ намудан
Д) касеро лату куб намудан
- 244** Ибораи рехтаи “*вазнин шудан*” ба чӣ маънӣ истифода шудааст?
- Ҳой, ҳой, Мардонҷон, ба шумо чӣ шуд? Вазнин шавед! М. Рабиев
А) дорою сарватманд шудан
В) ботамкину бомулоҳиза шудан
С) бемории касе шиддат гирифтани
Д) оромию бепарвоиро аз даст додан
- 245** “*Барои баҳона далелҳои беасос овардан*” маънои кадом ибораи фразеологӣ аст?
А) гап дар даҳон мондан
В) гап ёфта баровардан
С) гапи касе гузаштан
Д) гапро дигар кардан
- 246** Ибораи рехтаи “*дасту по задан*” ба кадом маъно истифода шудааст?
А) талош кардан, сабӣ намудан
В) саросемаю музтариб шудан
С) кор карда натавоништан
Д) даступозанон рақс намудан

247 Ибораи рехтаи “*дасту дил шустан*” ба кадом маъно истифода шудааст?

- A) аз зиндагӣ хаставу дилгир шудан
- B) ба иҷрои коре хоҳишу рағбат надоштан
- C) аз касе ё чизе ноумед шудан
- D) аз коре ё чизе маҳрум шудан

248 Ибораи рехтаи “*сиёҳию сафедии чаим*” ба чӣ маънӣ истифода шудааст?

Шумо гап занед, сиёҳию сафедии чаими ман чӣ тавр шуда ба дасти босмачиҳо фурумад? Р. Ҷалил

- A) чизу чора ва амволи шахс
- B) ягон хешу табори наздик
- C) фарзанди азиз ва маҳбӯб
- D) ишора аз дӯсти наздик

249 Ибораи рехтаи “*сипоҳигарӣ сӣ пой дорад*” ба кадом маънӣ истифода шудааст?

-Аз ин ҷоҳи хотирҷамъ бои, “Сипоҳигарӣ сӣ пой дорад” гуфтаанд, худӣ ман сипоҳ набоишам ҳам, чандин сол боз тағи табақи мисӣ сипоҳиёнро лесӣда омадаам. С. Айни

- A) кас бояд ҳама кору амалашро маҳфӣ нигоҳ дорад
- B) иҷроиши ҳар амал муомилаҳои гуногунро талаб мекунад
- C) сипоҳсолор бояд донишманду варзида бошад
- D) шахс ҳама корро бояд аз сипоҳиён омӯзад

250 Ибораи рехтаи “*сирру пиёз*” ба чӣ маънӣ истифода шудааст?

То ҳама сирру пиёзатро дона-дона гуфта боб накунам, номам Зиёданисо набоишад! А. Деҳотӣ

- A) кирдору амали касеро тавсиф намудан
- B) аз сирру пиёзи хонаи касе истифода намудан
- C) аз кору амали неки инсоне сухан гуфтан
- D) асрор ва кирдорҳои бади касеро ошкор намудан

251 Ибораи рехтаи “*сари худро ба санг задан*” чӣ маънӣ дорад?

- A) пешпо хӯрда афтидан
- B) ба фалокате гирифтор шудан
- C) аз ҳад зиёд кӯшишу ғайрат намудан
- D) ба ҳар коре даҳолат кардан

- 252** Ибораи рехтаи “сар то по чашму гӯш шудан” чӣ маънӣ дорад?
- A) ниҳоят диққат кардан
 - B) бодикқат кор кардан
 - C) ниҳоят бодикқат суҳан кардан
 - D) бо таваҷҷуҳи зиёд пурсидан
- 253** Кадом воҳиди фразеологӣ (таъбир) маънои *ба гап даромадан, суҳан сар карданро* дорад?
- A) забон доштан
 - B) забон задан
 - C) забон гирифттан
 - D) забон баровардан
- 254** Кадом воҳиди фразеологӣ (таъбир) маънои *бо касе ҳамфикр будан, аҳду паймон доштанро* дорад?
- A) забон задан
 - B) забон доштан
 - C) забон гирифттан
 - D) забон баровардан
- 255** Ба ҷойи сенукта ибораи рехтаи мувофиқро гузоред:
Ҷойи гармро ки хӯрдам, насиб бошад, арақ мебиёрад, арақ ки омад, хеле ... Ҷ. Икромӣ
- A) сабукфеъл мешавам
 - B) сабукӣ мекунам
 - C) сабукпо мегардам
 - D) сабук мешавам
- 256** Ба ҷойи сенукта ибораи рехтаи мувофиқро гузоред:
Медонад, бисёр нағз медонад, ки дар водӣ зиндагӣ басо хуб ва фаровонӣ аст, кас ... Аз “Тоҷикистони Советӣ”
- A) тангдастӣ намекашад
 - B) аз тангӣ намебарояд
 - C) таноби касеро намекашад
 - D) чашмаш равшан мешавад
- 257** Ба ҷойи сенукта ибораи рехтаи мувофиқро гузоред:
Зеро бинои монанди катаки мург тангу тори ӯро дида, ...
Аз “Хорпуштак”
- A) табъат кушода мешавад
 - B) табъат ланҷ мешавад
 - C) табъат равон мешавад
 - D) табли шодӣ менавозад

258 Ба ҷойи сенукта ибори рехтаи мувофиқро гузоред:

*Дар як гӯшаи айвон аз худи ҳамин қишлоқ ду – се танбӯру
ғичҷакнавозон ҳам ба хунари худ ...* Ф. Ниёзӣ

- А) ба суҳбати касе мерасиданд
- В) суҳбатро пир мекарданд
- С) суҳбатро хунук мекарданд
- Д) суҳбатро метафсонданд

259 Ба ҷойи сенукта ибори рехтаи мувофиқро гузоред:

Одам фиристодам, ки биёӣ, чорта ... чақ-чақ кунем. Ҷ. Иқромӣ

- А) аз ҳар роҳ
- В) ҳар сари қадам
- С) дар ҳар сураат
- Д) аз ҳар тараф

260 Ба ҷойи сенукта ибори рехтаи мувофиқро гузоред:

Ба умед омадам, аз бозор ... С. Айни

- А) хушк нагардам
- В) хушк нашавам
- С) худро гум кардам
- Д) лаб фурӯ бандам

261 Ба ҷойи сенукта ибори рехтаи мувофиқро гузоред:

*Лекин ришта ҳеҷ гоҳ одамро намекушад. Бинобар ин дарди риштаро
“... ” мегӯянд.* С. Айни

- А) дарди бахайр
- В) дарди сар
- С) дарди дил
- Д) ба дард хӯрдан

262 Ба ҷойи сенукта ибори рехтаи мувофиқро гузоред:

*Тасвирҳо ва суҳанҳои барҷаста дар ҳаёти ӯ ҷавлон мезаданд, ...,
лекин худро медошт ва бо завқ ҳикояи Саидҷонро мешунавид.*

Ҷ. Иқромӣ

- А) дилаш ҷӯш мезад
- В) дилаш мешикаст
- С) дилгир мешуд
- Д) дилаш месӯхт

- 263** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта иборай рехтаи мувофиқро гузоред:
Оқибат ҷудой ..., дар пайи ҷустуҷӯи ту афтодам. С. Айнӣ
- A) аз ҷон гузашт
B) ҷонро халос кард
C) ба ҷонам расид
D) ҷонам сахтӣ кард
- 264** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта иборай рехтаи мувофиқро гузоред:
-Худат ҳам ба дом афтидӣ, - гӯён боз ўро С. Айнӣ
- A) суҳан ронд
B) суҳан кушод
C) ба суҳан даровард
D) ба суҳан даромад
- 265** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта иборай рехтаи мувофиқро гузоред:
Саҳл суғ кор кунад, ту барин сесаду панҷоҳ кас якбора ба вай
Ф. Ниёзӣ
- A) ҷашм мерасад
B) ҷашм меафтад
C) ҷашм ало мекунад
D) ҷашм ба роҳ мешавад
- 266** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта иборай фразеологии мувофиқро гузоред:
Хонаводаи Ҳодибой бесаброна омадани ўро Ҷ. Иқромӣ
- A) ҷашм канданд
B) ҷашм дӯхтанд
C) ҷашм доштанд
D) ҷашм дуздиданд
- 267** Ба ҷойи нуктаҳо иборай фразеологии мувофиқ гузошта, ҷумларо пурра намоед:
Мо аз ҳамин қадар роҳ хороҷот ва ташивиши кашида омада, магар ... холӣ бармегардем? С. Айнӣ
- A) бо дасти кӯтоҳ
B) бо ду дасти адаб
C) ду даст дар бинӣ
D) бо дасту дили шуста

- 268** Ба ҷойи сенукта ибори фразеологии мувофикро гузored:
Ашраф табелчи Тўбсада, ҷавони ба назари ӯ мулоимхунуки шубҳанокро ...
А) чашм дар роҳ буд
В) чашмаш бечо буд
С) чашми дидан надошт
Д) аз чашми бад ниғаҳ дорад
- 269** Ба ҷойи сенукта ибори фразеологии мувофик гузored:
Раҳматчон аз ҳарсола дида серкору сергайрат буд. Вай ... ба сахро мерафт. С. Айнӣ
А) чашми рӯз накафида
В) чашмаш кушода нашуда
С) чашмаш ба роҳ чор шуда
Д) чашмаш мисли мош кушода шуда
- 270** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ибори рехтаи мувофикро гузored:
Муҳиддинмахдум он шаб наздикони худро даъват карда, ...
Ҷ. Иқромӣ
А) суҳбат қаймоқ баст
В) суҳбат ороста буд
С) суҳбат тафсида рафт
Д) суҳбатро пир карда буд
- 271** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҳаммаънои калимаи аҷоибро гузored:
Серёжа ба ман номи он ҳайвонҳои ... ва мурғони аҷоибро як-як гуфта, дар қучоҳо зистанаширо ҳикоя мекард. С. Улуғзода
А) зебо
В) ваҳшӣ
С) ғалатӣ
Д) гуногун
- 272** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенуктаи аввал ибори рехтаи мувофикро гузored:
Вай дигар ... , ба садои хеле баланди ларзон ва дар айнаи ҳол таҳдидомез гуфт ... Ҳ. Карим
А) ба даҳон об гирифта
В) дандон ба дандон монда
С) сабру қарорро аз даст дода
Д) аз як гиребон сар бароварда

- 273** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенуқта ибори рехтаи мувофиқро гузоред:
Шояд дар дақиқаҳои охир аз баромадан ба намоиш ...? Ҷ. Кӯҳзод
- A) даст дода бошанд
 - B) даст кашида бошанд
 - C) даст афшонда бошанд
 - D) даст ба гиребон шуда бошанд
- 274** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенуқта ибори фразеологии мувофиқро гузоред:
Агар аз баъзе таъсирҳои ҷузъии забони ўзбекӣ ... , содатарин ва софтарини лаҳҷаҳои форсӣ забони тоҷикӣ аст. С. Айни
- A) тағи чашм кунем
 - B) чашм ало кунем
 - C) чашм дӯзем
 - D) чашм пӯшем
- 275** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенуқта ибори рехтаи мувофиқро гузоред:
– Ҳа, ҳамааш ҳамин, ҷавоб дод Ҳалима ҳоло ҳам Ҷ. Иқромӣ
- A) дар қаҳр шуда
 - B) аз қаҳр нафуромада
 - C) қаҳри худро фурӯ бурда
 - D) қаҳраш дар нӯги биниаш буда
- 276** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенуқта ибори рехтаи мувофиқро гузоред:
Нозир Маҳмудов, ки бо умеди аз Раиси ҳукумат ҳимоя ҷустан омада буд, Ф. Ниёзӣ
- A) тарбуз аз бағалаш афтод
 - B) чашмаш нигарон шуд
 - C) чашмаш дар роҳ буд
 - D) тарбузро аз бағалаш ғалтонд
- 277** Табрикнома ва ваколатнома бо кадом услуб навишта мешаванд?
- A) илмӣ
 - B) расмӣ
 - C) бадеӣ
 - D) публицистӣ
- 278** Тавсиянома ва санад бо кадом услуб навишта мешаванд?
- A) расмӣ
 - B) илмӣ
 - C) бадеӣ
 - D) публицистӣ

279 *Гувоҳнома ва тавсифнома бо кадом услуб навишта мешаванд?*

- A) бадеӣ
- B) илмӣ
- C) расмӣ
- D) публицистӣ

280 *Услуби баёни кадоме аз ин навиштаҳо публицистӣ аст?*

- A) роман, ҳикоя
- B) репортаж, хабар
- C) фармон, баёнот
- D) физика, химия

281 *Услуби баёни кадоме аз ин навиштаҳо публицистӣ аст?*

- A) мусоҳиба, хабар
- B) маърӯза, рисола
- C) табрикнома, ариза
- D) повест, афсона

282 *Услуби баёни кадоме аз ин навиштаҳо публицистӣ аст?*

- A) реферат, тақриз
- B) латифа, достон
- C) санад, эълон
- D) лавҳа, очерк

283 *Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:*

Калимаи фарҳанг дар лугат ба ду маънӣ: лугавӣ ва истилоҳӣ омадааст. Маънии лугавии фарҳанг (фар – равишанӣ, ҳанг – ақлу хирад) мебошад. Яъне бо қувваи ақлу хирад равишан ва ошкор сохтани нуқтаю маъниҳои тираю ноаёнро ифода мекунад.

Маънои истилоҳии калимаи фарҳанг дар лугат бо маъниҳои ақл, адаб, дониш, илм ва маърифат омадааст...

- A) илмӣ
- B) расмӣ
- C) бадеӣ
- D) публицистӣ

284 Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:

Ҳамаи он комёбию дастовардҳои ақлию моддиеро, ки инсоният дар давоми таърихи мавҷудияти худ ноил гардидааст, фарҳанг меноманд.

Фарҳанг ҷанбаи умумибашарӣ ва хусусияти миллӣ дорад. Фарҳанги миллӣ ҳамон комёбиҳои зеҳнию моддӣ аст, ки ин ё он халқу миллат дар давоми таърихи мавҷудияти худ то имрӯз ба даст овардааст.

- A) расмӣ
- B) илмӣ
- C) бадеӣ
- D) публицистӣ

285 Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:

Қадимтарин фарҳанги тафсири ин “Лугати фурс”-и Асадии Тусӣ (нимаи дуюми асри XI) таълиф шудааст, ки дар он калимаҳои душворфаҳм аз ашъори шоирони Осиёи Миёна ва Хуросон – Рӯдакӣ, Абушақри Балхӣ, Дақиқӣ, Фирдавсӣ, Унсурӣ, Фаррухӣ ва дигарон оварда шудаанд. Нусхаи қадимтарини “Лугати Фурс” зиёда аз ҳазор калимаро дарбар мегирад, дар нусхаҳои баъдинаи он шумораи калимаҳо то ду ҳазор расонида шуд.

- A) бадеӣ
- B) расмӣ
- C) илмӣ
- D) публицистӣ

286 Услуби матнро муайян намоед:

Гев шаҳре чун биҳишт дид, ба ҳар кӯю барзан фузунтар аз ҳазор парастор бо тавқу гӯшвор, аз ин бештар парастанда бо қулоҳу чехраи тобанда чу моҳ. Абулқосими Фирдавсӣ

- A) бадеӣ
- B) илмӣ
- C) расмӣ
- D) публицистӣ

287 Услуби матнро муайян намоед:

Баногоҳ аз коҳ ду ҷавонзани нозукандоми зеботалъат, лекин сару по бараҳна, кӯза бар китф, бо чехраҳои ғамзада баромаданд. Ҳар ду ба сӯйи дукони “бозаргон” меомаданд. Абулқосими Фирдавсӣ

- A) расмӣ
- B) илмӣ
- C) бадеӣ
- D) публицистӣ

288 Услуби матнро муайян намоед:

Шаб омад, ҷаҳонро сиёҳ кард, хаймае аз дуду қир зад, ки чаширҳо хира шуд. Чу рӯз шуд, чашии шох торик шуда буд. Аҳли лаишкар ҳам тирачаиш шуданд. Абулқосими Фирдавсӣ

- А) илмӣ
- В) бадеӣ
- С) расмӣ
- Д) публицистӣ

289 Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:

Пажӯҳишгарони олмонӣ аввалин касоне буданд, ки илмро бо осори суғдӣ ошно намуданд. Гарчанде онҳо дар ибтидои асри ХХ бо мутолиаи як матни аз Турфон ёфтшуда забони онро суғдӣ гуфтанд, Абурайҳони Берунӣ ҳазор сол пеш дар китоби “Осор-ул-боқия” бо зикри номи рӯзҳо, моҳҳо ва ҷашиҳои суғдӣ ба мавҷудияти ин забон ишора карда буд. Исрофилниё Шарифмурод. Намунаҳои адабиёти суғдӣ

- А) илмӣ
- В) бадеӣ
- С) расмӣ-коргузорӣ
- Д) публицистӣ

290 Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:

Дар кори шеър ҳарф ва тасвир калима дар калима бояст, ки матлуб бошад ва ангезанда. Вақте шеър матлуб аст ва ангезанда, ҳис таҳти таъсири он қарор мегирад. Дастёбӣ ба шеъри асил аз тариқи тасвирҳои тоза ва таркибҳои равон ҳосил нахоҳад шуд, балки аз тариқи андеша, он ҳам андешаи баланд сурат мегирад. М. Аҷамӣ

- А) бадеӣ
- В) илмӣ
- С) публицистӣ
- Д) расмӣ-коргузорӣ

291 Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:

Андеша ва тафаккури шоир рӯҳи шеърро дар калимот, дар тасвир, дар муҳтаво, дар қолаб таъйин мекунад. Шеър рӯҳониятро дар инсон комил месозад, яъне инсонро ба камол мебарад... Шеър аз равишҳои тарбиятӣ аст, барои рӯҳ, барои комилтар шудан. М. Аҷамӣ

- А) илмӣ
- В) бадеӣ
- С) публицистӣ
- Д) расмӣ-коргузорӣ

292 Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:

Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи маориф ба Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад.

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи маориф”

- A) илмӣ
- B) бадеӣ
- C) публицистӣ
- D) расмӣ-коргузорӣ

293 Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:

Давлат барои амалӣ гардонидани сиёсати давлатӣ дар соҳаи маориф низоми маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистонро таъкил намуда, фаъолияти онро ба таъмини ҳуқуқи шахрвандон ба таҳсил равона мекунад. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи маориф”

- A) бадеӣ
- B) илмӣ
- C) публицистӣ
- D) расмӣ-коргузорӣ

294 Услуби баёни матнро муайян намоед:

... Регзор заррин буду дарё нилгун. Зарраҳои реги рахшон, бо нурҳои офтоб даромехта, атрофро нуристон мекарданд. Дарёи бекарон дар дуриҳои дур гӯё бо самои ҳамранги хеш меомехт ва ҳошияи уфуро, ки дар самти муқобил аён ба чап мерасид, барҳам мезад. Н. Қосим

- A) илмӣ
- B) бадеӣ
- C) публицистӣ
- D) расмӣ-коргузорӣ

295 Услуби баёни матнро муайян намоед:

Паримоҳӣ, аз дарё берун шуда, хандону шукуфон сӯйи ӯ омад. Сарояиш медурахшид. Қатраҳои ғалтони баданаиш бо заррачаҳои дурахшони регзор меомехтанд. Нигоҳи офтобиаш, аз дариҷаи чашмон гузашта, ботинро мунаввар мекард. Н. Қосим

- A) илмӣ
- B) бадеӣ
- C) публицистӣ
- D) расмӣ-коргузорӣ

296 Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:

Аммо сиккаҳои Бухоро дар садаҳои нахустини мелодӣ ба тақлид аз ҷаҳордирҳамии юнониянд ва аз асри ҷаҳоруми мелод ба баъд ба тақлид аз сиккаҳои сосонӣ бо нақши оташдон дар як рӯ ва нақши фармонраво дар рӯи дигар, ки аз нақши Баҳроми панҷум тақлид шудааст, зарб шудаанд. III. Раҳимзода

- A) илмӣ
- B) бадеӣ
- C) публицистӣ
- D) расмӣ-коргузорӣ

297 Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:

Аз қарни шашум ба баъд сиккаҳои Самарқанд бештар мутаассир аз фарҳанги чиниянд. Дар ин давра нуфузи фарҳанги Чин бар шарқи Варорӯдон, бавижа дар Фарғонаву Самарқанд афзун гашт. Баъд аз ғалти Осиёи Миёна аз тарафи арабҳо баъзе аз фармонравоёни араб сиккаҳои сосониро ба номи худ зарб карданд, ки ин кор дар Эрон низ роиҷ буд. III. Раҳимзода

- A) расмӣ-коргузорӣ
- B) публицистӣ
- C) илмӣ
- D) бадеӣ

298 Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:

Қуҳантарин сиккаҳои суғдӣ зери таъсири фарҳанги юнониянд. Сиккаҳои Самарқанд бо номи Онатинус ба хатти юнонӣ дар як рӯ ва як вожаи суғдӣ дар рӯи дигар зарб шудаанд. Баъзе низ нақши як тирандозии истодаро бар як рӯ доранд. III. Раҳимзода

- A) бадеӣ
- B) илмӣ
- C) публицистӣ
- D) расмӣ-коргузорӣ

299 Услуби матнро муайян кунед:

Дарахтони қуҳансол аз кашокашии ҳашмгину беҳири тафбод ба назар ҳаставу лакот тобида, шоҳаҳои хушкдаи нӯғашон шабеҳи панҷаи ҳасрат ё кафи имдодҷӯи мустаманде ба само нигаронанд.

А. Самад

- A) илмӣ
- B) бадеӣ
- C) публицистӣ
- D) расмӣ-коргузорӣ

300 Услуби матнро муайян кунед:

Ширмаҳтоб оҳиста-оҳиста дур мешуду сояҳо бузургтар. Шаб оҳангҳои худро менавохт: аз ҳамаи чормағзҳо тоқа-тоқа фарёди чокаке шунда мешуд, чирчирақҳо, қурбоқаҳо ҳанӯз хоб надоштанд, низ гоҳ-гоҳ хониши бечуръатонаи булбуле ба гӯш мерасид, ки ба дил қувват мефузуд. Насими мулоиме вазида, нақҳати садҳо гулу гиёҳи атрофро омехтаву пирешида ба машом меовард. Ҷ. Ақобир

- A) бадеӣ
- B) илмӣ
- C) публицистӣ
- D) расмӣ-корғузурӣ

301 Услуби матнро муайян кунед:

Мусалламан донишмандони гузашта илми луғатро “тоҷи ҷамеъи улум” номидаанд ва муаллифон бо дарназардошти ниёзи шогирдон ба инкишофи захираи луғат ҷиҳати тамрину машқ аз осори адибон матнҳои пурмаъниву рангинзабонро интихоб кардаанд, ки омӯзиши онҳо, бешак, дар рушди тафаккури нутқ муассир хоҳад буд.

Х. Асозода, Ш. Кабиров, С. Анварӣ

- A) илмӣ
- B) бадеӣ
- C) публицистӣ
- D) расмӣ-корғузурӣ

302 Услуби матнро муайян кунед:

Тараннуми илму дониш ҳам дар байни осори шоир ҷойи махсус дорад. Аз нигоҳи ӯ донишу хирад ба инсон чун саломативу тандурустӣ муҳим аст, аз ҷониби дигар, аз ин нукта бармеояд, ки одамӣ табиатан ба илму хирад ниёз дорад. Аз “Китоби дарсӣ”

- A) илмӣ
- B) бадеӣ
- C) публицистӣ
- D) расмӣ-корғузурӣ

303 Услуби матнро муайян кунед:

Зимни вохӯрӣ, ки дар ҳошияи мусобиқаи ниҳони Ҷашнвораи аспдавонӣ барои Ҷоми Амири Қатар барғузур гардид, масоили вобаста ба равобити дӯстӣ ва рушди ҳамкориҳои бисёрҷанбаи ду кишвари дӯст баррасӣ шуд. Аз “Мароми пойтахт”

- A) бадеӣ
- B) илмӣ
- C) расмӣ
- D) публицистӣ

304 Услуби матнро муайян кунед:

Ҷонибҳо аз оғози фаъолияти амалии гурӯҳҳои муштаракӣ корӣ ҷиҳати татбиқи мувофиқаҳои дар сатҳи олӣ ҳосилшуда истиқбол намуданд.

Сарони ду давлати дӯст ҳамчунин доир ба як қатор мавзӯҳои минтақавию байналмилалӣ мавриди таваҷҷуҳи ҳар ду ҷониб табодули андеша карданд. Аз “Мароми пойтахт”

- A) публицистӣ
- B) бадеӣ
- C) расмӣ
- D) илмӣ

305 Услуби бадеиро муайян намоед:

- A) қатраҳои шабнамаи баҳорӣ
- B) суръати ҷараёни электрикӣ
- C) рӯйдодҳои дохиливу хориҷӣ
- D) асосҳои сохтори конституционӣ

306 Услуби бадеиро муайян намоед:

- A) самти ҷараёни индуксионӣ
- B) ҷилои офтоби бомдодӣ
- C) масъалаҳои доғи рӯз
- D) санади олии ҳуқуқӣ

307 Услуби бадеиро муайян намоед:

- A) интиқоли энергияи электрикӣ
- B) камари қаторкӯҳҳои барфин
- C) мусоҳибаҳои муҳбирони ватанӣ
- D) афзалияти санадҳои байналмилалӣ

308 Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:

Мо, дар зер имзокунандагон, шохидӣ медиҳем, ки намояндаи муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии номбурда 165 дона шаҳодатнома аз шӯъбаи маориф гирифт.

- A) расмӣ-коргузорӣ
- B) публицистӣ
- C) бадеӣ
- D) илмӣ

309 Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:

Маркази ҷавонони ш. Душанбе аз Шумо эҳтиромона хоҳиш менамояд, ки барои намоиши песаи “Гунаҳкорони беғуноҳ” 10 костюми мардона диҳед.

Мо уҳдадор мешавем, ки костюмҳои гирифтаро то 15-уми апрели соли 2018 ба Шумо месупорем.

- A) илмӣ
- B) бадеӣ
- C) публицистӣ
- D) расмӣ-корғузурӣ

310 Кадоме аз инҳо бо услуби расмӣ (корғузурӣ) навишта шудааст?

- A) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи маориф”
- B) Асари “Баҳориёт”-и Саййидои Насафӣ
- C) Мақолаи “Таърихи ҷашни Наврӯз”
- D) Очерки “Қорномаи Восеъ”

311 Кадоме аз инҳо бо услуби расмӣ (корғузурӣ) навишта шудааст?

- A) Достони “Золи Зар ва симург”
- B) Китоби дарсии “Забони тоҷикӣ”
- C) Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
- D) Мақолаи “Иншои хурд (эссе) ва тарзи навиштани он”

312 Кадоме аз инҳо бо услуби расмӣ (корғузурӣ) навишта шудааст?

- A) Мақолаи “Таърихи ҷашни Сада”
- B) Асари “Ёддоштҳо”-и Садриддин Айни
- C) Достони “Барғузидани Рустам Рахшро”
- D) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ”

313 Услуби баёни матнро муайян намоед:

Назм аз дигар намудҳои адабӣ бо он фарқ мекунад, ки воқеаҳои зиндагиро бо суҳанони шоирона, нутқи вазну қофиядор баён менамояд. Маънои лугавии назм (калимаи арабӣ) ба ҳам пайвастан, ба ришта кашидан аст. Аз “Муқаддимаи адабиётшиносӣ”

- A) илмӣ
- B) расмӣ
- C) публицистӣ
- D) бадеӣ

314 Услуби баёни матнро муайян намоед:

Радиф калимаи арабӣ буда, маънои паси якдигар нишастанро дорад. Радиф дар шеър калима ё лафзери гуянд, ки дар охири мисраъҳо ё байтҳо пас аз қофия айнан такрор шуда меояд.

Аз “Муқаддимаи адабиётшиносӣ”

- A) публитсистӣ
- B) бадеӣ
- C) илмӣ
- D) расмӣ-коргузорӣ

315 Услуби баёни матнро муайян намоед:

Қофия калимаи арабӣ буда маънои қафо, аз пас равандаро дорад. Айнан ва ё қисман бетағйир такрор шудани овозҳо ва ё қисми калима дар охири байт қофия номида мешаванд.

Аз “Муқаддимаи адабиётшиносӣ”

- A) публитсистӣ
- B) расмӣ-коргузорӣ
- C) бадеӣ
- D) илмӣ

316 Услуби матнро муайян кунед:

1. Забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон забони тоҷикӣ аст.
2. Ҳар як шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон вазифадор аст забони давлатиро донанд.
3. Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода, ҳимоя ва рушди забони давлатиро таъмин менамояд...

- A) бадеӣ
- B) илмӣ
- C) публитсистӣ
- D) расмӣ-коргузорӣ

317 Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:

Аввалин лугати қадимае, ки аз “Шоҳнома”-и Ҳаким Абулқосими Фирдавсӣ дар он бо тарзи фаровон истифода гардидааст, “Лугати Фурс”-и Асади Тӯсӣ аст. Аз “Фарҳанги мухтасар”

- A) илмӣ
- B) бадеӣ
- C) публитсистӣ
- D) расмӣ-коргузорӣ

- 318** *Эълон дар бораи баргузор гардидани маҳфили “Адабиётииносони ҷавон” бо кадом услуб навишта мешавад?*
- A) илмӣ
 - B) бадеӣ
 - C) расмӣ
 - D) публитсистӣ
- 319** *Эълон дар бораи баргузор гардидани “Ҷаласаи ҳисоботию интиҳоботӣ” бо кадом услуб навишта мешавад?*
- A) илмӣ
 - B) расмӣ
 - C) бадеӣ
 - D) публитсистӣ
- 320** *Рисолаҳои номзадӣ ва дастурҳои методӣ бо кадом услуб навишта мешаванд?*
- A) илмӣ
 - B) бадеӣ
 - C) расмӣ
 - D) публитсистӣ
- 321** *Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:*
... Ва шоҳзода бар шиқор ниҳоят хоҳон буд ва бар сайд кардан бағоят ҳарис. Чун манзиле чанд аз он биёбон тай карданд ва марҳалае чанд бибуриданд, шоҳзода аз ӯ кард, ки рӯзе ба шиқор равад ва дар биёбон тамошо кунад. Аз “Ҳаким Синдбод”
- A) илмӣ
 - B) расмӣ
 - C) бадеӣ
 - D) публитсистӣ
- 322** *Услуби матнро муайян намоед:*
Дар мулоқоти роҳбарони созмони ҳамкории иқтисодӣ масоили ҳамкории тиҷоратӣ, фарҳангӣ, аз байн бурдани монеаҳои гумрукӣ, проблемаҳои заҳири об ..., ҳамчунин масоили байналмилалӣ, таҳаввулоти минтақа арзёбӣ шуданд. Аз “Оламу одам”
- A) бадеӣ
 - B) илмӣ
 - C) расмӣ
 - D) публитсистӣ

323 Кадом калимаҳо исманд?

- А) анҷомёфта, иҷрокарда
- В) сарнавишт, якдилӣ
- С) парерӯз, пасфардо
- Д) пешқадам, хабаркаш

324 Кадом калимаҳо исманд?

- А) паёпай, лаболаб
- В) гулобӣ, қаҳваранг
- С) дилрабо, хушхиром
- Д) тоҷикдӯхтар, модарарус

325 Кадом калимаҳо исманд?

- А) пешқадам, пошнабаланд
- В) мағлубшуда, шӯрапушт
- С) паҳлавонҷусса, зӯрозмо
- Д) қачравӣ, кӯрнамакӣ

326 Исмҳои маъниро нишон диҳед:

- А) намоишгоҳ, парастиишгоҳ
- В) мардигарӣ, боронгарӣ
- С) қаламдон, намакдон
- Д) шаршара, ғулғула

327 Исмҳои маъниро нишон диҳед:

- А) сӯзанӣ, равшанӣ
- В) санглох, пӯстлох
- С) меъморӣ, наққошӣ
- Д) шохсор, чашмасор

328 Исмҳои мураккабе, ки аз ду асоси замони ҳозираи феъл сохта шудаанд:

- А) гирудор, давутоз
- В) кофтуков, пухтупаз
- С) дидадаро, қаламтарош
- Д) додугирифт, гуфтушунид

- 329** Исмҳои мураккабе, ки аз асосҳои замони гузашта ва ҳозираи феъл сохта шудаанд.
- A) гирудор, давутоз
 - B) кофтуков, пухтупаз
 - C) дидадаро, қаламтарош
 - D) додугирифт, гуфтушунид
- 330** Исмҳои мураккабе, ки аз асосҳои замони гузашта ва ҳозираи феъл сохта шудаанд.
- A) пурсуков, равуо
 - B) тохтутоз, ҷастухез
 - C) сартарош, хандоханд
 - D) рафтуомад, шикастурехт
- 331** Кадоме аз ин исмҳои мураккаб аз сифат ва исм сохта шудаанд?
- A) ошпаз, сартарош
 - B) даводав, пурсупос
 - C) зебосанам, ҷавонзан
 - D) модаркалон, хушдоман
- 332** Ҷузъҳои кадом исмҳои мураккаб аз исм ва сифат иборатанд?
- A) давутоз, равуой
 - B) ғаллакор, ошпаз
 - C) гуфтугузор, рафтуомад
 - D) латтакуҳна, модаркалон
- 333** Кадоме аз ин исмҳои мураккаб аз исм ва асоси замони гузаштаи феъл сохта шудааст?
- A) ошпаз
 - B) пурсупос
 - C) сарнавишт
 - D) гуфтугузор
- 334** Кадоме аз ин исмҳои мураккаб аз асосҳои замони ҳозира ва гузаштаи феъл сохта шудааст?
- A) корбаст
 - B) бастабанд
 - C) бандубаст
 - D) шикастабанд

- 335** Исми мураккабе, ки аз *асосҳои замони гузашта* ва *ҳозираи феъл* сохта шудааст.
- А) равуо
 - В) задухӯрд
 - С) бандубаст
 - Д) шустушӯй
- 336** Кадом исмҳои мураккаб аз *асосҳои замони гузашта* ва *ҳозираи феъл* сохта шудаанд?
- А) гирумун, давутоз
 - В) рӯбардор, сиёҳнавис
 - С) гуфтугӯ, шиштухез
 - Д) гуфтушунид, додугирифт
- 337** Кадом исмҳои мураккаб аз *ду асоси замони ҳозираи феъл бо садоноки пайвастананда* сохта шудаанд?
- А) гуфтушунид, рафтуомад
 - В) гирдогирд, давродавр
 - С) даводав, кашокаш
 - Д) ҳаёҳуй, додувой
- 338** Кадом пасвандҳо *исмҳои ифодакунандаи макон ва ё фаровонии ашё* месозанд?
- А) -ӣ (гӣ), -гарӣ, -иш
 - В) -зор, -истон, -гоҳ
 - С) -чӣ, -гар, -гор
 - Д) -а, -ак, -ча
- 339** Кадом пасвандҳо *исмҳои ифодакунандаи номи касбу кор ва машғулият* месозанд?
- А) -ӣ (гӣ), -гарӣ, -иш
 - В) -зор, -истон, -гоҳ
 - С) -чӣ, -гар, -гор
 - Д) -а, -ак, -ча
- 340** Кадом пасвандҳо *исмҳои ифодакунандаи номи аломат, хислат ва амал* месозанд?
- А) -ӣ (гӣ), -гарӣ, -иш
 - В) -зор, -истон, -гоҳ
 - С) -чӣ, -гар, -гор
 - Д) -а, -ак, -ча

341 Исмҳо дар кадом қатор ҷой гирифтаанд?

- А) зиндагонӣ, меҳрубонӣ
- В) нимашабӣ, бомдодӣ
- С) раҳмдил, дилкушо
- Д) якумин, даҳумин

342 Исмҳо дар кадом қатор ҷой гирифтаанд?

- А) хандонрӯй, вафодор
- В) кадомин, чандумин
- С) сӯзангар, хизматгор
- Д) омӯхтан, шунидан

343 Исмҳои дар қолаби шумора + исм сохтасударо муайян намоед:

- А) даҳӣ, садӣ
- В) гӯшмол, гӯшзад
- С) ҳафтод, ҳафтсад
- Д) чорбоғ, чорпо

344 Исмҳои дар қолаби шумора + исм сохтасударо муайян намоед:

- А) чоряк, шашяк
- В) садбарг, дутор
- С) сесад, панҷсад
- Д) панҷгир, панҷум

345 Исмҳои дар қолаби шумора + исм сохтасударо муайян намоед:

- А) ҳафта, чилбур
- В) чордах, чорсад
- С) яккатоз, яккахон
- Д) душанбе, шашпар

346 Кадом исмҳои мураккаб аз ду асоси замони ҳозираи феъл сохта шудаанд?

- А) сайругашт, нигоҳубин
- В) гуфтушунид, задухӯрд
- С) частухез, кофтуков
- Д) равуой, шинуҳез

347 Кадом исмҳои мураккаб аз ду асоси замони ҳозираи феъл сохта шудаанд?

- А) гуфтугӯ, рафтуой
- В) сарутан, обуранг
- С) давутоз, пурсуков
- Д) сартарош, ошпаз

348 Кадом исмҳои мураккаб аз ду асоси замони ҳозираи феъл сохта шудаанд?

- А) гирудор, шинухез
- В) тохтутоз, пухтупаз
- С) рӯбардор, тозанавис
- Д) шикастурехт, додугирифт

349 Пасвандҳои *-ӣ(-гӣ), -ин(-ина)* дар сохтани кадом ҳиссаи нутқ иштирок мекунанд?

- А) исм
- В) феъл
- С) сифат
- Д) шумора

350 Пасвандҳои *-она, -манд* дар сохтани кадом ҳиссаи нутқ иштирок мекунанд?

- А) исм
- В) шумора
- С) сифат
- Д) феъл

351 Пасвандҳои *-гун, -нок* дар сохтани кадом ҳиссаи нутқ иштирок мекунанд?

- А) исм
- В) зарф
- С) сифат
- Д) феъл

352 Имлои исм бо шумораи микдорӣ дар кадом банд дуруст аст?

- А) ду саворагон
- В) ду саворҳо
- С) ду саворон
- Д) ду савор

353 Муайян намоед, ки кадоме аз исмҳои мураккаб аз асоси замони гузашта ва ҳозираи феъл сохта шудаанд.

- A) гуфтугӯ
- B) гирудор
- C) шинухез
- D) пурсупос

354 Исмҳои дар қолаби *сифат* + *исм* сохташударо муайян намоед:

- A) чормағз, чорбоғ
- B) роҳсоз, шоҳибоф
- C) навобод, пастхамӣ
- D) сардбарф, гармхона

355 Исмҳои дар қолаби *сифат* + *исм* сохташударо муайян намоед:

- A) саркор, соҳибхона
- B) пасткӯча, пурсабр
- C) соатсоз, атласбоф
- D) садбарг, панҷсад

356 Шакли дурусти исми таркибиро муайян намоед:

- A) арбоби илм ва техникаи ҷумҳурии Тоҷикистон
- B) арбоби Илм ва Техникаи Ҷумҳурии Тоҷикистон
- C) Арбоби илм ва Техникаи Ҷумҳурии Тоҷикистон
- D) Арбоби илм ва техникаи Ҷумҳурии Тоҷикистон

357 Шакли дурусти исми таркибиро муайян намоед:

- A) академики академияи илмҳои ҷумҳурии Тоҷикистон
- B) академики Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
- C) Академики Академияи Илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
- D) Академики академияи илмҳои ҷумҳурии Тоҷикистон

358 Имлои исм бо шумораи миқдорӣ дар кадом банд дуруст аст?

- A) ду саворон
- B) ду-се сагон
- C) панҷ китобҳо
- D) ҳазор хонанда

359 Дар ибораи *чавони баркамол* сифат аз рӯи сохт чӣ гуна аст?

- A) сода
- B) сохта
- C) мураккаб
- D) таркибӣ

360 Дар ибораи *абри даргузар* сифат аз рӯи сохт чӣ гуна аст?

- A) сода
- B) сохта
- C) мураккаб
- D) таркибӣ

361 Ба ҷойи сенукта *сифати сохтаи* мувофиқро гузоред:

Бидон ва огоҳ бош, эй писар, ки мардуми ... доим бесуд бошад, чун мугелон, ки тан дораду соя надорад, на худро суд кунад ва на гайраро.

Унсурулмаолии Кайковус

- A) беҳунар
- B) боҳунар
- C) ҳунарманд
- D) ҳунарвар

362 Ба ҷои сенукта *сифатеро* гузоред, ки дар қолаби $\sim \wedge \sim$ сохта шудааст:

– Қозӣ Дониёлхоча, ки аз тарафи модар ба ман хешигарӣ дорад ва худаш одами хуби ... аст, аҳволи маро ба қозикалон фаҳмонда, дар як мадрасаи бедарсхона маро мударрис кунонид. С. Айнӣ

- A) бодониш
- B) донишдӯст
- C) хирадманд
- D) бофарҳанг

363 Ба ҷои сенукта *сифатеро* гузоред, ки дар қолаби $\sim \sim$ сохта шудааст:

Як одами ...и чашму абрусиёҳи кулӯтаришии хушқадубаст буд, ки бо зебоии ҳайкали ӯ одам кам дида мешуд. С. Айнӣ

- A) зебо
- B) базеб
- C) гандумгун
- D) сафедчехра

364 Дар ин байтҳо сифат кадом аст:

*Луъбати ширин агар туруш нанинадад,
Муддаиёнаш тамаъ кунанд ба ҳалво.
Марди тамошои боғи ҳусни ту Саъдист,
Даст фурумоёгон баранд ба яғмо.?*

- A) ҳусн
- B) яғмо
- C) ширин
- D) фурумоёгон

365 Дар ин байт сифате, ки аз *пейшанд* ва *исм* сохта шудааст, кадом аст:

*Боз ову ҷони ширин аз ман ситон ба хидмат,
Дигар чӣ барг бошад дарвеши бенаворо
На мулки подшоро дар чашми хубрӯён
Вақъест, эй бародар, на зуҳди порсоро.?* Саъдии Шерозӣ

- A) порсо
- B) бенаво
- C) ширин
- D) хубрӯён

366 Ба ҷойи сенукта сифати мураккабро гузоред:

Пас, агар мардумӣ, ... бош ва дигар кирдор бо мардумон неку дор.
Унсурулмаолии Кайковус

- A) беозор
- B) нарм
- C) безарар
- D) камозор

367 Сифати мураккабе, ки дар қолаби *исм+феъл* сохта шудааст:

- A) навкор
- B) ширбоз
- C) ширинкор
- D) шарикдарс

368 Сифати мураккабе, ки дар қолаби *исм+феъл* сохта шудааст:

- A) некрӯз
- B) найнавоз
- C) навбаҳор
- D) назарбаланд

- 369** Сифати мураккабе, ки дар қолаби *исм+феъл* сохта шудааст:
- A) беҳрӯз
 - B) бунёдкор
 - C) баҳоначӯ
 - D) баландпарвоз
- 370** Сифатҳоеро нишон диҳед, ки дар қолаби *зарф+насванд* сохта шудаанд:
- A) пири нуронӣ, меҳнати ҷисмонӣ
 - B) вазъияти аввалин, дӯсти дерин
 - C) шахси суҳанвар, чашми афсунгар
 - D) одами ҳунарманд, ҷавони сабзина
- 371** Сифатҳоеро нишон диҳед, ки дар қолаби *зарф+насванд* сохта шудаанд:
- A) замини корам, бинои пастак
 - B) ҳуми сафолин, девори сангин
 - C) саломӣ дӯстона, дастони нозук
 - D) нигоҳи охирин, суҳани воқасин
- 372** Сифатҳоеро нишон диҳед, ки дар қолаби *зарф+насванд* сохта шудаанд:
- A) одами хоксор, лутфи модарона
 - B) ғиряи занона, либоси мардона
 - C) суҳани охирин, меҳри дерин
 - D) ҳусни табиӣ, бози шикорӣ
- 373** Сифати мураккаберо нишон диҳед, ки дар қолаби сифат + сифат сохта шудааст:
- A) ҳушқалом
 - B) ҳушандом
 - C) ҳушнавоз
 - D) ҳушгӯвор
- 374** Сифати мураккаберо нишон диҳед, ки дар қолаби сифат + сифат сохта шудааст:
- A) пурбор
 - B) пурдон
 - C) пуршӯр
 - D) пурноз

375 Сифати мураккабе, ки дар қолаби *исм + исм* сохта шудааст:

- А) роздон
- В) росткор
- С) раҳкушо
- Д) раҳмдил

376 Сифатҳои дараҷаи муқоисавӣ:

- А) беҳтарин, донотарин
- В) беҳатар, пурхатар
- С) хеле дур, беҳад оӣ
- Д) дилсӯзтар, азизтар

377 Сифатҳои дараҷаи муқоисавӣ:

- А) гуворо, ширин
- В) бамеҳр, бофаросат
- С) атромез, хушгӯвор
- Д) равшантар, осонтар

378 Кадом калимаҳо сифатанд?

- А) оҳанг, ожанг
- В) ночор, ноилоҷ
- С) беғубор, беқарор
- Д) раванда, гӯянда

379 Кадом калимаҳо сифатанд?

- А) гавҳар, манзар
- В) мусаффо, зулол
- С) чорзону, яктоӣ
- Д) хандақунон, ларзон

380 Сифатҳои дараҷаи муқоисавӣ:

- А) гуворо, ширин
- В) бамеҳр, бофаросат
- С) атромез, хушгӯвор
- Д) равшантар, осонтар

381 Сифатҳои дараҷаи муқоисавӣ:

- A) бесамар, бохабар
- B) нафистар, дурусттар
- C) хушбахттарин, хубтарин
- D) ниҳоят зебо, ҷунон баланд

382 Сифатҳои дараҷаи олиро ёбед:

- A) пирохани сабз, гули хандон
- B) боди анбаромез, гиёҳи навхез
- C) хиради комил, мартабаи баланд
- D) баландтарин қулла, ниҳоят зебо

383 Сифатҳои дараҷаи олиро ёбед:

- A) аз ҳама беҳтар, ниҳоят хурд
- B) пардаи тунук, сабзаи навхез
- C) чеҳраи барқпош, адиби мумтоз
- D) абри даргузар, ҷавони илмдӯст

384 Сифатҳои дараҷаи олиро ёбед:

- A) насими фораи, манзараи руҳафзо
- B) мӯйи сип-сиёҳ, либоси сап-сафед
- C) табассуми ноаён, чеҳраи кушод
- D) хабари хуш, дашти нопадиданор

385 Дар ҷумлаи зерин калимаи зарҳалӣ чӣ хел сифат аст?

Он аз матои сафед омода Ҷашта, бо риштаҳои зарҳалӣ оро ёфтааст.

- A) сода
- B) сохта
- C) таркибӣ
- D) мураккаб

386 Дар ҷумлаи зерин калимаи баҳорӣ чӣ хел сифат аст?

Гулҳои дӯхташудаи тоқӣ мисли гулҳои навишукуфтаи баҳорӣ зебову дилкашанд.

- A) сохта
- B) сода
- C) таркибӣ
- D) мураккаб

- 387** Кадом сифатҳо камӣ ва хурдию навозиширо ифода мекунанд?
- А) болобаланд, қадбаланд
 - В) атромеъ, хушгӯвор
 - С) равшантар, осонтар
 - Д) зардинарӯ, ширинак
-
- 388** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенуқтаҳо шумораи тахминиро гузоред:
Аммо пас аз ... қатор зада шуданам, тозиёна ба ман таъсир кард, баданам ҷиззос зада сӯзиш пайдо кардан гирифт. С. Айни
- А) ду-се
 - В) чоряк
 - С) сеюним
 - Д) аз чор ду
-
- 389** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенуқта шумораи тахминиро гузоред:
Аз аҳли маҷлис як ҷавони ...-сола ҷойро гардонд. С. Айни
- А) ҳаждаҳ
 - В) бисту ду
 - С) бисту панҷуним
 - Д) бисту ҳашт-бисту нух
-
- 390** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенуқтаҳо шумораи тахминиро гузоред:
Дар пиёдагон ҳам, ки ҳар кадом ... нуд ҳезумро бардошта буданд, акнун барои қадам мондан тоқат намонда буд. С. Айни
- А) чоряк
 - В) яку ду
 - С) даҳуним
 - Д) чор-панҷ
-
- 391** Дар ибораи *панҷумин иштироккунандаи маҷлис* шумора аз рӯйи *сохт* чӣ гуна аст?
- А) сода
 - В) сохта
 - С) мураккаб
 - Д) таркибӣ
-
- 392** Намуди шумораро муайян кунед.
Аз сесаду чанд нафар иштироккунандагони маҷлис як понздаҳ кас ба муқобили вай даст бардоштанд. С. Улуғзода
- А) аслӣ
 - В) касрӣ
 - С) тартибӣ
 - Д) тахминӣ

393 Намуди шумораро муайян кунед.

Аз Конибодом, Ашт ва Уротеппа як сӣ хоҷагӣ муҳочирони нав омаданд. С. Улуғзода

- А) аслӣ
- В) касрӣ
- С) тартибӣ
- Д) тахминӣ

394 Ба ҷои сенукта ба шумораҳо нумеративи мувофиқро гузоред:

Арбоб Камол 50 ... гӯсфанду буз ва як ... маркабро ба дастӣ Одина супурда, ўро ба хизмати ҷўпонӣ ва ҳезумкашӣ фармуд. С. Айнӣ

- А) сар, сар
- В) то, дона
- С) гала, то
- Д) сар, дона

395 Ба ҷои сенукта ба шумораҳо нумеративи мувофиқро гузоред:

Як худи Хоҷа Аҳрор дар вилояти Қаршӣ соҳиби 1 300 ... замин буда, онро бо 3 000 ...и гов кишт мекунонд. А. Афсаҳзод

- А) миқдор, гала
- В) қитъа, ҷуфт
- С) адад, сар
- Д) то, дона

396 Ба ҷои сенукта шумораи тартибиро гузоред:

Дар гўшаи аз ҳама дуртари хона, назди печка, ... иштироккунандаи маҷлис Ҳошимқорвон ҷойгир буд. С. Улуғзода

- А) панҷ
- В) аз чор як
- С) панҷумин
- Д) панҷ-шаш

397 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта шумораи тартибиро гузоред:

Ман газетаро ... бор дар ҳамин мадрасаи Олимҷон дидам. С. Айнӣ

- А) ду
- В) се-чор
- С) якумин
- Д) ду-дуиним

398 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта шумораи тартибии мураккабро гузоред:

Соли ... ба Ваҳш кӯчида омадем. С. Улуғзода

- А) панҷоҳум
- В) сиюякум
- С) аввал
- Д) сиюм

399 Ба ҷойи сенукта шумораи миқдории таркибиро гузоред:

... аҳолии деҳаи мо ҳама оби чашма менӯшанд. С. Улуғзода

- А) Чоряк
- В) Се ҳазор
- С) Ду-се ҳазор
- Д) Шастусеюмин

400 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта шумораи миқдории аслиро гузоред:

Ҳазилати ин шоир аз ... шоири аввалӣ ҳам насттар буд. С. Айни

- А) чоряки
- В) чор-панҷ
- С) ду-се
- Д) ду

401 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта шумораи миқдории таркибиро гузоред:

Ман меҳохам, ки ба шумо ... танга ёфта дода, шуморо аз қарз халос кунам. С. Айни

- А) ҳазор
- В) шашяк
- С) се ҳазор
- Д) панҷсад

402 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта шумораи миқдории мувофиқро гузоред:

Аловуддин бо Қорӣ Абдулқайюм шарикдават шуда, ҳар ... дӯсти бисёр наздик гардиданд. С. Айни

- А) як
- В) ду
- С) ду-се
- Д) се

403 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта шумораи миқдории содаро гузored:
Домулло Икромча он вақтҳо яке аз ... нафар мударрисони мадрасаи Ҷаъфархоҷа буд. С. Айни

- A) бисту чор
- B) чил
- C) чилумин
- D) дувоздах

404 Ба ҷои сенукта шумораи миқдориро гузored:
Ҷузҷонӣ умри ӯро (Абуали Синоро) ... сол нишон медиҳад. Р. Ҳошим

- A) панҷохум
- B) панҷоху се
- C) панҷох-шаст
- D) шастумин

405 Ба ҷойи сенуктаҳо шумораҳои миқдориро гузored:
Дар миёнҷойи деҳа ... тепнаи баланд, дар болои тепна ... қалъаи куҳна воқеъ шудааст. С. Улуғзода

- A) як, як
- B) як, ду-се
- C) ду-се, як
- D) як, аз чор як

406 Ба ҷойи сенукта шумораи миқдориро гузored:
Дар ... бари масҷид якчанд ҳуҷраи қатор ва пастак мавҷуд аст.
С. Улуғзода

- A) ду
- B) як-ду
- C) дуҷум
- D) якуним

407 Дар ҷумлаи зерин калимаи ишорашуда ба кадом нави шумора тааллуқ дорад?

Лекин дар воқеъ ин тавр нашуд, балки дар натиҷаи ҳисоби сари соли нӯҳум Бозор аз Азимишох ҳаштсад панҷоху нӯх танга қарздор шуда монд. С. Айни

- A) касрӣ
- B) таркибӣ
- C) тахминӣ
- D) тартибӣ

- 408** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта шумораи мураккабро гузоред:
Аз ин ... сол пеш, ки Саидалӣ ҷавони навхате буд, падараш Ятим рӯзе аз рӯзҳои тирамоҳ ногаҳон коре сар кард, ки ҳеҷ кас надонист он кор барои чист ва пирамард чӣ мақсад дорад. С. Улуғзода
- A) бист
B) даҳум
C) понздаҳ
D) бисту ду
-
- 409** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенуктаҳо шумораи таркибиро гузоред:
Аммо гуноҷин зиёд равад ба ... танга меравад, ба қарз намерасад. С. Улуғзода
- A) сад
B) дусад
C) сесадум
D) саду панҷоҳ
-
- 410** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенуктаҳо шумораи содаро гузоред:
Ӯ дар умри ...-солаи худ ҳеҷ ба хотир надошт, ки боре дар қулбааш чунин меҳмони калон ва иззатмандро қабул карда бошад. С. Улуғзода
- A) панҷоҳ
B) чордах
C) сӣ-сиюду
D) шасту панҷ
-
- 411** Ба ҷойи сенукта шумора ва нумеративи мувофиқро гузоред:
Аз рӯйи сандалӣ гирифта то поёни меҳмонхона ... шамъи нимчагии ҷойдорӣ нур мепошиданд. С. Айнӣ
- A) чор қатор
B) чор дона
C) чор даста
D) чор бандча
-
- 412** Ба ҷойи сенукта шумора ва нумеративи мувофиқро гузоред:
Дар бозор ... ниҳоли хурморо даҳсомонӣ мефурухтанд.
Аз “Китоби дарсӣ”
- A) ду даста
B) ду дона
C) ду бех
D) дуто

413 Ба ҷойи сенукта шумора ва нумеративи мувофиқро гузоред:

Меҳрубон аз кӯҳ ... ҳезум овард. Аз “Китоби дарсӣ”

- A) нӯҳ дарза
- B) нӯҳ банд
- C) нӯҳ ғарам
- D) нӯҳ пуштора

414 Ба ҷойи сенукта нумеративи мувофиқро гузоред:

Аз бозор як ... гӯсфанд харида, ба гӯшае бароварда мондаанд.

Ф. Муҳаммадиев

- A) даста
- B) гала
- C) пода
- D) рама

415 Ба ҷойи сенукта нумеративи мувофиқро гузоред:

Духтарак ду -се ... ба пеши пояш нигаристу лаб газид. А. Самад

- A) карат
- B) вақт
- C) соат
- D) фурсат

416 Дар ҷумлаи зерин ҷонишини нафсӣ-таъкидӣ кадом аст?

Ба болои ин ҳар чизе, ки аз тарафи бой ба тӯй сарф шуд, нарху баҳои он ба инсофи худӣ бой ҳавола шуд, ки ин ҳам сабаби зиёдати харҷ гардид. С. Айни

- A) ин
- B) ҳар
- C) худ
- D) чизе

417 Дар ҷумлаи зерин ҷонишини таъинӣ кадом аст?

Мард дар ҳар қадам ба атроф нигоҳ мекард, манзили бошад, ки дар он ҷо паноҳ барад, ё одаме барояд, ки ба ин рӯзи саҳти вай ба ӯ ёрмандӣ расонад. С. Айни

- A) ин
- B) ҳар
- C) вай
- D) он ҷо

418 Дар ҷумлаи зер калимаи ишорашуда ба кадом навъи ҷонишин тааллуқ дорад?

Дили пурсаховати ӯ ҳоло чашмаеро ба хотир меовард, ки оби зулолаширо аз ҳеч кас дареғ намедорад. А. Самад

- А) таъинӣ
- В) номуайянӣ
- С) нафсӣ
- Д) манфӣ

419 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҷонишини мувофиқро гузоред:
... шахс ба дӯстӣ арзанда нест.

- А) Ҳар
- В) Ҳама
- С) Кадом
- Д) Якчанд

420 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ҷонишини мувофиқро гузоред:
Ман он шеърро ... вақт бо роҳбарии Ҳайрат дуруст карда будам.

С. Айнӣ

- А) ҳар
- В) ҳама
- С) якчанд
- Д) ҳамон

421 Ба ҷойи сенукта дар ҷумлаи зерин ҷонишини мувофиқро гузоред:
Бидон ва огоҳ бош, эй писар, ки мардуми бехунар доим бесуд бошад, чун мугелон, ки тан дораду соя надорад, на ...ро суд кунад ва на ғайраро. Унсурулмаолии Кайковус

- А) худ
- В) ҳама
- С) ҳеч кас
- Д) ҳамон

422 Ба ҷойи сенукта дар ҷумлаи зерин ҷонишини мувофиқро гузоред:
Ва тани ...ро ба фарҳангу ҳунар омӯхтан одат деҳ!

Унсурулмаолии Кайковус

- А) ту
- В) ҳеш
- С) ҳама
- Д) ҳар як

423 Дар ҷумлаи зер калимаҳои ишорашуда ба кадом навъи ҷонишинҳо дохил мешаванд?

Дар ҳақиқат ҳам ин об ҳамон оби барфу боронҳо аст, ки аз мағзи сангпораҳои кӯҳ софкорӣ ёфта баромадааст. С. Айнӣ

- А) таъинӣ
- В) таъкидӣ
- С) ишоратӣ
- Д) номуайянӣ

424 Дар ҷумлаи зер калимаҳои ишорашуда ба кадом навъи ҷонишинҳо дохил мешаванд?

Ин роҳи пурпечу ҳам ҷунон торик аст, ки гӯё аз бағали кӯҳ нақб зада бошанд. С. Айнӣ

- А) саволӣ
- В) ишоратӣ
- С) таъкидӣ
- Д) таъинӣ

425 Дар ҷумлаи зерин ҷонишини ишоратӣ кадом аст?

Падари ин маҳдӯми шумо ҳам ҳамон вақтҳо бо ман ҷӯра шуда буданд. С. Айнӣ

- А) ҳам
- В) ҳамон
- С) шумо
- Д) ман

426 Дар ҷумлаи зерин ҷонишини таъинӣ кадом аст?

Ана ҳамаи ин корҳо ҳасис набудани Нурмуҳаммад ва аъзои оилаи ӯро, ҳам ба бачагони хурдсол меҳрубон будани онҳоро нишон меод.

С. Айнӣ

- А) онҳо
- В) ин
- С) ӯ
- Д) ҳама

427 Дар ҷумлаи зерин ҷонишини номуайянӣ кадом аст?

Вақте ки золим зулм кардан мехоҳад, ҳеҷ гоҳ аз ягон муфти наменурсад, ки зулм дар шариат равост ё не? С. Айнӣ

- А) вақте ки
- В) ягон
- С) ҳеҷ
- Д) ё

428 Ба ҷойи сенуқтаҳо яке аз ҷонишинҳои мувофиқро гузоред:

Зи ... лафзааш равон мағзар чу хома,

Ба ... ҳарфе фуру раб чун сиёҳӣ. Камоли Хучандӣ

- A) ҳама
- B) ҳар
- C) ҳеч
- D) худ

429 Ба ҷойи сенуқтаҳо яке аз ҷонишинҳои мувофиқро гузоред:

Маишав ғарраи хусни гуфтори ...,

Накӯ кун чу гуфтор кирдори ... Абдуррахмони Ҷомӣ

- A) касе
- B) ҳар ки
- C) ҳама
- D) ҳеш

430 Дар байти зерин ҷонишини “чун” кадом маъниро ифода намудааст?

Бигуфто:- Ишқи Ширин бар ту чун аст?

Бигуфт:- Аз ҷони ширинам фузун аст. Низомии Ганҷавӣ

- A) чӣ
- B) чанд
- C) чунон
- D) чӣ гуна

431 Ҷонишинҳои таъинӣ:

- A) ин навъ, он қадар
- B) ҳар кас, тамоми
- C) чаро, чӣ тавр
- D) онҳо, онон

432 Ҷонишинҳои манфӣ:

- A) ҳеч кас, ҳеч гуна
- B) худ, ҳеш, ҳештан
- C) аз он, -ам, -ашон
- D) кадом, чанд, касе

433 Ҷонишинҳои номуайянӣ:

- A) шумо, онҳо, вай
- B) баъзе, ягон, чандин
- C) ҳамагон, ин гуна, чунон
- D) ҳама, ҳар ки, ҳама гуна

434 Асоси замони ҳозираи феълҳои *навохтан* ва *гудохтанро* нишон диҳед:

- А) навоз, гудоз
- В) навохт, гудохт
- С) бинавохт, бигудохт
- Д) менавохт, мегудохт

435 Асоси замони ҳозираи феълҳои *шукуфтан* ва *шикофтанро* нишон диҳед:

- А) шукуфт, шикофт
- В) шукуф, шикоф
- С) бишкуфт, бишкофт
- Д) мешукуфт, мешикофт

436 Асоси замони ҳозираи феълҳои *боридан* ва *бофтанро* нишон диҳед:

- А) биборид, бибофт
- В) борида, бофта
- С) борид, бофт
- Д) бор, боф

437 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта феъли таркибии мувофиқро гузоред:

Ин муддат фақат дар хондани дарсҳои мазкур С. Айнӣ

- А) оғоз мегардид
- В) боқӣ мемонад
- С) сарф мешуд
- Д) баргузор мешуд

438 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта феъли таркибии мувофиқро гузоред:

*Аз ғайри ин ҳар рӯз ба онҳо як дона нон ва як каф мавизи сиёҳ ҳам
С. Айнӣ*

- А) дода шуд
- В) дода мешуд
- С) дода мегирифт
- Д) гирифта мешуд

- 439 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта феъли таркибии мувофиқро гузоред:
Пирак як сукути андешамандона карда боз С. Айнӣ
А) сухан дод
В) гап шунид
С) гап гирифт
Д) ба гап даромад
- 440 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта феъли таркибии мувофиқро гузоред:
Дар ин миён Муллотуроб боз як бори дигар ба Самарқанд
С. Айнӣ
А) рафта омад
В) нарафта буд
С) рафтан гирифт
Д) рафта бошад
- 441 Дар байти зерин феълҳо дар кадом замон ифода ёфтаанд?
*Нишастам дар лаби дарёи кӯҳӣ,
Ба худ ман ёфтам маъвои кӯҳӣ.* М. Турсунзода
А) замони гузаштаи дур
В) замони гузаштаи нақлӣ
С) замони гузаштаи наздик
Д) замони гузаштаи ҳикоягӣ
- 442 Феълҳои ишорашудаи байти зер дар кадом замон ифода ёфтаанд?
*Сараш бар санг мезад рӯди кӯҳӣ,
Ба доман ҷанг мезад рӯди кӯҳӣ.* М. Турсунзода
А) замони гузаштаи нақлӣ
В) замони гузаштаи наздик
С) замони гузаштаи дур
Д) замони гузаштаи ҳикоягӣ
- 443 Дар байти зерин феълҳои ишорашуда дар кадом замон ифода ёфтаанд?
*Модарам, дар ёди ту гашту гузоре мекунам,
Баҳри меҳри ту дили худро мазоре мекунам.* М. Турсунзода
А) замони гузаштаи ҳикоягӣ
В) замони ҳозираи давомдор
С) замони ҳозира-оянда
Д) замони ояндаи дур

- 444** Ба ҷойи сенукта феъли замони гузаштаи ҳикоягии нақлиро гузоред:
Шавҳараширо аз дилу ҷон дӯст Ҷ. Иқромӣ
- A) медошт
B) медорад
C) дошта буд
D) медоштааст
-
- 445** Ба ҷойи сенукта феъли замони гузаштаи ҳикоягиро гузоред:
*Шоҳдӯхтари париваширо дар маҳди заррин бар пушти фили
кӯҳнайкар нишонданд, ки он филро даҳ фили дигар мушоиат ...* .
C. Улуғзода
- A) мекарданд
B) мекардаанд
C) бояд мекарданд
D) карда истода буданд
-
- 446** Ба ҷойи сенукта феъли замони гузаштаи ҳикоягиро гузоред:
Он рӯз ҳаво абрнок буд, аз осмон чанг Ҷ. Иқромӣ
- A) борид
B) меборид
C) борида буд
D) борида истода буд
-
- 447** Дар байти зерин феълҳои ишорашуда дар кадом замон ифода
ёфтаанд?
*Гар ба онҳо дил диҳӣ, ҷон медиханд,
Ҷон ба роҳи аҳду паймон медиханд.* М. Турсунзода
- A) замони ҳозираи давомдор
B) замони ояндаи эҳтимолӣ
C) замони гузаштаи ҳикоягӣ
D) замони ҳозира-оянда
-
- 448** Феълҳои ишорашудаи байти зер дар кадом замон ифода ёфтаанд?
*Дара аз гурриши обаи садо дод,
Насимаи руҳро, ҷонро гизо дод.* М. Турсунзода
- A) замони гузаштаи дур
B) замони гузаштаи нақлӣ
C) замони гузаштаи наздик
D) замони гузаштаи ҳикоягӣ

- 449** Дар байти зерин феъли ишорашуда дар кадом замон ифода ёфтааст?
*Бар лаби ман шеъри ӯ бар кӯдакӣ омад Ҳанӯз,
Шеъри ӯро нӯшии ҷон бо шири модар қардаам.* Б. Собир
- А) замони гузаштаи ҳикоягии нақлӣ
В) замони гузаштаи ҳикоягӣ
С) замони гузаштаи наздик
Д) замони гузаштаи нақлӣ
-
- 450** Ба ҷойи сенукта феъли мувофиқро гузоред:
Ваҳдат тоҷиконро борҳо аз вартаҳои ҳалокатбори таърих ...
А. Муродӣ
- А) наҷот бахшидагист
В) наҷот бахшидааст
С) наҷот бахшиданист
Д) наҷот хоҳад бахшид
-
- 451** Ба ҷойи сенукта феъли мувофиқро гузоред:
*Ҳамагон бояд бикӯшем, ки ваҳдати миллатамон то абад пойдору
устувор ...* А. Муродӣ
- А) бимонад
В) мемонад
С) монда аст
Д) хоҳад монд
-
- 452** Ба ҷойи сенукта феъли мувофиқро гузоред:
*Бӯйи гулу гиёҳҳо, бӯйи хоку лойи деҳа пирамардро боз ба ҳамон
кӯчаю пайраҳаҳои дар давраҳои хурдсолӣ тайнамудааш ...* К. Мирзо
- А) бурданӣ буданд
В) равон сохтанд
С) гардонданд
Д) мебурданд
-
- 453** Ба ҷойи сенукта сифати феълии замони ҳозираро гузоред:
... ӯро гадо ё дарвеш гумон мекард. С. Улуғзода
- А) медидагӣ
В) бинанда
С) дидаистодагӣ
Д) дидагӣ

454 Ба чойи нуқтаҳо сифати феълии замони гузаштиро гузошта, ҷумларо пурра кунед:

Асарҳои ...ро ба тарзи худ шарҳ медиҳад.

- A) хондагиаш
- B) меҳондагиаш
- C) хонданиаш
- D) хонда истодагиаш

455 Шакли тасрифнашавандаи феълро муайян кунед.

- A) донӣ
- B) медонистагӣ
- C) медонам
- D) хоҳам донист

456 Кадоме аз ин калимаҳо феълҳои бавоситаанд?

- A) мондан, рондан
- B) навиштан, тарсидан
- C) давидан, гардидан
- D) гардондан, нависондан

457 Асоси замони ҳозираи феълҳои ишорашудаи байти зеринро нишон диҳед:

Миёро ба зуннори хунин бибаст,

Фиканд отаиш андар сарои нишаст. Абулқосими Фирдавӣ

- A) банд, афкан
- B) баст, афканд
- C) бибанд, биафкан
- D) мебаст, меафканд

458 Асоси замони ҳозираи феълҳои ишорашудаи байти зеринро нишон диҳед:

Гулистон-и барканду сарвон бисӯхт,

Ба якборагӣ чашии шодӣ бидӯхт... Абулқосими Фирдавӣ

- A) кан, сӯз
- B) канд, сӯхт
- C) бикан, бисӯз
- D) меканд, месӯхт

459 Асоси замони ҳозираи феълҳои ишорашудаи байти зеринро нишон диҳед:

*Барафшонд бар тахти хоки сиёҳ,
Ба кайвон баромад физони сипоҳ.* Абулқосими Фирдавсӣ

- А) барафшондан, баромадан
- В) бармеафшонд, бармеомад
- С) афшонд, омад
- Д) афшон, баро

460 Сиғаи феълҳои ишорашударо муайян намоед:

*Ман нома ба номи кас накардам,
Инъоми касе ҳавас накардам.* Абулқосими Фирдавсӣ

- А) амрӣ
- В) хабарӣ
- С) эҳтимолӣ
- Д) шартию хоҳишмандӣ

461 Сиғаи феълҳои ишорашударо муайян намоед:

*Монанди сабо хезу вазидан дигар омӯз,
Домони гулу лола кашидан дигар омӯз.* Муҳаммад Иқбол

- А) амрӣ
- В) хабарӣ
- С) эҳтимолӣ
- Д) шартию хоҳишмандӣ

462 Кадом калимаҳо зарфанд?

- А) хуфта, пухта
- В) ноилоҷ, қасдан
- С) норизо, нотавон
- Д) чархидан, ғунҷидан

463 Кадом калимаҳо зарфанд?

- А) сарбаландона, шоирона
- В) пазируфтани, нигоштан
- С) пазанда, раванда
- Д) фарсанг, фарҳанг

464 Ба ҷойи сенуқта зарфи тарзи амали мувофиқро гузоред:

Кори душвор ... ҳалли худро меёбад.

- А) оромона
- В) воқифона
- С) умедворона
- Д) дастаҷамъона

465 Ба ҷойи сенукта зарфи мувофикро гузored:
*Асп рон, аз наъли аспи ту шарор ояд бурун,
Асп рон, чанги замин ... ояд бурун.* М. Турсунзода

- A) тасодуфан
- B) хушҳолона
- C) бесаброна
- D) беихтиёр

466 Ба ҷои сенукта зарфи тарзи амали мувофик гузored:
Кабӯтарҳо ... дону нонрезаҳоро меҳӯрданд. Аз “Китоби дарсӣ”

- A) ботантана
- B) оромона
- C) бемалол
- D) ошкоро

467 Ба ҷойи сенукта зарфи мувофикро гузored:
*Аспи ба ароба ҳамроҳе ки дуртар аз издиҳом, дар канори роҳи
байни деҳа меистод, шояд дар тағи офтоби гарм ташна монда буд,
ки шиҳа кашиду ... пой кӯфт.* Ҷ. Ақобир

- A) беқарор
- B) босуръат
- C) қасдан
- D) осуда

468 Зарфи мувофикро истифода намуда ҷумларо пурра намоед:
*Бегоҳӣ, пеш аз хӯрок, Абдулатифтағо дар сари обреза даст
мешуст, ки ... чапмаш ба рафи тахтагини девор афтад.* П. Толис

- A) ночор
- B) ноилоч
- C) ногоҳ
- D) ноҳақ

469 Зарфи мувофикро истифода намуда ҷумларо пурра намоед:
Модарам аз омадани мо ... хурсанд шуд. П. Толис

- A) бениҳоят
- B) беихтиёр
- C) даррав
- D) дарҳол

470 Зарфи мувофиқро истифода намуда ҷумларо пурра намоед:
Шабона, дар сари хӯрок, Қосимҷон оҳиста сар бардошта, ... ба тағоиям гуфт. П. Толис

- А) боҳавсала
- В) бошарафона
- С) намоишкорона
- Д) илтиҷокорона

471 Ба ҷойи сенукта кадом зарфи замонро гузоштан дуруст аст?
Аз асрори ин воқеа ... касе хабар надорад. С. Айни

- А) дирӯз
- В) ҳанӯз
- С) дертар
- Д) ҳамеша

472 Ба ҷойи сенукта зарфи мувофиқро гузоред:
Ҳамин ки офтоб тасфида саросари ҳавлии ўро ба зери болҳои зарҳалинаш мегурифт, вай ... ба рӯи суфа мебаромад. Ҷ. Ақобир

- А) ошкоро
- В) хурсанд
- С) ногаҳон
- Д) тасодуфан

473 Ба ҷойи сенукта зарфи мувофиқро гузоред:
Мо аз болои заминҳои кишт, ки пурбарфи яхбаста буд, ... рафта ба болои рӯд расидани худро нафаҳмида мондем. С. Айни

- А) давон
- В) дастзанон
- С) шодикунон
- Д) яхмолаккунон

474 Ба ҷойи сенукта зарфи тарзи амали мувофиқро гузоред:
Дар ҷевон китобҳо, онҳо ... чида шудаанд. К. Мирзо

- А) бошитоб
- В) батартиб
- С) рӯ ба рӯ
- Д) бешумор

475 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта зарфи тарзи амали мувофиқро гузоред:

Болои остонаи тиреза тӯбакчаҳои гулҳои ҳархела ... меистоданд.

К. Мирзо

- A) қатор
- B) ҳамеша
- C) бамаврид
- D) беихтиёр

476 Ба ҷойи сенукта зарфи тарзи амали мувофиқро гузоред:

Насими субҳгоҳӣ шоху наваҳои дар болои ҳавз ҳамидаи маҷнунбедҳоро ... алвонҷ меодод, сару рӯйи пирамардро сила мекард.

К. Мирзо

- A) тез-тез
- B) пай дар пай
- C) дам ба дам
- D) сабук-сабук

477 Ба ҷойи сенукта зарфи тарзи амали мувофиқро гузоред:

Бечора модаркалонам сарлучу пойлuch ... ба лаби дарё расид. А. Самад

- A) тозон
- B) оҳиста
- C) оромона
- D) хомӯшона

478 Калимаҳои беибо, саҳван ва беист кадом ҳиссаи нутқанд?

- A) ҷонишин
- B) исм
- C) сифат
- D) зарф

479 Калимаҳои тозон, ниҳоят ва нарм-нарм кадом ҳиссаи нутқанд?

- A) исм
- B) зарф
- C) сифат
- D) сифати феълӣ

480 Зарфе, ки аз сифатҳои такрор сохта шудааст.

- A) якто-якто
- B) давон-давон
- C) гурӯҳ-гурӯҳ
- D) вазнин-вазнин

481 Зарфе, ки аз сифатҳои такрор сохта шудааст.

- A) зуд-зуд
- B) чор-чор
- C) сим-сим
- D) гарм-гарм

482 Зарфҳои, ки аз исмҳои такрор сохта шудаанд:

- A) ягон-ягон
- B) якто-якто
- C) сабук-сабук
- D) гурӯҳ-гурӯҳ

483 Дар кадом банд зарф аз исмҳои такрор сохта шудааст?

- A) ҷо-ҷо
- B) пеш-пеш
- C) чанд-чанд
- D) гарм-гарм

484 Кадоме аз ин гурӯҳи калимаҳо зарфҳои сабабу мақсаданд?

- A) боло, поёнтар
- B) доимо, ҳамеша
- C) ночор, ноилоҷ
- D) якбора, батафсил

485 Кадоме аз ин гурӯҳи калимаҳо зарфи тарзи амаланд?

- A) бедарак, бесабаб
- B) ҳамеша, пасфардо
- C) ин сӯ-он сӯ, наздиктар
- D) баҳодурина, бегонавор

486 Кадоме аз ин гурӯҳи калимаҳо зарфи миқдору дараҷаанд?

- A) бағоят, андак
- B) пиёда, якбора
- C) бесабаб, қасдан
- D) ҳозир, парерсол

487 Дар чумлаи зерин зарфи сабаб кадом аст?

“-Чаро ба ӯ ҷойи хилват лозим шудааст?” – ба дил гузаронд Восеъ ва ноилоҷ ӯро дар нӯстаки паҳлуи дар ҷой доду ҳудаш ҳам дар рӯбарӯяш нишаст. С. Улуғзода

- A) хилват
- B) ноилоҷ
- C) паҳлу
- D) рӯбарӯяш

488 Дар чумлаи зерин зарфи сабаб кадом аст?

Ночор сари аспро аз он тараф гардонда, ба сари дигар кӯча нигоҳ карда давондам. С. Айни

- A) ночор
- B) тараф
- C) дигар
- D) нигоҳ

489 Ба ҷои сенукта пешоянди мувофиқ гузored:

Ман ... дарси дарсхонагӣ, чунон ки дар аввал гуфтам, ҳамон дарсро пешакӣ дар пеши домоллои кунҷакиам – Мулло Абдусалом мехондам.
С. Айни

- A) нисбат ба
- B) ғайр аз
- C) аз ҷиҳати
- D) аз барои

490 Ба ҷои сенукта пешоянди мувофиқро гузored:

*... азми дурусту саъйи комил,
Касро нашавад мурод ҳосил. Саъдии Шерозӣ*

- A) Бо
- B) Бе
- C) То
- D) Дар

491 Ба ҷои сенукта пешоянди мувофиқ гузored:

Маро ... розӣ шудан бо ин гапӣ ҳақ дигар чорае набуд.

Ф. Муҳаммадиев

- A) баъд аз
- B) пеш аз
- C) ба ҷуз
- D) аз барои

492 Ба ҷойи сенуқтаҳо пешоянди мувофиқро гузоред:

Онҳо пасопеш ... пайроҳае, ки ду канори он аз гулҳои қоқу ва гандумак буданд, боло шуданд. К. Мирзо

- A) аз
- B) бо
- C) дар
- D) то

493 Ба ҷойи сенуқта пешоянди таркибии мувофиқро гузоред:

Нахустин манбаъе, ки метавон ... аҳволу осори Байҳақӣ маълумоти бештар касб кард, таърихномаи маъруфи ӯст. С. Муллоҷон

- A) дар муқобили
- B) дар баробари
- C) бахшида ба
- D) роҷеъ ба

494 Ба ҷойи сенуқта пешоянди таркибии мувофиқро гузоред:

Ӯ ... ин пул ҳеҷ хизмате накарда бемор шуда рафт. С. Айни

- A) ба бадали
- B) ба шарофати
- C) дар баробари
- D) дар муқобили

495 Ба ҷойи сенуқта пешоянди таркибии мувофиқро гузоред:

Ба замини кулба як бўрӯ ва ... вай нӯстаки мӯйҳояш рехташуда буд.

Р. Ҷалил

- A) ба назди
- B) дар болои
- C) ба андозаи
- D) дар баробари

496 Ба ҷойи сенуқта пешоянди таркибии мувофиқро гузоред:

... сафарҳои дур расидани хабари хуше аз Ватан ба кас руҳ ва қуввати тозае мебахшад. А. Деҳотӣ

- A) аз пайи
- B) дар айни
- C) аз ҷиҳати
- D) дар фасли

- 497** Ба ҷойи сенукта пешоянди таркибии мувофикро гузоред:
... майдонҳои кишт ҷўйборҳои оби фаровон равон шуданд. А. Деҳотӣ
- А) ба сўйи
 - В) дар тарафи
 - С) дар давоми
 - Д) ба муносибати
- 498** Ба ҷойи сенукта пешоянди мувофикро гузоред:
Дар як он воқеаи равған аз сар то охир ... назарам гузафт. П. Толис
- А) аз пеши
 - В) ба пеши
 - С) аз баҳри
 - Д) пеш аз
- 499** Ба ҷойи сенукта пешоянди мувофикро гузоред:
Дар кушода шуда, ман ... даруни як хоначаи сафеди равшан даромадам. П. Толис
- А) то
 - В) ба
 - С) аз
 - Д) дар
- 500** Ба ҷойи сенукта пешоянди мувофикро гузоред:
... дарё боди серуни баҳорӣ мевазид. П. Толис
- А) аз
 - В) бе
 - С) бар
 - Д) барои
- 501** Ба ҷойи сенукта пешоянди таркибии номии мувофикро гузоред:
Дар маҷлис ... омўзгорон падару модарон иштирок доштанд.
- А) ба ғайр аз
 - В) нисбат ба
 - С) роҷеъ ба
 - Д) пеш аз
- 502** Ба ҷойи сенукта пешоянди таркибии мувофикро гузоред:
Имсол ҳаво ... соли гузашта беҳтар аст.
- А) дар муқобили
 - В) дар баробари
 - С) нисбат ба
 - Д) доир ба

- 503** Ба ҷойи сенукта пешоянди таркибии мувофикро гузоред:
Якбора фикрҳои мухталиф мисли талотуми мавҷҳои дарёча ...
Ҷалол ба ҷавлон омаданд. Ҷ. Ақобир
- A) ба сари
B) дар сари
C) дар рӯйи
D) дар баробари
-
- 504** Ба ҷойи сенукта пешоянди таркибии мувофикро гузоред:
... барфандоз, пасту баланд ва обкандаҳо чунон ҳалос мезад, ки гӯё бол
бароварда бошад. Ҷ. Ақобир
- A) дар зери
B) аз болои
C) то давраи
D) ба андозаи
-
- 505** Ба ҷойи пасоянди *баринак* кадом пешояндро гузоштан мумкин аст?
Агар хоҳӣ, ман баринак не, аз ман зиёдтар бағайрат, коркун ва
кордон шуда метавонӣ ... С. Айни
- A) мувофиқи
B) баробари
C) монанди
D) назар ба
-
- 506** Ба ҷойи пасоянди *-ро* кадом пешояндро гузоштан мумкин аст?
Ин одамро ошу нон надихеду аз воқеоти ҷанг нақл кунед.
Ф. Муҳаммадиев
- A) ба
B) бо
C) барои
D) аз баҳри
-
- 507** Ба ҷойи пасоянди *барин* кадом пешояндро гузоштан мумкин аст?
Оби нукрагини ҷашма дар тобистон ях барин хунуку дар зимистон
гарм аст.
- A) пеш аз
B) мисли
C) пештар
D) нисбат ба

- 508** Ба ҷойи пасоянди *-ро* кадом пешояндро гузоштан мумкин аст?
Савсанро гуфт, ки берун, ба ҳавлии миёна, барояд. Ҷ. Икромӣ
- A) бо
 - B) ба
 - C) барои
 - D) дар бораи
-
- 509** Ба ҷойи пасоянди *барин* кадом пешояндро гузоштан мумкин аст?
Акнун ҳавлиатон боз барин калону боз ҳамон гап. Ф. Муҳаммадиев
- A) мисли
 - B) барои
 - C) ба пеши
 - D) аз болои
-
- 510** Ба ҷойи сенукта *пайвандаки мувофиқро* гузоред:
Баъд ҳамёзаи дарозе кашид... чашмонаширо молида гуфт. П. Толис
- A) -у
 - B) ё
 - C) зеро
 - D) лекин
-
- 511** Ба ҷойи сенукта *пайвандаки мувофиқро* гузоред:
Баъд ӯ аз ман оҳиста ... бо эҳтиёт пурсид. П. Толис
- A) ё
 - B) ва
 - C) балки
 - D) лекин
-
- 512** Ба ҷойи сенукта *пайвандаки мувофиқро* гузоред:
Воқеа аз ҳамин сар шуд, ... ман бо модарам ҷанг карда, аз хона гурехтам. П. Толис
- A) ва
 - B) ки
 - C) аммо
 - D) балки
-
- 513** Пайвандаки мувофиқро гузоред:
Бо ман муомилаи ӯ бад набуд, маро озор намедод, ... ман ягона дастёри ӯ будам. С. Улуғзода
- A) ва
 - B) зеро
 - C) аммо
 - D) вақте ки

- 514** Ба ҷойи сенукта пайвандаки мувофиқро гузоред:
... сарҳавз равшантар мегардид, тобиши навишта ва тамгаи заррини акт ҳам ҳамон қадар назарработар мешуд. С. Айнӣ
- A) Агарчи
B) Модом ки
C) Гарчанде ки
D) Ҳар қадар ки
- 515** Ба ҷойи сенукта пайвандаки мувофиқро гузоред:
Шукурбек дар онҷо ба ду кӯча ду санг гурронд, ... одамони раванда ва оянда кӯчаро холӣ кунанд. С. Айнӣ
- A) то ки
B) чунки
C) зеро ки
D) азбаски
- 516** Ба ҷойи нуқтаҳохо пайвандаки мувофиқро гузоред:
Вай бефоида будани ин кор, ба тадбири он очиз будани худро ҳис кард, ... дар саҳни завод кор торафт зиёдтар ва адади коргарон афзунтар мегардид. С. Улуғзода
- A) модом ки
B) зеро ки
C) агарчи
D) вақте ки
- 517** Пайвандаки мувофиқро гузоред:
Бухоро шаҳри бузург аст ... ободтарин шаҳрест андар Мовароуннаҳр...
Аз “Ҳудуд-ул-олам”
- A) ё ин ки
B) чунки
C) вале
D) ва
- 518** Пайвандаки мувофиқро гузоред:
Аз тарафи дигар медонист, ... имрӯзҳо ғанимат ва ҳоло айни ҷӯшу зарби корҳои баҳорӣ аст. Ҷ. Ақобир
- A) ки
B) чунки
C) азбаски
D) ҳарчанд

519 Пайвандаки мувофиқро гузored:

Ман китобҳои навбанаи устод Айниро меҳондам ... дар дилам орзуе ҷӯи мезад, ки бо нависандаи ин китобҳои аҷиб шинос шавам.

П. Толис

- A) ва
- B) гӯё ки
- C) агарчи
- D) ба тавре ки

520 Ба ҷойи сенукта пайвандаки мувофиқро гузored:

Чинифурӯш ... табассум мекард, як пиёла ҷой кашида ба пеши Қорӣ-ишамба гузошт. С. Айни

- A) ба андозае ки
- B) дар ҳолате ки
- C) модоме ки
- D) вақте ки

521 Ба ҷойи сенукта пайвандаки мувофиқро гузored:

Саҳар пеш аз кафидани чаши рӯз ба кор мерафт ... баъди нишастани офтоб ба хона бармегашт. С. Улуғзода

- A) ва
- B) чун
- C) зеро
- D) аммо

522 Ба ҷойи сенукта пайвандаки мувофиқро гузored:

Вай маҷбур буд ин ҳама коруборро ҳудаи анҷом диҳад, ... ман хурд будам, корҳои вазнини хонагӣ аз дасти ман намеомаданд. С. Улуғзода

- A) гарчанде ки
- B) ҳол он ки
- C) модом ки
- D) зеро ки

523 Ба ҷойи сенукта ҳиссаҳои мувофиқ гузored:

– Оҳ, ту ... Гулнор нестӣ?! – гуфта як қад парид зани ҷӯлидам.

С. Айни

- A) эҳтимол
- B) охир
- C) магар
- D) наҳод

524 Ба ҷойи сенуктаҳо ҳиссаҷаи мувофиқро гузоред:
- *Ман ҳозир ... ҳамин касро нигоҳ дошта гапзанон мекунам.*

С. Улуғзода

- A) навод
- B) охир
- C) ана
- D) оё

525 Ба ҷойи сенуктаҳо ҳиссаҷаи мувофиқро гузоред:
- ..., - *ба гап ҳамроҳ шудам ман, - аз гуфтаҳои маълум мешавад, ки гапи Комил ба ту асар кардааст?* П. Толис

- A) хайр
- B) магар
- C) кошки
- D) мабодо

526 Ба ҷойи сенуктаҳо ҳиссаҷаи мувофиқро гузоред:
Ҷойхона, ки дар бинои калони айвонмонанд ҷой гирифта буд, ... як самовар дошт, ки тахминан панҷ сатил об мебурд. П. Толис

- A) магар
- B) навод
- C) танҳо
- D) мабодо

527 Ба ҷойи сенуктаҳо ҳиссаҷаи мувофиқро гузоред:
-... *инро дар вақтҳои ки ман ҳам шумо барин дар ҳамин шаҳр меҳондам, хунук зад.* С. Улуғзода

- A) мабодо
- B) магар
- C) мана
- D) оё

528 Ба ҷойи сенуктаҳо ҳиссаҷаи мувофиқро гузоред:
... *ҳаминро ҳис мекардам, ки дар ҳаёти ман як дигаргунии муҳиме рӯй дода истодааст ва ин дигаргунӣ барои ояндаи ман аҳамияти калоне дорад.* П. Толис

- A) навод
- B) кошки
- C) магар
- D) танҳо

529 Ба ҷойи сенуқтаҳо ҳиссаҷаи мувофиқро гузоред:
*... гапи ӯ рост бошаду дар дунё раҳму шафқат, ҳақиқат гуфтани
чизҳо набошад?* П. Толис

- A) наҳод
- B) ҳатто
- C) фақат
- D) қошки

530 Ба ҷойи сенуқта ҳиссаҷаи мувофиқро гузоред:
*Шодмон оромона воқиаи рӯйдодаро ба ӯ нақл кард.
-..., ба гумони худат ин қори кӣ?* К. Мирзо

- A) ҳайр
- B) фақат
- C) танҳо
- D) мабодо

531 Ба ҷои сенуқта нидои мувофиқ гузоред:
*..., ки инсон то аз қанори Модар-Ватан маҳрум нашавад, ба қадри
ин неъматӣ беҳамто намерасад.* А. Самадов

- A) Ҳайрият
- B) Аҷабо
- C) Ҳайр
- D) Афсӯс

532 Ба ҷойи сенуқта нидои мувофиқро гузоред:
*- ..., - гуфт ӯ худ ба худ, - дар сағирхона бачаро дар як хона ҳабс
карда мемондаанд-дия.* С. Айни

- A) Ҷим
- B) Вой
- C) Аҷаб
- D) Бай-бай

533 Ба ҷойи сенуқта нидои мувофиқро гузоред:
- ..., - гуфт Давлатманд, - беандешагӯи Иброҳим қорро лат дод.
С. Айни

- A) Ҷӯхӯ
- B) Воҳ
- C) Ҳай-ҳай
- D) Ҳайф қи

- 534** Ба чойи сенуктаи аввал нидои мувофиқро гузоред:
..., ки борону бод будааст, вагарна... Хеле вақт мешавад, ки ба театрҳо намеоед. М. Солеҳ.
- А) Ачабо
 - Б) Афсус
 - С) Дареғо
 - Д) Хайрият

СИНТАКСИС

- 535** Чузъҳои асосии ибораҳои “дили ноором” ва “аспи саманд” ба кадом ҳиссаи нутқ мансубанд?
- А) исм
 - Б) сифат
 - С) феъл
 - Д) зарф
- 536** Кадоме аз ин ибораҳо бо роҳи *алоқии ҳамроҳӣ* таркиб ёфтааст?
- А) “Ситорае дар тирашаб”
 - Б) “Аз Ганг то Кремл”
 - С) “Даҳ фасл”
 - Д) “Роҳи Каҳкашон”
- 537** Кадоме аз ин ибораҳо бо роҳи *алоқии ҳамроҳӣ* таркиб ёфтааст?
- А) роҳро кӯтоҳ кардан
 - Б) кӯтоҳтарин роҳ
 - С) роҳи кӯтоҳтарин
 - Д) бо роҳи кӯтоҳтарин рафтан
- 538** Кадоме аз ин ибораҳо бо роҳи *алоқии вобастагӣ* таркиб ёфтааст?
- А) гулбонги нимашаб
 - Б) бузургтарин ҳамоса
 - С) мулоқот бо устод Айнӣ
 - Д) сардафтери адабиёти тоҷик
- 539** Кадом ибора бо роҳи *алоқии вобастагӣ* таркиб ёфтааст?
- А) бенаво дарахт
 - Б) арзи дил кардан
 - С) гулгашти Мусалло
 - Д) ба доди касе расидан

540 Ибораи *чун паранда паридан* бо кадом роҳ сохта шудааст?

- A) алоқай изофӣ
- B) алоқай ҳамроҳӣ
- C) алоқай вобастагии пешояндӣ
- D) алоқай вобастагии пасояндӣ

541 Ибораи *бағоят хушнуд шудан* бо кадом роҳ сохта шудааст?

- A) алоқай изофӣ
- B) алоқай ҳамроҳӣ
- C) алоқай вобастагии пешояндӣ
- D) алоқай вобастагии пасояндӣ

542 Ибораи *тӯтӣ барин такрор кардан* бо кадом роҳ сохта шудааст?

- A) алоқай изофӣ
- B) алоқай ҳамроҳӣ
- C) алоқай вобастагии пешояндӣ
- D) алоқай вобастагии пасояндӣ

543 Ибораи *як ҳафта пас хабар гирифтан* бо кадом роҳ сохта шудааст?

- A) алоқай изофӣ
- B) алоқай ҳамроҳӣ
- C) алоқай вобастагии пешояндӣ
- D) алоқай вобастагии пасояндӣ

544 Ибораи *як сол инҷониб бедарак будан* бо кадом роҳ сохта шудааст?

- A) алоқай изофӣ
- B) алоқай ҳамроҳӣ
- C) алоқай вобастагии пешояндӣ
- D) алоқай вобастагии пасояндӣ

545 Ибораҳои сифатино муайян намоед:

- A) тозон рафтан, мутеона рафтан
- B) баҳори дилфиреб, ҳавои соф
- C) аз бачагӣ шӯх, чун гул нозук
- D) аз поён панҷум, ду чабрдида

- 546 Ибораҳои сифати муайян намоед:**
А) баланд хандидан, санг барин сахт
В) ду сол баъд, садҳо коргар
С) модари азиз, духтари боадаб
Д) якдигарро дидан, ин хел одам
- 547 Ибораи сифати муайян намоед:**
А) каме сонитар
В) муддати хондан
С) аз серҳосилӣ ҳам
Д) ғалаба бар душман
- 548 Ба ҷойи сенукта ибораи изофиро гузоред:**
*Нафаси боди сабо мушкфшон хоҳад шуд,
... дигарбора ҷавон хоҳад шуд.* Ҳофизи Шерозӣ
А) ҳама одам
В) ҳама олам
С) олами пир
Д) оламу одам
- 549 Ба ҷойи сенукта ибораи ҳамроҳиро гузоред:**
*Ҳар ки баҳри сулҳ имзо мекунад,
... ба дунё мекунад.* М. Аминзода
А) Барои коре
В) Беҳтарин коре
С) Амали дуруст
Д) Хубтарин корро
- 550 Иборае, ки дар қолаби *исм + сифати феълӣ* сохта шудааст:**
А) ҳамин мактаб
В) ду аламрасида
С) одами омадагӣ
Д) ҳамеша хушҳол
- 551 Иборае, ки дар қолаби *исм + сифати феълӣ* сохта шудааст:**
А) кӯза аз об пур
В) оби нӯшиданӣ
С) доимо ғамгин
Д) оҳан барин сахт
- 552 Кадом ибораҳо бо алоқаи изофӣ таркиб ёфтаанд:**
А) ба боғ даромадан, гул чидан
В) ҳикояро хондан, аз назар дур
С) сабзаҳои навхез, насими форами
Д) фарзанди дилбанд, гуфтугӯ бо худ

553 Ба чойи сенукта ибораи ҳамроҳиро гузоред:

Аз ҳама ... кадом аст? А. Шукӯҳӣ

- А) дардро даво
- В) бозии беҳтар
- С) гармтарин моҳ
- Д) ба таъриф лоиқ

554 Кадом ибора бо роҳи алоқаи вобастагӣ таркиб ёфтааст?

- А) шаҳрро давр задан
- В) сайругашт кардан
- С) ёди ёри меҳрубон
- Д) писандидатар кас

555 Кадоме аз ин ибораҳо бо роҳи алоқаи вобастагии пасояндӣ таркиб ёфтааст?

- А) ба сар давидан
- В) хиҷолат кашидан
- С) аз гап нагаштан
- Д) гапро ду накардан

556 Кадом ибора бо роҳи алоқаи вобастагии пешояндӣ сохта шудааст?

- А) роз гуфтан
- В) модари зор
- С) ба хоб دیدан
- Д) кореро иҷро кардан

557 Кадом ибораҳо бо алоқаи ҳамроҳӣ таркиб ёфтаанд:

- А) аспӣ саманд, гули бодом
- В) гуфтугӯ бо худ, чун гул зебо
- С) роз гуфтан, бузургтарин ҳамоса
- Д) касеро хурсанд кардан, корро омӯхтан

558 Кадом ибораҳо бо алоқаи ҳамроҳӣ таркиб ёфтаанд:

- А) пур аз ашк, аз ҳама зебо
- В) ҳамон савор, хеле оромона
- С) мани мискин, модари ғамхор
- Д) касеро دیدан, китобро хондан

559 Кадоме аз гуфтаҳои зерин хусусияти ибораро ифода мекунад?

- А) воситаи муомилаву муносибат мебошад
- В) аломати китобат истифода мешавад
- С) ашё ва амалро равшантар баён мекунад
- Д) анҷоми амалро ифода мекунад

560 Кадоме аз гуфтаҳои зерин хусусияти ибораро ифода мекунад?

- А) дорои оҳанги махсус мебошад
- В) дорои калимаи асосӣ ва тобеъ мебошад
- С) воситаи муомилаю муносибат мебошад
- Д) аломатҳои китобат истифода мешавад

561 Ҷузъҳои асосии ибораҳои “баҳори дилфиреб” ва “себи хубонӣ” ба кадом ҳиссаи нутқ мансубанд?

- А) зарф
- В) феъл
- С) сифат
- Д) исм

562 Ибораеро муайян намоед, ки дар қолаби *исм + исм* сохта шуда бошад.

- А) дарёи равон
- В) гул барин зебо
- С) ҷилои ситораҳо
- Д) хеле эҳтиёткорона

563 Дар кадом қатор ибораҳои сифатӣ дода шудаанд?

- А) сафедори баланд, оби зулол
- В) аз арақ тар, то замин овезон
- С) аз боло даҳум, дуи дигар
- Д) чой нӯшидан, гӯш додан

564 Дар кадом қатор ибораҳои сифатӣ дода шудаанд?

- А) ин ҳама маълумотҳо, чанде аз шоирон
- В) зада-зада пеш кардан, тозон рафтан
- С) шикори бо шоҳин, китобҳои мантиқ
- Д) дар суҳан холис, дар амал бепарво

565 Кадоме аз гуфтаҳои зерин хусусияти ибораро ифода мекунад?

- А) барои баёни фикр истифода мешавад
- В) дорои як ё ду асоси грамматикӣ аст
- С) оҳанги махсуси талаффуз дорад
- Д) дорои оҳанги махсуси талаффуз нест

566 Дар ибораҳои “аз арақ тар” ва “аз хунук сурх” чӯзӣ асосиашон кадом ҳиссаи нутқ аст?

- А) исм
- В) зарф
- С) сифат
- Д) ҷонишин

567 Дар ибораҳои “то замин овезон” ва “то нисф ҳолӣ” чӯзӣ асосиашон кадом ҳиссаи нутқ аст?

- А) сифат
- В) зарф
- С) феъл
- Д) пешоянд

568 Кадоме аз ин зарбулмасалу мақолҳо ҷумлаи сода аст?

- А) Вақтро ғанимат дон, то тавонӣ.
- В) Хомӯшӣ беҳ, ки ҷавоби саҳт.
- С) Хирман кӯфтан кори буз нест.
- Д) Хеш бошаду беозор бошад.

569 Кадоме аз ин зарбулмасалу мақолҳо ҷумлаи сода аст?

- А) То ҳаракат накунӣ, баракат наёбӣ.
- В) Аз девона пурсӣ, ки моҳ чанд?
- С) Аз гунҷишк тарсӣ, арзан нақор!
- Д) Уштурро бо кафлес об намедиханд.

570 Кадоме аз ин зарбулмасалу мақолҳо ҷумлаи сода аст?

- А) Худам шоҳу табъам вазир.
- В) Хона наҳар, ҳамсоя бихар!
- С) Хомӯшӣ аломати ризост.
- Д) Вақт равад, нақд равад.

571 Кадоме аз ин зарбулмасалу мақолҳо ҷумлаи сода аст?

- A) Така бошаду шир диҳад.
- B) Суханро бисанҷу ба андоза гӯй.
- C) Сахархез бош, то комраво бошӣ.
- D) Душманро ҳақир набояд шумурд.

572 Кадоме аз ин зарбулмасалу мақолҳо ҷумлаи сода аст?

- A) Фикри нон кун, ки харбуза об аст.
- B) Агар гуфтан сим аст, хомӯшӣ зар аст.
- C) Дарахти бесамар беҳ аз фарзанди носолех.
- D) Доно аспашро таъриф мекунад, нодон худаширо.

573 Ҷумлаи содаи яктаркибаро муайян кунед:

- A) Онҳо ҳамроҳ кор мерафтанд. К. Мирзо
- B) Он рӯз дар ҳаёлаш ба ҷилва меомад. К. Мирзо
- C) Чанд сол боз ин ҷо кор мекунад? К. Мирзо
- D) Субҳ тараддуи равшан шудан дошт. Ҷ. Ақобир

574 Ҷумлаи содаи яктаркибаро муайян кунед:

- A) Фаррух тамошо мекард. Б. Фирӯз
- B) Имсол баҳор барвақт омад. Б. Фирӯз
- C) Торафт ҳаво сардтар мешуд. Б. Фирӯз
- D) То таги зардолу қадам монд. К. Мирзо

575 Ҷумлаи содаи яктаркибаро муайян кунед:

- A) Он каме дуртар аз дарвоза истод. К. Мирзо
- B) Дасту пойҳои мардумро бе ресмон баст. К. Мирзо
- C) Савдогарон даҳ нафар буданд. С. Айнӣ
- D) Файзи пагоҳӣ ба даштрӯя зебӣ мебахшид. Р. Ҷалил

576 Ҷумлаи содаи яктаркибаро муайян намоед:

- A) Дилам сахт-сахт мезад.
- B) Онҳо ба роҳ даромаданд.
- C) Боғ дар шаб хеле зебо метофт.
- D) Боз ба даруни раста даромадем.

577 **Ҷумлаи содаи дутаркибаро муайян намоед:**

- A) Охир, оҳиста аз ҷоям хестам. П. Толис
- B) Аз он боғу майдонҳо ҳам нишоне намеёфт. К. Мирзо
- C) Дар ин ҷо ду савор истода буданд. С. Улуғзода
- D) Ба мо иҷозати рафтан надоданд. С. Улуғзода

578 **Ҷумлаи содаи дутаркибаро муайян намоед:**

- A) Ба боғ баъди нимаи рӯз баргаштам. С. Улуғзода
- B) Баъд мо боз таноби роҳи дурро кашидем. С. Улуғзода
- C) Ёро назди он донишманд бурданд. Аз “Достонҳои Шохнома”
- D) Ҳавои софу беғубораширо шамидааст. К. Мирзо

579 **Ҷумлаи содаи дутаркибаро муайян кунед:**

- A) Ҳеч кас ин ҳолро мунтазир набуд. Ҳ. Карим
- B) Вазнин, камгап, ландахурнамо буд. С. Улуғзода
- C) Ҳамаи гуфтаҳои маро фикр кун. С. Улуғзода
- D) Роҳҳои пасту баландро гузаштанд. К. Мирзо

580 **Ҷумлаи содаи дутаркибаро нишон диҳед:**

- A) Муйсафед баъзан ба вай саргузашташро нақл мекард. К. Мирзо
- B) Дар пушти боғамон пач таноб замини қорам доштем. С. Улуғзода
- C) То ин вақт дар суҳбатҳо бештар аз қорам гап мезад. Р. Начмиддинов
- D) Ҳеч кадоми ин воқеахоро ба ҳазратам ҳам нанавиштам. С. Айнӣ

581 **Ҷумлаи содаи дутаркибаро муайян намоед:**

- A) Як-ду ҳафта ҳамин тарз қор қарданд. С. Улуғзода
- B) Азизтарин чизи гумшудаашро ёфта буд. К. Мирзо
- C) Ҳунармандон боз ба қор машғул шуданд. С. Айнӣ
- D) Барои чӣ аз омаданат маро хабардор накардӣ? Ҷ. Иқромӣ

582 **Ҷумлаи содаи яктаркибаро муайян кунед:**

- A) Дар кӯҳсор борони сел борид. Аз “Садои Шарқ”
- B) Бо ин қор ҳам қор сол сарф қардам. С. Айнӣ
- C) Ба канал дигар оби ифлос намерафт. Аз “Садои Шарқ”
- D) Баъд ӯ аз ман оҳиста ва боэҳтиёт пурсид. П. Толис

583 Кадоме аз ин зарбулмасалу мақолҳо ҷумлаи сода аст?

- A) Забон донӣ, ҷаҳон донӣ.
- B) Намур бузакам, баҳор меояд.
- C) Гап дар калла, на дар салла.
- D) Аз дӯсти нодон душмани доно беҳтар.

584 Кадоме аз ин зарбулмасалу мақолҳо ҷумлаи сода аст?

- A) Забони мурғонро мурғон донанд.
- B) Кам-кам хӯру доим хӯр.
- C) На сих сӯзаду на кабоб.
- D) Дер ояду шер ояд.

585 Кадоме аз ин зарбулмасалу мақолҳо ҷумлаи сода аст?

- A) Ё тир мекафад ё чувоз.
- B) Дили нохоҳамро узри бисёр.
- C) Он чӣ дар дег аст, ба кафлез меояд.
- D) Кӯдак азиз аст, адабаш аз вай азизтар

586 Ҷумлаи хулласро муайян намоед:

- A) Ман ўро шинохта натавонистам. С. Айнӣ
- B) Шумоён ба дўконатон равед. Р. Ҷалил
- C) Вай ба ту ҷой медиҳад. Ҷ. Ақобир
- D) Духтарон хандиданд. Ҷ. Иқромӣ

587 Ҷумлаи хулласро муайян намоед:

- A) Торафт ҳаво сардтар мешуд. Б. Фирӯз
- B) Шодмон заррае гуноҳ надорад. Ҷ. Ақобир
- C) Шамсулло сархам буд. Ҷ. Ақобир
- D) Аз сояи худ метарсид. В. Асрорӣ

588 Ҷумлаи хуллас ба кадом гурӯҳи ҷумлаҳо дохил мешавад?

- A) ҷумлаи унвонӣ
- B) содаи яктаркиба
- C) содаи дутаркиба
- D) ҷумлаи мураккаб

589 Чумлаи хуллас ба кадом гурӯҳи чумлаҳо дохил мешавад?

- А) чумлаи содаи яктаркиба
- В) чумлаи содаи дутаркиба
- С) чумлаи мураккаби тобеъ
- Д) чумлаи мураккаби пайваст

590 Ба ҷойи сенукта хабари мувофиқи чумларо гузored, ки чумлаи муайншахс ҳосил шавад:

Ҳар рӯз ба навад кас дарс ... ? Р. Ҷалил

- А) медиҳӣ
- В) медоданд
- С) медиҳанд
- Д) додан лозим

591 Ба ҷойи сенукта хабари мувофиқи чумларо гузored, ки чумлаи муайншахс ҳосил шавад:

Аз рафиқонамон як нафараширо доранда таъйин С. Айни

- А) кардем
- В) карданд
- С) бояд кунанд
- Д) кардан лозим

592 Ба ҷойи сенукта хабари мувофиқи чумларо гузored, ки чумлаи муайншахс ҳосил шавад:

Фикрамро ба вай Ҳ. Карим

- А) бояд гуфт
- В) гуфтам
- С) мегӯянд
- Д) гуфтан лозим

593 Ба ҷойи сенукта хабари мувофиқero гузored, ки чумлаи номуайяншахс ҳосил шавад:

Боре бо ҳамин мақсад имтиҳони мударрисони Ҳуҷандро Р. Ҷалил

- А) гузаронид
- В) гузарониданд
- С) бояд мегузаронд
- Д) гузарониданӣ буд

594 Ба ҷойи сенуқта хабари мувофикеро гузored, ки ҷумлаи номуайяншахс ҳосил шавад:

Ҳатто дар сари пирӣ рӯзу соати расидани маргашонро нешгӯӣ ...

Ҷ. Ақобир

- A) мекард
- B) мекунад
- C) мекунанд
- D) карда буд

595 Ба ҷойи сенуқта хабари мувофикеро гузored, ки ҷумлаи номуайяншахс ҳосил шавад:

Баъд ба кадом як анбори захи хиштини зеризаминӣ ҷудо-ҷудо ба ҳабс Ф. Ниёзӣ

- A) андохт
- B) андохтанд
- C) бояд меандохт
- D) андохтан лозим буд

596 Ба ҷойи сенуқта хабари мувофикеро гузored, ки ҷумлаи номуайяншахс ҳосил шавад:

Танҳо бо андак хиҷолат сар ба зер Ҷ. Ақобир

- A) афканд
- B) меафканд
- C) афканданд
- D) афкандан лозим

597 Ба ҷойи сенуқта хабари мувофикеро гузored, ки ҷумлаи номуайяншахс ҳосил шавад:

Дар он ҷо сураатҳои сарҳадчиёни қаҳрамонро овехта С. Улуғзода

- A) монд
- B) мемонд
- C) мондаанд
- D) мондан лозим

598 Ба ҷойи сенуқта хабареро гузored, ки ҷумлаи муайяншахс ҳосил шавад:

Бо баъзе ҳамсинфҳо, ҳамқишлоқиҳо гоҳе ... К. Мирзо

- A) вомахӯранд
- B) вомахӯрам
- C) вохӯрдан лозим
- D) бояд вомахӯрданд

599 Ба ҷойи сенукта хабари мувофиқеро гузored, ки ҷумлаи муайяншахс ҳосил шавад:

Баъд аз ин дар он ҷо ... П. Толис

- A) истодан лозим
- B) истоданӣ буданд
- C) истода натавонист
- D) истода натавонистам

600 Ба ҷойи сенукта хабари мувофиқи ҷумларо гузored, ки ҷумлаи муайяншахс ҳосил шавад:

Бо ҳайрати зардаомез аз вай Ҷ. Ақобир

- A) пурсиданд
- B) пурсидам
- C) набояд пурсид
- D) пурсидан даркор

601 Ба ҷойи сенукта хабари мувофиқи ҷумларо гузored, ки ҷумлаи муайяншахс ҳосил шавад:

Рӯзи дигар баробари субҳи сояравшан Ҷ. Ақобир

- A) бедор шуданд
- B) бедор мешавам
- C) бояд бедор шуд
- D) бедор шуданам лозим

602 Ҷумлаи унвониро муайян кунед:

- A) Мо – ҳамсои девордармиён.
- B) Баҳор. Ҳаво соф. П. Толис
- C) - Номи падарат?
– Бозор! С. Айни
- D) Акнун субҳ медамид.

603 Ҷумлаи унвониро муайян кунед:

- A) Шаби торики зимистон.
- B) Хомӯшӣ ҳукмфармо буд.
- C) Шамоли сахт вазид.
- D) -Ба он ҷо кӣ рафт?
-Падарам...

604 **Чумлаи унвони́ро муайян кунед:**

- A) -Ту аз ман хафа нестӣ?
- B) -Кӣ шуда кор мекардӣ?
-Оҳангар.
- C) Шаби моҳи август.
- D) Падарам касал шуд.

605 **Чумлаи унвони́ро муайян кунед:**

- A) Шаб. Шамоли нофрам.
- B) Фарзанд- меваи ширин.
- C) -Ту худро чӣ тавр ҳис мекуни?
-Бад не...
- D) Китоб хондам.

606 **Чумлаи унвони́ро муайян кунед:**

- A) Ситораҳо хандиданд.
- B) Майдоне дар шаҳр. Халқ.
- C) -Вай бояд дар ин ҷо монад.
- D) Ором шав, духтарҷон, осуда бош.

607 **Чумларо аз рӯи ифодаи мақсад (оҳанги баён) муайян кунед:**

Бузургон ва мубадон ба боргоҳи ӯ чамъ омаданд. С. Улуғзода

- A) чумлаи хитобӣ
- B) чумлаи ҳикоягӣ
- C) чумлаи саволӣ
- D) чумлаи амрӣ

608 **Чумларо аз рӯи ифодаи мақсад (оҳанги баён) муайян кунед:**

Ҷойи мунозира нест ин ҷо... Ф. Муҳаммадиев

- A) чумлаи ҳикоягӣ
- B) чумлаи хитобӣ
- C) чумлаи саволӣ
- D) чумлаи амрӣ

609 **Чумларо аз рӯи ифодаи мақсад (оҳанги баён) муайян кунед:**

Магар ҳанӯз дилатон хунук нашудааст... С. Айнӣ

- A) ҳикоягӣ
- B) хитобӣ
- C) саволӣ
- D) амрӣ

- 610** **Қумларо аз рӯйи ифодаи мақсад (оҳанг, тобиш) муайян кунед:**
“О мемонед, ки мактуби акаи Зарифа то охир бихонам...” А. Самад
А) амрӣ
В) хитобӣ
С) хабарӣ
Д) саволӣ
- 611** **Қумларо аз рӯйи ифодаи мақсад (оҳанг, тобиш) муайян кунед:**
“Дар ҷавонӣ дор пиронро азиз...” Ф. Аттор
А) амрӣ
В) саволӣ
С) хитобӣ
Д) ҳикоягӣ
- 612** **Қумларо аз рӯйи ифодаи мақсад (оҳанг, тобиш) муайян кунед:**
“Қадам бебоктар неҳ бар ҳарими ҷони муштоқон...” Ҳ. Шерозӣ
А) ҳикоягӣ
В) саволӣ
С) хитобӣ
Д) амрӣ
- 613** **Қумларо аз рӯйи ифодаи мақсад (оҳанг, тобиш) муайян кунед:**
“Офтобо, бори дигар хонаро пурнур кун...” Ҷ. Румӣ
А) хитобӣ
В) ҳикоягӣ
С) амрӣ
Д) саволӣ
- 614** **Қумларо аз рӯйи ифодаи мақсад (оҳанги баён) муайян кунед:**
Шаб ногаҳон абре падида омаду ҷаҳонро чун рӯйи зангӣ сиёҳ гардонид... Аз “Достонҳои Шохнома”
А) қумлаи ҳикоягӣ
В) қумлаи хитобӣ
С) қумлаи саволӣ
Д) қумлаи амрӣ
- 615** **Қадам аъзои қумлаи зерин ҷида шудаанд?**
Ў ба онҳо рози дилаширо меғуфтааст, аз сӯзу ғудози ишқаш таронаҳо месурудааст. Р. Ҳодизода
А) мубтадо ва хабар
В) хабар ва пурқунанда
С) мубтадо ва пурқунанда
Д) ҳол ва муайянқунанда

616 Кадом аъзoi чумлаи зерин чида шудаанд?

Подшоҳон, шохзодагон ва амалдорони калони темурӣ барои шахси худашон қаср ва боғҳои пуришукӯҳи зиёде бино карда буданд. Р. Ҳошим

- A) мубтадо ва хабар
- B) мубтадо ва пуркунанда
- C) ҳол ва пуркунанда
- D) ҳол ва муайянкунанда

617 Кадом аъзoi чумла чида шудааст?

Дар киштзори самти чапи роҳ занону духтарон ғўзаро каланд мекарданд... Б. Фирӯз

- A) мубтадо
- B) хабар
- C) пуркунанда
- D) муайянкунанда

618 Кадом аъзoi чумла чида шудааст?

Офтоб аз наси лахта-лахта абрҳои сафед гоҳ рух менамуду гоҳ пинҳон мешуд. Б. Фирӯз

- A) хабар
- B) мубтадо
- C) пуркунанда
- D) муайянкунанда

619 Кадом аъзoi чумлаи “Ҳудуди қалъа аз куҳандиз, шахристон ва рабoт иборат буд.” чида шудааст?

- A) мубтадо
- B) хабар
- C) пуркунанда
- D) муайянкунанда

620 Кадом аъзoi чумла чида шудааст?

Ҷузҷонӣ хӯрчин дар китф, даvon-даvon ва ҳарсосзанон ба ӯ расида гирифт. С. Улуғзода

- A) ҳол
- B) хабар
- C) пуркунанда
- D) муайянкунанда

621 Дар ҷумлаи зерин кадом аъзои он чида шудааст?

Як марди қадбаланд, камгӯшт, пешонавасеъ, хушфеъл моро бо хурсандӣ пешвоз гирифт. Ҳ. Карим

- A) хабар
- B) мубтадо
- C) пуркунанда
- D) муайянкунанда

622 Дар ҷумлаи зерин кадом аъзои он чида шудааст?

Аммо дар ҳақиқат ўро одами матин, солимақл, пурдон ва одамишинос гуфтан мумкин буд. С. Айнӣ

- A) ҳол
- B) хабар
- C) пуркунанда
- D) муайянкунанда

623 Дар ҷумлаи зерин баёния кадом аст?

Ҷалили оҳангар белу каландҳоро хушсифат тайёр мекунад.

- A) Ҷалил
- B) оҳангар
- C) хушсифат
- D) белу каландҳо

624 Дар ҷумлаи зерин баёнияи истисноӣ кадом аст?

Вай ба устои худ - Мирзо Турсунзода арзи сипос намуд.

- A) Вай
- B) ба устои худ
- C) Мирзо Турсунзода
- D) арзи сипос

625 Калимаҳои ишорашуда кадом аъзои ҷумлаанд?

Мушкил аст ба шоир дар ин мулк суҳанварӣ ва суҳансозӣ, дар ҳоле ки ҳар бозаргон суҳангӯ ва суҳанбоф аст. Олҷас Сулаймон

- A) мубтадо
- B) хабар
- C) пуркунанда
- D) муайянкунанда

626 **Аъзoi чидai чумлаи зеринро муайян намоед:**

Хӯчаинҳо дар хонаҳои сиёҳ, дар чодирҳо ва капнаҳои худ оромона меҳобиданд. С. Айни

- A) ҳол
- B) хабар
- C) мубтадо
- D) пуркунанда

627 **Дар чумлаи зерин мубтадо кадом аст:**

“Ин воқеа чанд сол пеш аз ин шуда буд.”? Ҳ. Карим

- A) пеш аз ин
- B) чанд сол
- C) ин воқеа
- D) воқеа

628 **Дар чумлаи зерин мубтадо кадом аст:**

“Хонда шудани нақш аз тарафи як тоҷик тантанаву ин ҷашни зафарро ду боло кард.”? С. Айни

- A) тантана
- B) як тоҷик
- C) хонда шудан
- D) хонда шудани нақш

629 **Дар чумлаи зерин мубтадо кадом аст:**

“Бечора Одина бо ин ҳама сахтиҳо аз хӯчаин ягон бор забони хуше ва рӯйи кушодеро надид.”? С. Айни

- A) Бечора
- B) Одина
- C) Бечора Одина
- D) забони хуш

630 **Дар чумлаи зерин мубтадо кадом аст?**

Бо мулоҳиза суҳан гуфтан шартӣ одоб аст ва барои ҳама ҳатмист.
Ф. Муҳаммадиев

- A) суҳан
- B) мулоҳиза
- C) шартӣ одоб
- D) суҳан гуфтан

631 Дар чумлаи зерин мубтадо кадом аст?

Бачаҳои майда дар атрофи пиразани хамидақомат мисли парвона давр мезаданд. Р. Ҷалил

- A) атроф
- B) парвона
- C) пиразан
- D) бачаҳо

632 Дар чумлаи зерин мубтадо кадом аст?

Дар лаби ҷӯйбор ду карнайчии солхӯрда карнай мекашиданд.

С. Улуғзода

- A) лаби ҷӯйбор
- B) ду карнайчӣ
- C) ду карнайчии солхӯрда
- D) карнайчии солхӯрда

633 Аъзои чидаи чумлаи зеринро муайян намоед:

Мӯйсафед аз ҷояш нахест, чизе нагуфт, хомӯш нишаст.

Аз “Садои Шарқ”

- A) муайянкунанда
- B) пуркунанда
- C) хабар
- D) ҳол

634 Аъзои чидаи чумлаи зеринро муайян намоед:

Хӯҷаинҳо дар хонаҳои сиёҳ, дар чодирҳо ва капнаҳои худ оромона мехобиданд. С. Айни

- A) пуркунанда
- B) мубтадо
- C) хабар
- D) ҳол

635 Кадом аъзои чумла чида шудааст?

Ту бояд таронаҳои Балху Бухоро, Чочу Самарқанд, Хуҷанду Хатлон, Бадахшону Самангон ва ҳамаи шахрҳои дигари кишвари бузурги моро аз бар кунӣ. А. Истад

- A) ҳол
- B) мубтадо
- C) пуркунанда
- D) муайянкунанда

- 636** Ба ҷойи сенукта ҳоли тарзи амали мувофикро гузоред:
Нигоҳи чаимони майда-майдаи тезаи ба ман хеле ... намуд. П. Толис
- A) хомӯшона
B) осудаҳолона
C) назарногирина
D) ҳавобаландона
-
- 637** Ба ҷойи сенукта ҳоли тарзи амали мувофикро гузоред:
Сифату атрофиёнаи ... хомӯи мемонанд. А. Самад
- A) тез-тез
B) сабукборона
C) итоаткорона
D) хандида-хандида
-
- 638** Ба ҷойи сенуктаи аввал ҳоли тарзи амали мувофикро гузоред:
Мардум аз ғаму дард ... сӯхта мегуфтанд: А. Самад
- A) тез-тез
B) пеш-пеш
C) дарун-дарун
D) замон-замон
-
- 639** Ба ҷойи сенукта ҳоли тарзи амали мувофикро гузоред:
Ман ... бача калон кардам, ки ту манфиаташ бубинӣ? А. Самад
- A) тез-тез
B) зуд-зуд
C) зиста-зиста
D) мурда-мурда
-
- 640** Ба ҷойи сенукта муайянкунандаи мувофиқи ҷумларо гузоред:
Шоирони ...аи ӯро устод ва султони шоирон номиданд.
- A) оянда
B) ҳамаср
C) гузашта
D) ҳамсафар
-
- 641** Ба ҷойи сенуктаҳо муайянкунандаҳои мувофиқи ҷумларо гузоред:
Қалби ...у ...е доштааст. Ф. Муҳаммадиев
- A) беғаш, начиб
B) калон, беғам
C) васеъ, ачиб
D) азим, беғубор

- 642** Ба ҷойи нуқтаҳо муайянкунандаи мувофиқи ҷумларо гузоред:
Муҳаммадмурод паҳлавон аст, паҳлавони ... аст. Ф. Муҳаммадиев
А) тоза
В) хуб
С) мувофиқ
Д) аълосифат
- 643** Ба ҷойи сенукта пуркунандаи мувофиқ гузоред:
Аммо онҳо ин ...ро ҷоп накарданд. С. Айни
А) андеша
В) гуфтор
С) асар
Д) суҳан
- 644** Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта пуркунандаи мувофиқро гузоред:
Офтоби тобистон ... оташвор метафсонд. Ф. Ниёзӣ
А) обро
В) заминро
С) деҳқонро
Д) дарахтро
- 645** Ба ҷойи сенукта пуркунандаи мувофиқ гузоред:
Ман сабаби тағйири либосашро ... пурсидам. С. Айни
А) аз ӯ
В) ба ӯ
С) дар вай
Д) барои вай
- 646** Ба ҷойи сенукта ҳоли тарзи амали мувофиқро гузоред:
Онҳо ба ҳамин тарз ... ба истгоҳи автобус расиданд. П. Толис
А) тасдиқкунон
В) гуфтугӯкунон
С) ғичирросзанон
Д) муроҷиаткунон
- 647** Ба ҷойи сенукта ҳоли тарзи амали мувофиқро гузоред:
Абдушукурхоҷа истехзокорона ва ... пурсид. С. Айни
А) беҳаёлона
В) ҳоболудона
С) ҷонсипорона
Д) хандаомезона

648 Ба ҷойи сенукта ҳоли тарзи амали мувофиқро гузоред:
Болу нар барорам ҳам, ... ба хонаи ҳама даромада наметавонам.

А. Самад

- А) нохост
- В) якбора
- С) ногаҳон
- Д) бемалол

649 Ба ҷойи сенукта ҳоли тарзи амали мувофиқро гузоред:
Ҳар ду ... дар ҳаққи вай дуо карда дастҳоро бар рӯ кашиданд. С. Айни

- А) беҳаёлона
- В) хушҳолона
- С) назарногирона
- Д) ҳавобаландона

650 Ба ҷойи сенукта ҳоли тарзи амалро гузоред:
Абуалӣ ... роҳ рафта, ба ҷойи аввали худ омада нишаст ва дастнависро як сӯ гузошт. С. Улуғзода

- А) андаке
- В) панҷ дақиқа
- С) дар рӯйи ҳавлӣ
- Д) андешамандона

651 Ба ҷойи сенукта ҳоли тарзи амалро гузоред:
Мардум ... баромадани рӯзномаро интизорӣ мекашиданд. С. Улуғзода

- А) бесаброна
- В) аз ҳад зиёд
- С) дар мактаб
- Д) ҳар моҳ

652 Ба ҷойи сенукта ҳоли мувофиқро гузоред:
Ман воқеаи мактабхонию худро дар “Мактаби кӯҳна” ном асари худ ... зикр кардаам. С. Айни

- А) якбора
- В) дарҳол
- С) батафсил
- Д) бениҳоят

- 653** Ба ҷойи сенуқта холи тарзи амали мувофиқро гузоред:
Азима ... нафас кашида ба гап даромад. Аз “Чароғи Ирфон”
А) дилгирона
В) хурсандона
С) базӯр-базӯр
Д) хотирчамъона
-
- 654** Ба ҷойи сенуқта холи тарзи амали мувофиқро гузоред:
Дилёб ... боз ба ҷояш мешинад. А. Самад
А) хиҷолатманд
В) мустаманд
С) хирадманд
Д) орзуманд
-
- 655** Дар кадом ҷумла мухотаб истифода шудааст?
А) - Э, афсус! Одами калон шуда рафта буд-а? С. Турсун
В) Тифл мондам аз ту, модар, рӯйи ту дар ёд нест, ... М. Турсунзода
С) Ватанам, диёрам, ёру дӯстони ба ҷон баробарам – ҳамаи инҳо ба назари ман гӯё дар сурати ту намоён мешуданд. С. Шохонӣ
Д) Ҳатман, зимистони имсола чандон хунук намешавад. С. Айнӣ
-
- 656** Дар кадом ҷумла мухотаб истифода шудааст?
А) Манат пурсам агар, ту менапурсӣ,
Ки, эй ширини ширинкор, чунӣ?... Ҷалолиддини Балхӣ
В) Соҳибамак, аз афти кор, саҳт ранҷид. Пӯлод Толис
С) Онҳо, зану шавҳар, Софияро духтар хонданд. Ҷалол Иқромӣ
Д) - Хуб, гуфтам ман. - Худам медонам, ки ба кӣ гуфтан даркор, ба кӣ нагуфтан. Садриддин Айнӣ
-
- 657** Дар кадом ҷумла мухотаб истифода шудааст?
А) - Рост, - гуфт бо оҳанги таассуф. С. Турсун
В) Бай- бай, хайрият, ки ҳақиқат ошкор шуд! С. Улуғзода
С) Ҷаъфар гуфт:
- Он чиро, ки ман мебинам, ту низ мебинӣ ё на?
Д) Рӯди ман, олам дигар шуд, ту ҳамонастӣ, ҳамон... М. Турсунзода
-
- 658** Дар кадом ҷумла мухотаб истифода шудааст?
А) -Бачам, ман дигар қишлоқ рафта наметавонам... К. Мирзо
В) Хуб, агар ҳар кадомашонро ба як пуштаи ҷудогона баранд-чӣ? С. Айнӣ
С) -Ана ин ба ман маъқул! – хурсандона фарёд зад Комил. П. Толис
Д) Хулоса, аз айвони равони монафъи казоие набуд. П.Толис

659 Дар кадом ҷумла мухотаб истифода шудааст?

- А) Аммо, умуман, ӯ лақаби “тароша”-ро беҳуда нагирифта буд. П. Толис
- В) -Бале, медонем, вазорати ту аз падару бобо ба ту мерос монда. С. Айни
- С) -Ҳа, Садриддин, туро кофта омадам, хайрият, ки ёфтам... К. Мирзо
- Д) -Кучо мебаред маро? – гуфта пурсидам дар охир. П. Толис

660 Дар кадом ҷумла мухотаб истифода шудааст?

- А) Дар ҳақиқат ҳам, Шокирҷон ба қавли худ вафо кард. С.Улуғзода
- В) Чунон ки мегӯянд, дар кӯҳҳо алафзор бисёр аст. Ф. Ниёзӣ
- С) Дареғо, беҳабар аз хеш бозигаре мешудааст? М. Солеҳ
- Д) Гап бисёр, Шодмон, ту вайро нотавон ҳисоб накун. К. Мирзо

661 Дар кадом ҷумла мухотаб истифода шудааст?

- А) Не, намонам. Мо бегона нестем. Э. Субҳон
- В) Намондед, ки ака Сафар, андак бихобам. С. Айни
- С) Рост, домулло сахт нотоб, - гуфтанд устод Турсунзода. У. Раҷаб
- Д) Ҳайфо, ки аз тарси хароб шудани чашм ин “шукуфазор”-ро бо серӣ тамошо кардан мумкин набуд. С. Айни

662 Дар кадом ҷумла мухотаб истифода шудааст?

- А) Ҳайфо, ки ба дам задан маҷол надошт. С. Айни
- В) Эй кошкӣ, ба олам то чашм кор мекард, ... А. Лоҳутӣ
- С) -Хуб, чаро рӯзона наёмадӣ? – Ятим пурсид. С. Айни
- Д) Шоиро, аз сӯхтан дорӣ хабар,
Пас, макун аз оташи сӯзон ҳазар. М. Турсунзода

663 Калимаи *хола* дар ҷумлаи зер чӣ шуда омадааст?

-Хола, ба шумо чӣ шуд! -гуфт Шодӣ. Чалол Иқромӣ

- А) мухотаб
- В) баёния
- С) аъзои истисноӣ
- Д) калимаи туфайлӣ

664 Муайян намоед, ки кадом ҷумла мухотаб дорад.

- А) -Хайр, канӣ худат гӯй.
- В) Осмон, ситораҳо зебо метофтанд.
- С) Шумо, Қосимака, ҳеч парво накунад.
- Д) Соҳибамак, аз афти кор, сахт ранчид.

- 665** Калимаи *Баҳор* дар *ҷумлаи зер* чӣ *шуда омадааст*?
Баҳор, маро бубуҳи! Ҳ. Карим
А) баёния
В) мухотаб
С) аъзои истисноӣ
Д) калимаи туфайлӣ
- 666** Аъзои туфайлии мувофиқи *ҷумларо гузоред*:
..., ки офтоби хуррами баҳор лутфу эҳсони худро аз сари мардум гум намекунад. Ҷ. Иқромӣ
А) Хайрият
В) Албатта
С) Бешубҳа
Д) Хушбахтона
- 667** Аъзои туфайлии мувофиқи *ҷумларо гузоред*:
Юнусбой, ..., одами дилсоф аст, қор қардан меҳаҳад. С. Улуғзода
А) хайрият
В) одатан
С) бешубҳа
Д) аҷаб не
- 668** Аъзои туфайлии мувофиқи *ҷумларо гузоред*:
..., онҳоро хушовоз ва хушхон буданд. С. Айни
А) Хайрият
В) Эҳтимол
С) Ҳақиқатан ҳам
Д) Аз рӯи одат
- 669** Ба *ҷойи сенукта аъзои туфайлии мувофиқи ҷумларо гузоред*:
Шумо ҳозир ҳам, ..., ҳамон одамед. С. Турсун
А) ҳатман
В) хайрият
С) албатта
Д) аҷоибот
- 670** Ба *ҷойи сенукта аъзои туфайлии мувофиқи ҷумларо гузоред*:
Қас қори бадаширо фаромӯш накунад, ..., хуб аст. С. Турсун
А) ҳатман
В) ба ҳаёлам
С) хушбахтона
Д) аз рӯи одат

-
- 671** Ба ҷойи сенуқта аъзони туфайлии мувофиқи ҷумларо гузоред:
Соҳибамак, ..., сахт ранҷид. П. Толис
- A) ҳатман
 - B) аз афти кор
 - C) хушбахтона
 - D) аз рӯйи одат
-
- 672** Ба ҷойи сенуқта аъзони туфайлии мувофиқро гузоред:
..., Зебӣ нас аз муддати дароз бозгашт. С. Улуғзода
- A) хушбахтона
 - B) мутаасифона
 - C) афсӯс
 - D) сониян
-
- 673** Ба ҷойи сенуқта калимаи туфайлии мувофиқро гузоред:
..., ин бозӣ ба ман хеле хуш меомад. С. Айни
- A) Ростӣ
 - B) Ниҳоят
 - C) Аз ду сар
 - D) Ҳамин тариқ
-
- 674** Ба ҷойи сенуқта ибораи туфайлии мувофиқро гузоред:
..., мактаб аз ҳавлиамон он қадар дур набуд. Ҳ. Карим
- A) ба ҳар ҳол
 - B) ба бахти мо
 - C) ба шумидам
 - D) ҳамин тариқ
-
- 675** Ба ҷойи нуқтаҳо ибораи туфайлии мувофиқро гузоред:
..., оби кӯл то соли 1914 зиёд шудан гирифт, вале дар ҳуди ҳамон сол об аз тағи баландии Усой роҳ кушода, оҳиста-оҳиста роҳи худро васеъ карда, зиёдтар ҷорӣ шуд...
- A) ба назарам
 - B) ба фикрам
 - C) кӯтоҳи гап
 - D) дар ҳақиқат
-
- 676** Ба ҷойи сенуқта калимаи туфайлии мувофиқро гузоред:
..., Дохунда кори намоёне кард. С. Айни
- A) дарвоқеъ
 - B) сониян
 - C) ниҳоят
 - D) расман
-

677 Ба ҷойи сенуқта калима ё иборати туфайлии мувофиқро гузоред:
..., бо ҷанҷоли пулғундорӣ рӯз ҷоштгоҳ шуд ва мактабдор ҳам:
– *Хезетон, ҷойхӯрак!* – *гуфт.* С. Айни

- A) афсӯс ки
- B) асосан
- C) ҳулоса
- D) хайрият

678 Аъзои туфайлии мувофиқи ҷумларо гузоред:
Юнусбой, ..., одами дилсоф аст. С. Улуғзода

- A) бешубҳа
- B) аниқтараш
- C) кутоҳи гап
- D) ҳамин тарик

679 Аъзои туфайлии мувофиқи ҷумларо гузоред:
Тўтапошо ҳар гоҳ ба хонааш меомад, ... , аз ману Мухтор хабар мегирифт. С. Айни

- A) аҷаб не
- B) эҳтимол
- C) албатта
- D) дарвоқеъ

680 Ба ҷойи сенуқта калимаи туфайлии мувофиқро гузоред:
..., барои он ки гӯям, нагӯям ғоида надошт. С. Турсун

- A) дарег
- B) асосан
- C) зинҳор
- D) аввалан

681 Ба ҷойи сенуқта калимаи туфайлии мувофиқро гузоред:
..., ки ман инро дер фаҳмидам. С. Турсун

- A) афсӯс
- B) яқинан
- C) одатан
- D) асосан

682 Кадом аъзoi чумла чида шудааст?

Дар таҳти чойчӯш хасу хошокҳои тару нам бо дуди зафсу тунд месӯхтанд. Р. Ҷалил

- A) ҳол
- B) хабар
- C) пуркунанда
- D) муайянкунанда

683 Дар чумлаи додашуда кадом аъзoi он чида шудааст?

Карнаю сурнай, дойраву думбаки истиқболгирандагон, доду фарёди шодиомези атрофиён чунон баланд буд... . Ф. Муҳаммадиев

- A) пуркунанда
- B) мубтадо
- C) хабар
- D) ҳол

684 Дар чумлаи додашуда кадом аъзoi он чида шуда омадааст?

Вай дар бораи ақибмондагии Муҳаббат, дар бораи камбудихои ӯ гап намезад. Ҷ. Иқромӣ

- A) муайянкунанда
- B) пуркунанда
- C) мубтадо
- D) ҳол

685 Дар чумлаи додашуда кадом аъзoi он чида шуда омадааст?

Дидагиам ва фикру андешаҳоямро вақт-вақт ба модарам, падарам ва бародарам нақл мекардам. С. Улуғзода

- A) ҳол
- B) хабар
- C) мубтадо
- D) пуркунанда

686 Дар чумлаи додашуда кадом аъзoi он чида шуда омадааст?

Модарам когаз, давои ва найқаламаширо овард. С. Улуғзода

- A) пуркунанда
- B) мубтадо
- C) хабар
- D) ҳол

687 Нутқи айнан нақлшударо пурра кунед:
Абулқосими Фирдавӣ “... ” – гуфтааст.

- A) Дӯстиро ҷустуҷӯ дорем мо
- B) Бани одам аъзои якдигаранд
- C) Тавоно бувад ҳар ки доно бувад
- D) Дониш андар дил чароғи равшан аст

688 Нутқи айнан нақлшударо пурра кунед:
Саъдии Шерозӣ “... ” – гуфтааст.

- A) Тавоно бувад ҳар ки доно бувад
- B) Бани одам аъзои якдигаранд
- C) Дӯстиро ҷустуҷӯ дорем мо
- D) Дарахти дӯстӣ биншон ...

689 Нутқи айнан нақлшударо пурра кунед:
Ҳофизӣ Шерозӣ “... ” – гуфтааст.

- A) Бани одам аъзои якдигаранд
- B) Тавоно бувад ҳар ки доно бувад
- C) Дӯстиро ҷустуҷӯ дорем мо
- D) Дарахти дӯстӣ биншон ...

690 Дар кадом сатр нутқи айнан нақлшуда дуруст навишта шудааст?

- A) Бузургон гуфтаанд: -дарахт дар як ҷой месабзад.
- B) Бузургон гуфтаанд: “-дарахт дар як ҷой месабзад”.
- C) Бузургон “Дарахт дар як ҷой месабзад”, – гуфтаанд.
- D) Бузургон гуфтаанд, ки “Дарахт дар як ҷой месабзад”.

691 Дар кадом сатр нутқи айнан нақлшуда дуруст навишта шудааст?

- A) Бузургон гуфтаанд, ки фарзанди бад доғи падар аст.
- B) Бузургон гуфтаанд: “- фарзанди бад доғи падар аст.”
- C) “Фарзанди бад доғи падар аст”, – гуфтаанд бузургон.
- D) Бузургон гуфтаанд, ки “Фарзанди бад доғи падар аст.”

692 Ба ҷойи сенукта мисраи дурустро гузored, ки нутқи айнан нақлшуда ҳосил шавад:

Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ “...”- гуфтааст.

- A) Дониш андар дил чароғи равшан аст
- B) Ба дониш дили пир барно бувад
- C) Ба дониш шод гардӣ аз дилу ҷон
- D) Дониш талабу бузургӣ омӯз

693 Ба ҷойи сенукта мисраи дурустро гузored, ки нутқи айнан нақлшуда ҳосил шавад:

Низомии Ганҷавӣ “...”- гуфтааст.

- A) Дониш андар дил чароғи равшан аст
- B) Ба дониш дили пир барно бувад
- C) Ба дониш шод гардӣ аз дилу ҷон
- D) Дониш талабу бузургӣ омӯз

694 Навъи ҷумларо муайян кунед:

Дида мебинад, дил мехоҳад. Зарбулмасал

- A) ҷумлаи содаи яктаркиба
- B) ҷумлаи содаи дутаркиба
- C) ҷумлаи мураккаби пайваст
- D) ҷумлаи мураккаби тобеъ

695 Навъи ҷумларо муайян кунед:

Хок бихӯру об нигоҳ дор! Зарбулмасал

- A) ҷумлаи мураккаби пайваст
- B) ҷумлаи мураккаби тобеъ
- C) ҷумлаи содаи дутаркиба
- D) ҷумлаи содаи яктаркиба

696 Навъи ҷумларо муайян кунед:

Ангура хӯру боғаша напурс! Зарбулмасал

- A) ҷумлаи содаи чидааъзо
- B) ҷумлаи содаи яктаркиба
- C) ҷумлаи содаи дутаркиба
- D) ҷумлаи мураккаби пайваст

697 Навъи ҷумларо муайян намоед:

Умуман вай аз деҳа дур шуду ҳаёташ ноором гашт. К. Мирзо

- А) мураккаби тобеъ
- В) мураккаби пайваст
- С) содаи яктаркиба
- Д) содаи дутаркиба

698 Навъи ҷумларо муайян намоед:

Чанбари рул миёни панҷаҳои духтар печ мехӯрду мошин пеш медавид. К. Мирзо

- А) содаи дутаркиба
- В) содаи яктаркиба
- С) мураккаби тобеъ
- Д) мураккаби пайваст

699 Навъи ҷумларо муайян намоед:

Рӯз бегоҳ мешуд, нурҳои офтоб болои куллаҳои баланди кӯхро зиннат медоданд. К. Мирзо

- А) содаи яктаркиба
- В) содаи дутаркиба
- С) мураккаби пайваст
- Д) мураккаби тобеъ

700 Ҷумлаи мураккабро пурра намоед:

“Духтарак аз он ҷиҳат ба таъвиш афтод, ки ...” Аз “Садои Шарқ”

- А) гиря баъзан ба кӯдак фоида дорад.
- В) дар рӯзномаҳо гоҳо менавиштанд.
- С) имрӯз дар пеши мактаб дидааст.
- Д) офтоб кайҳо нишастааст.

701 Ҷумлаи мураккабро пурра намоед:

“Ҳар кас ки бештар кор кунад, ...” С. Айни

- А) ӯ беҳи худро меканад.
- В) вай бой додагӣ ҳисоб мебад
- С) харгиз ӯ ба неъмату ноз нарасад
- Д) ҳамон қадар ҳам бештар музд мегирад

702 **Ҷумлаи мураккабро пурра намоед:**

“Вай сухани худро шоирона сар карданӣ буд, аммо ...” Р. Ҷалил

- A) ҳисси ифтихори раис боло гирифт
- B) ягон калимаи зебо ба ёдаш намеомад.
- C) дарду аламаш тоқатфарсо буд
- D) падарам онҳоро ҳақиқат мепиндошт

703 **Ҷумлаи мураккабро пурра намоед:**

“Оби зулоли чашма ширгарм буд ва ...” Ф. Ниёзӣ

- A) ӯ мушташро газида бесадо мегирист
- B) чодар аз тути шаҳдбор пур мешуд.
- C) рӯйи он буғи тунук нарм-нарм печ мезад
- D) ман аз дунболи онҳо равон шудам

704 **Ҷумлаи мураккабро пурра намоед:**

“Худи акаам ба ин овозаҳо он қадар бовар намекард, аммо ...”

- A) мардум ҳам дар вақташ ба қорашон мераванд
- B) худи шумо дар ин қор таҷриба андӯхтед
- C) онҳо аз ин суҳбат баҳра бардоштанд
- D) падарам онҳоро ҳақиқат мепиндошт

705 **Ҷумлаи мураккабро пурра намоед:**

“Шамол торафт шиддат мекард ва ...”

- A) ман кайҳо боз хабар доштам
- B) ба абри боронӣ шабоҳат дошт
- C) рӯйи ҳаво аз ғубор тиратар мешуд
- D) чавонмард аз ин мижа ҳам намезад

706 **Ҷумлаи мураккабро пурра намоед:**

“Дар ҳамин асно як такони сахте ба китфам расид ва ...”

- A) ба гапи мо касе эътибор надод
- B) ман даҳаннокӣ ба замин афтидам
- C) садои якчанд одамон баланд гардид
- D) дар уфуқи дури ҷониби қибла рӯшноие намоён шуд

707 **Чумлаи мураккабро пурра намоед:**

“Чароғи хона хомӯш шуда буд, аммо ...”

- A) ба вай ҷавоби саҳеҳ надоданд
- B) аз дарун овози зан ба гӯш мерасид.
- C) дар чехраи ӯ аломати ғалаба набуд
- D) тамоми ҳозирон ҳақиқати ҳолро фаҳмида буданд

708 **Чумлаи мураккаби тобеъро муайян намоед:**

- A) Мардум парешон шудан гирифтанд. Ф. Ниёзӣ
- B) Ниҳоят овози пурмеҳри падар ба гӯшаш омад. К. Мирзо
- C) Ҳар кас бо донотар аз худ баҳс кунад, нодон аст. С. Шерозӣ
- D) Ў, ба ҳамин тариқ, ба як орзуи дерини худ ноил гашт. Р. Ҳошим

709 **Чумлаи мураккаби тобеъро муайян намоед:**

- A) Китоберо, ки ба шумо ваъда карда будам, фиристодам. Ҳ. Карим
- B) Акнун ғами рӯзгор, ғами зиндагӣ ба сари вай афтод. Ф. Ниёзӣ
- C) Дастмояи бузург ақлу адаб аст, на аслу насаб. Ҳусайн Воизи Кошифӣ
- D) Мӯяш ба сафедӣ заду вай ба ҳамаи ин одат накард. К. Мирзо

710 **Чумлаи мураккаби тобеъро муайян намоед:**

- A) Об меояд, даштҳо, заминҳои хушк обод хоҳанд шуд. Ҷ. Иқромӣ
- B) Бачаҳои бисёре дар таги он дар даву тоз буданд. К. Мирзо
- C) Бисёр вақт аз баққолу аз нонвой қарздор шуда мемонданд. Ф. Ниёзӣ
- D) Намедонист, ки ҳоло барои чӣ ба ин ҷо омадааст. Ҷ. Иқромӣ

711 **Намуди чумлаи пайравро муайян намоед:**

*То ин ки тифл хонаду соҳибхонар шавад,
Устоди меҳрубони ӯ хуни ҷигар шавад.*

- A) чумлаи пайрави натиҷа
- B) чумлаи пайрави шарт
- C) чумлаи пайрави макон
- D) чумлаи пайрави замон

712 Намуди ҷумлаи пайравро муайян намоед:

То ҷаҳон буд аз сари одам фароз,

Кас набуд аз рози дониш бениёз. Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

- A) ҷумлаи пайрави шарт
- B) ҷумлаи пайрави замон
- C) ҷумлаи пайрави макон
- D) ҷумлаи пайрави сабаб

713 Хели ҷумлаи пайравро муайян кунед:

Ҳар кас ки меҳнати хуб кард, дили дӯстон марғуб кард. Ф. Ниёзӣ

- A) ҷумлаи пайрави ҳол
- B) ҷумлаи пайрави хабар
- C) ҷумлаи пайрави мубтадо
- D) ҷумлаи пайрави пурқунанда

714 Хели ҷумлаи пайравро муайян кунед:

Ҳар ки меҳмонро киromӣ мекунад, кӯшише дар неқномӣ мекунад.

- A) ҷумлаи пайрави муайянқунанда
- B) ҷумлаи пайрави пурқунанда
- C) ҷумлаи пайрави мубтадо
- D) ҷумлаи пайрави хабар

715 Хели ҷумлаи пайравро муайян кунед:

Аз оҳанги хонишаш маълум мешуд, ки ӯ маъниҳои беиштарини он байтҳоро он қадар дуруст наредонад. С. Айни

- A) ҷумлаи пайрави хабар
- B) ҷумлаи пайрави мубтадо
- C) ҷумлаи пайрави пурқунанда
- D) ҷумлаи пайрави муайянқунанда

716 Ҷумларо аз рӯи маъно ва талаботи грамматикӣ пурра кунед:

Дар дунё бахтиёр он касе аст, ки С. Айни

- A) соҳиби илм ва дониш бошад.
- B) бояд ба мардум некӣ кунад.
- C) хонда ва навишта метавониста бошад.
- D) ба варзиш машғул мешудааст.

717 Байти зерини Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ кадом маъниро бозгӯ мекунад?

*Ҳар ки н-омӯхт аз гузашти рӯзгор,
Ҳеҷ н-омӯзад зи ҳеҷ омӯзгор.*

- А) Маънои аслии зиндагӣ накуӣ кардан аст.
- В) Боарзиштарин дороии мо вақту фурсати мост.
- С) Ҳодисаҳоро аз худ дур кун, то таҷриба омӯзӣ.
- Д) Беҳтарин муаллими мо худи зиндагист.

718 Байти зерини Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ кадом маъниро бозгӯ мекунад?

*Бирав зи таҷрибаи рӯзгор баҳра бигир,
Ки баҳри дафъи ҳаводис туро ба кор ояд.*

- А) Дар зиндагӣ таҷрибаомӯз бош.
- В) Ҷаҳонро ба чашми хирад бингар.
- С) Таҷрибаи рӯзгор беҳтарин омӯзгор аст.
- Д) Ҳаводисро аз сар гузарон, то таҷриба омӯзӣ.

719 Байти зерини Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ кадом маъниро бозгӯ мекунад?

*Ҳеҷ ганҷе нест аз фарҳанг беҳ,
То тавонӣ рӯй бар ин ганҷ неҳ.*

- А) Бе кӯшишу талош ганҷ ба даст намеояд.
- В) Касе, ки ганҷ дорад, соҳиби фарҳанг аст.
- С) Рӯй овардан ба таърихи миллат зарур аст.
- Д) Фарҳанг арзишмандтар аз ҳама ганҷҳост.

720 Яке аз унвонҳои Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ.

- А) Шайхурраис
- В) Маликушшуаро
- С) Одамушшуаро
- Д) Ҳакимулҳукамо

721 Кадом панду ҳикмат аз Абуабдуллоҳи Рӯдакист?

- А) Беҳин коре, ки андар зиндагонист,
Накухоҳӣ ба кас роҳатрасонист.
- В) Тавоно бувад, ҳар ки доно бувад,
Ба дониш дили пир барно бувад.
- С) Бирав, зи таҷрибаи рӯзгор баҳра бигир,
Ки баҳри дафъи ҳаводис туро ба кор ояд.
- Д) Ба корафтода коромӯз мебош,
Ба ҳар дилсӯхта дилсӯз мебош.

722 Кадом сухан аз Абулқосими Фирдавсист?

- A) Бирав, зи таҷрибаи рӯзгор баҳра бигир,
Ки баҳри дафъи ҳаводис туро ба кор ояд.
- B) Тавоно бувад, ҳар ки доно бувад,
Ба дониш дили пир барно бувад.
- C) Беҳин коре, ки андар зиндагонист,
Накухоҳӣ ба кас роҳатрасонист.
- D) Ба корафтода коромӯз мебош,
Ба ҳар дилсӯхта дилсӯз мебош.

723 Кадом сухан аз Абулқосими Фирдавсист?

- A) Ҳар кӣ н-омӯхт аз гузашти рӯзгор,
Низ н-омӯзад зи ҳеҷ омӯзгор.
- B) Касе, к-ӯ ба дониш тавонгар бувад,
Зи гуфтору кирдор беҳтар бувад.
- C) Беҳин коре, ки андар зиндагонист,
Накухоҳӣ ба кас роҳатрасонист.
- D) Бирав, зи таҷрибаи рӯзгор баҳра бигир,
Ки баҳри дафъи ҳаводис туро ба кор ояд.

724 Кадоме аз ин адибон гуфтааст:

*Намирам аз ин пас, ки ман зиндаам,
Ки тухми суханро парокандаам.?*

- A) Носири Хусрав
- B) Абуалӣ ибни Сино
- C) Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ
- D) Абулқосими Фирдавсӣ

725 Кадоме аз ин адибон дар бораи Абулқосими Фирдавсӣ роман навиштааст?

- A) Садриддин Айний
- B) Сотим Улуғзода
- C) Қалол Иқромӣ
- D) Раҳим Ҷалил

726 Кадом асар яке аз беҳтарин шоҳкорҳои адабию ҳамосии дунё шинохта шудааст?

- A) “Наврӯзнома”-и Умари Хайём
- B) “Сафарнома”-и Носири Хусрав
- C) “Донишнома”-и Абуалӣ ибни Сино
- D) “Шоҳнома”-и Абулқосими Фирдавсӣ

- 727** Кадом асар дар бораи таърихи гузашта, қаҳрамонии паҳлавонони ватандӯст, адолату хирадмандии вазирону роҳбарони пешинаи халқи тоҷик нақл мекунад?
- А) “Саодатнома”-и Носири Хусрав
 - В) “Донишнома”-и Абуалӣ ибни Сино
 - С) “Шоҳнома”-и Абулқосими Фирдавсӣ
 - Д) “Синдбоднома”-и Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ
- 728** Ба номи кадом асар сифати “безавол”-ро илова мекунанд?
- А) “Сафарнома”-и Носири Хусрав
 - В) “Наврӯзнама”-и Умари Хайём
 - С) “Шоҳнома”-и Абулқосими Фирдавсӣ
 - Д) “Донишнома”-и Абуалӣ ибни Сино
- 729** Кадом сухан дар бораи Абуалӣ ибни Сино дуруст аст?
- А) шоир, нависанда ва мутафаккир, муаллифи асари “Баҳористон”
 - В) шоир, олим ва мутафаккир, муаллифи асари “Саодатнома”
 - С) шоир, нависанда ва мутафаккир, муаллифи асари “Гулистон”
 - Д) шоир, олим ва мутафаккир, муаллифи асари “Донишнома”
- 730** Давраи ҷавонии кадом адиб ба солҳои охири ҳукмронии Сомониён рост меояд?
- А) Абуалӣ ибни Сино
 - В) Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ
 - С) Умари Хайём
 - Д) Носири Хусрав
- 731** Кадом шоир “Маликушшуаро”-и дарбори Ғазнавиён буд?
- А) Абулқосими Фирдавсӣ
 - В) Фаррухӣ Систонӣ
 - С) Унсурии Балхӣ
 - Д) Носири Хусрав
- 732** Унвони ҷаҳри Абуалӣ ибни Сино.
- А) Шайхурраис
 - В) Шайхулуламо
 - С) Маликушшуаро
 - Д) Ҳакимулҳукамо

733 Унвони фахрии Носири Хусрав.

- A) Шайхурраис
- B) Маликушшуаро
- C) Мафхари Эрон
- D) Ҳуччати Хуросон

734 Кадом сухан дар бораи Носири Хусрав дуруст аст?

- A) шоир, олим ва мутафаккир, муаллифи асари “Донишнома”
- B) шоир, нависанда ва мутафаккир, муаллифи асари “Гулистон”
- C) шоир, олим ва мутафаккир, муаллифи асари “Саодатнома”
- D) шоир, нависанда ва мутафаккир, муаллифи асари “Баҳористон”

735 Кадом панду ҳикмат аз Низомии Ганҷавист?

- A) Бирав, зи таҷрибаи рӯзгор баҳра бигир,
Ки баҳри дафъи ҳаводис туро ба кор ояд.
- B) Тавоно бувад, ҳар ки доно бувад,
Ба дониш дили пир барно бувад.
- C) Беҳин коре, ки андар зиндагонист,
Накухоҳӣ ба кас роҳатрасонист.
- D) Дониш талабу бузургӣ омӯз,
То беҳ нигаранд рӯзат аз рӯз.

736 Мавзуи асосии “Маснавии маънавӣ”-и Ҷалолиддини Балхӣ кадом аст?

- A) гиромидошти забони модарӣ ва арзишҳои миллӣ
- B) нахӯрдани ғами ин ҷаҳон ва хуш гузаронидани умр
- C) ишқи Ватан, қаҳрамонӣ ва ҷоннисорӣ дар роҳи Ватан
- D) ишқу муҳаббат, худшиносӣ ва ваҳдати ягонагии инсонҳо

737 Кадом панду ҳикмат аз Ҷалолиддини Балхист?

- A) Бирав, зи таҷрибаи рӯзгор баҳра бигир,
Ки баҳри дафъи ҳаводис туро ба кор ояд.
- B) Тавоно бувад, ҳар ки доно бувад,
Ба дониш дили пир барно бувад.
- C) Кори мардон равшанию гармӣ аст,
Кори дунон ҳилаю бешармӣ аст.
- D) Дониш талабу бузургӣ омӯз,
То беҳ нигаранд рӯзат аз рӯз.

738 Кадом панду ҳикмат аз Ҷалолиддини Балхист?

- А) Кӯйи навмедӣ марав, уммедҳост,
Сӯйи торикӣ марав, хуршедҳост.
- В) Тавоно бувад, ҳар ки доно бувад,
Ба дониш дили пир барно бувад.
- С) Бирав, зи таҷрибаи рӯзгор баҳра бигир,
Ки баҳри дафъи ҳаводис туро ба кор ояд.
- Д) Дониш талабу бузургӣ омӯз,
То беҳ нигаранд рӯзат аз рӯз.

739 Кадом панду ҳикмат аз Ҷалолиддини Балхист?

- А) Тавоно бувад, ҳар ки доно бувад,
Ба дониш дили пир барно бувад.
- В) Хоб бедорист, чун бодониш аст,
Войи бедоре, ки бо нодон нишаст.
- С) Зи нопокзода мадоред умед,
Ки зангӣ нагардад ба шустан сапед.
- Д) Дониш талабу бузургӣ омӯз,
То беҳ нигаранд рӯзат аз рӯз.

740 Асари Убайди Зоконӣ, ки дар шакли луғат навишта шудааст.

- А) “Даҳ фасл”
- В) “Муш ва гурба”
- С) “Ахлоқ-ул-ашроф”
- Д) “Рисолаи дилкушо”

741 Дар байт Убайди Зоконӣ ба кадом асараш ишора намудааст?

*Бихонам аз бароят достоне,
Ки дар маънои он ҳайрон бимонӣ!*

- А) “Даҳ фасл”
- В) “Муш ва гурба”
- С) “Рисолаи дилкушо”
- Д) “Ахлоқ-ул-ашроф”

742 Кадом адиб аз вазъияти зиндагиаш чунин шикоят кардааст?

*Нест дар дастам кунун аз хушкӯ тар,
З-он чи вақте дар каноре омадӣ.
Ғайри ман дар хонаам чизе намонд,
Ҳам намондӣ гар ба коре омадӣ.*

- А) Носири Хусрав
- В) Низомии Ғанҷавӣ
- С) Убайди Зоконӣ
- Д) Саъдии Шерозӣ

743 Кадом адиб аз вазъияти зиндагиаш чунин шикоят кардааст?

*Дар хонаи ман зи неку бад чизе нест,
Љуз лунгию пораи намад чизе нест.
Аз ҳар чӣ назанд, нест ғайр аз савдо,
В-аз ҳар чӣ хуранд, ҷуз лағад чизе нест.*

- А) Носири Хусрав
- В) Низомии Ғанҷавӣ
- С) Убайди Зоконӣ
- Д) Саъдии Шерозӣ

744 Кадом адиб аз вазъияти зиндагиаш чунин шикоят кардааст?

*Мардум ба айшу шодию ман дар балои қарз,
Ҳар як ба қору борею ман мубталои қарз.
Фарзи Ҳудову қарзи халоиқ ба ғарданам,
Оё адои фарз қунам ё адои қарз?*

- А) Носири Хусрав
- В) Низомии Ғанҷавӣ
- С) Убайди Зоконӣ
- Д) Саъдии Шерозӣ

745 Кадом суҳан дар бораи Убайди Зоконӣ дуруст аст?

- А) бузургтарин муаллими ахлоқ
- В) бузургтарин устои ҳамосасаро
- С) бузургтарин шоири ғазалсаро
- Д) бузургтарин адиби ҳаҷвнигор

746 Кадом суҳан дар бораи Ҳофизи Шерозӣ дуруст аст?

- А) бузургтарин муаллими ахлоқ
- В) бузургтарин устои ҳамосасаро
- С) бузургтарин шоири ғазалсаро
- Д) бузургтарин адиби ҳаҷвнигор

747 Кадом суҳан дар бораи Саъдии Шерозӣ дуруст аст?

- А) шоир, олим ва мутафаккир, муаллифи асари “Донишнома”
- В) шоир, нависанда ва мутафаккир, муаллифи асари “Ғулистон”
- С) шоир, олим ва мутафаккир, муаллифи асари “Саодатнома”
- Д) шоир, нависанда ва мутафаккир, муаллифи асари “Баҳористон”

748 Кадом суҳан дар бораи Абдурраҳмони Ҷомист?

- A) абулахлоқ, паёмбари ғазал, муаллифи “Ғулистон”
- B) шоир, ҳақим ва сӯфии бузург, муаллифи “Ҳадиқа”
- C) шоир, нависанда ва олими барҷаста, муаллифи “Ҳафт авранг”
- D) нависанда ва адабиётшиноси маъруф, муаллифи “Лубоб-ул-албоб”

749 Кадом суҳан дар бораи Абдурраҳмони Ҷомист?

- A) шоир, олим ва мутафаккир, муаллифи асари “Донишнома”
- B) шоир, олим ва мутафаккир, муаллифи асари “Саодатнома”
- C) шоир, нависанда ва мутафаккир, муаллифи асари “Баҳористон”
- D) шоир, нависанда ва мутафаккир, муаллифи асари “Ғулистон”

750 Кадом суҳан дар бораи Абдурраҳмони Ҷомист?

- A) нависанда ва адабиётшиноси маъруф, муаллифи “Лубоб-ул-албоб”
- B) шоир, нависанда ва олими барҷаста, муаллифи “Ҳафт авранг”
- C) шоир, ҳақим ва сӯфии бузург, муаллифи “Ҳадиқа”
- D) абулахлоқ, паёмбари ғазал, муаллифи “Ғулистон”

751 Аҳмади Дониш дар ҳикояи “Шабе дар Петербург” диққати хонандаро ба кадом масъалаи муҳим ҷалб кардааст?

- A) пешрафти масъалаҳои иқтисодӣ ва иҷтимоӣ
- B) омӯхтани илмҳои табиатшиносӣ
- C) омӯхтан ва донишҷӯи забони русӣ
- D) масъалаҳои идораи давлат

752 Садриддин Айни дар “Ёддоштҳо” дар боби “Одами аҷиб” симони кадом адибро муфасссал тасвир намудааст?

- A) Аҳмади Дониш
- B) Абдулвоҳиди Мунзим
- C) Муҳаммадсиддиқи Ҳайрат
- D) Шарифҷонмахдуми Садри Зиё

753 Кадом асари Садриддин Айни дар худшиносии миллӣ ва ҳимояи манфиатҳои тоҷикон саҳми бузург дорад?

- A) “Марши ҳуррият”
- B) “Аҳгари инқилоб”
- C) “Намунаи адабиёти тоҷик”
- D) “Таърихи амирони манғитияи Бухоро”

754 Кадом асари Садриддин Айни ба мавзуи муборизаи халқи тоҷик бар зидди истилогарони араб бахшида шудааст?

- A) “Хари бедум”
- B) “Деви ҳафтсар”
- C) “Аҳмади девбанд”
- D) “Исёни Муқаннаъ”

755 Асари Садриддин Айни, ки воқеаҳои он асосан дар зодгоҳи нависанда – ноҳияи Ғиждувони Бухоро мегузаранд.

- A) “Одина”
- B) “Дохунда”
- C) “Ғуломон”
- D) “Марги судхӯр”

756 Асари Садриддин Айни, ки нахуст бо номи “Саргузашти як тоҷики камбағал” чоп шудааст.

- A) “Марги судхӯр”
- B) “Ғуломон”
- C) “Одина”
- D) “Дохунда”

757 Мавзуи силсилаи шеърҳои “Қиссаи Ҳиндустон”-и Мирзо Турсунзода:

- A) робитаи дӯстонаи халқҳои Иттиҳоди Шӯравӣ ва Ҳиндустон
- B) сулҳу дӯстӣ ва озодию истиқлоли халқи ҳинду
- C) ҳуқуқи занон ва ҳислати модари ҳинду
- D) ишқу муҳаббати занони ҳинду

- 758** Вобаста ба ҷумлаи зерин кадом хулоса дуруст аст?
Мавзуи сулҳ, дӯстии халқҳо, бародарӣ, ватандӯстӣ, меҳру муҳаббат ва аҳду паймон дар осори Мирзо Турсунзода мавқеи хоса дорад.
А) Мирзо Турсунзода адиби забардаст аст.
В) Мирзо Турсунзода вассофи сулҳу дӯстӣ аст.
С) Мирзо Турсунзода дар адабиёти тоҷик мавқеи баланд дорад.
Д) Мирзо Турсунзода бо андешаҳои ватандӯстона дар ҷаҳон шуҳрат дорад.
- 759** Асари Сотим Улуғзода, ки дар бораи муборизаи адолатхоҳонаи мардуми кӯхистони тоҷик (Бухорои Шарқӣ) дар муқобили зулми амирони манғитӣ ва ғумоштағони онҳо навишта шудааст.
А) “Восеъ”
В) “Навобод”
С) “Ривояти суғдӣ”
Д) “Ёрони боҳиммат”
- 760** Кадоме аз ин адибон дар бораи Абулқосими Фирдавсӣ роман навиштааст?
А) Садриддин Айнӣ
В) Сотим Улуғзода
С) Ҷалол Иқромӣ
Д) Раҳим Ҷалил
- 761** Порчаи шеърӣ аз кадом асари Муъмин Қаноат аст?
*Суханро вазну тамкини замин бояд,
Суханро қудрати ҷонофарин бояд,
Дили сарбозу мисли ту камин бояд ...*
А) “Ғафвораи Сино”
В) “Мавҷҳои Днепр”
С) “Суруши Сталинград”
Д) “Тоҷикистон – исми ман”
- 762** Бозор Собир дар байти зерин киро дар назар дорад?
*Халқ бар шеъри тару бар гармии дидори ӯ
Чун ба иқлими Ватан бисёр одат карда буд.*
А) Боқӣ Раҳимзода
В) Мирзо Турсунзода
С) Абулқосим Лоҳутӣ
Д) Садриддин Айнӣ

763 Порчаи шеърӣ аз кадом асари Муъмин Қаноат аст?

*Маро гаҳвора мегӯянд,
Чун гаҳвораи заррин.
Вале ман модари бечораам, хокам,
Агар тифле ба рӯям по ниҳад, шодам,
Агар марде ғитад аз пой, ғамнокам...*

- А) “Гаҳвораи Сино”
- В) “Мавҷҳои Днепр”
- С) “Суруши Сталинград”
- Д) “Тоҷикистон – исми ман”

764 Асарҳои Сотим Улуғзода:

- А) “Палатаи кунҷакӣ”, “Варта”, “Дар он дунё”
- В) “Ман гунаҳкорам”, “Духтари оташ”, “Тирмор”
- С) “Фирдавсӣ”, “Ёрони боҳиммат”, “Субҳи ҷавонии мо”
- Д) “Баъд аз сари падар”, “Парронҷакҳо”, “Гардиши девбод”

765 Асарҳои Фазлиддин Муҳаммадиев:

- А) “Ман гунаҳкорам”, “Духтари оташ”, “Тирмор”
- В) “Палатаи кунҷакӣ”, “Варта”, “Сози мунаввар”
- С) “Фирдавсӣ”, “Ёрони боҳиммат”, “Субҳи ҷавонии мо”
- Д) “Баъд аз сари падар”, “Парронҷакҳо”, “Гардиши девбод”

766 Шеърҳои Лоик Шералӣ:

- А) “Корези Фирдавсӣ”, “Ба модарам”, “Ном”
- В) “Муаллим”, “Халқи бузургворам”, “Чашмасор”
- С) “Хӯша ва деҳқон”, “Баҳори нав”, “Ба фарзандам”
- Д) “Мо толиби сулҳем”, “Шаҳри азизам”, “Ҳурмати мӯйи сафедаш”

767 Шеърҳои Муҳиддин Аминзода:

- А) “Корези Фирдавсӣ”, “Ба модарам”, “Ном”
- В) “Муаллим”, “Халқи бузургворам”, “Чашмасор”
- С) “Хӯша ва деҳқон”, “Баҳори нав”, “Ба фарзандам”
- Д) “Мо толиби сулҳем”, “Шаҳри азизам”, “Ҳурмати мӯйи сафедаш”

768 Шеърҳои Боқӣ Раҳимзода:

- А) “Корези Фирдавсӣ”, “Ба модарам”, “Ном”
- В) “Муаллим”, “Халқи бузургворам”, “Чашмасор”
- С) “Хӯша ва деҳқон”, “Баҳори нав”, “Ба фарзандам”
- Д) “Мо толиби сулҳем”, “Шаҳри азизам”, “Ҳурмати мӯйи сафедаш”

769 Асарҳои Муъмин Қаноат:

- А) “Амир Исмоил”, “Дақиқӣ”
- В) “Фирдавсӣ”, “Ёрони боҳиммат”
- С) “Иншо дар мавзӯи озод”, “Гузашти айём”
- Д) “Ғафвораи Сино”, “Тоҷикистон – исми ман”

РОЙГОН!
Дар сомонаи www.ntc.tj

1 Чуфти бечаранги ҳамсадохоро муайян кунед:

A) б	1) к
B) в	2) п
C) г	3) ф
D) з	4) т
	5) с

2 Чуфти бечаранги ҳамсадохоро муайян кунед:

A) д	1) ч
B) қ	2) ҳ
C) ж	3) х
D) ғ	4) т
	5) ш

3 Мувофиқати шарҳ ва калимахоро муайян намоед:

A) зарбу лат, асоси замони ҳозираи феъл	1) хур
B) шакли ҳандасии шашруъе, ки ҳар як тарафаш бо ҳам баробар аст	2) хӯр
C) истеъмом намудан, асоси замони ҳозираи феъл	3) куб
D) муродифи калимаи офтоб	4) кӯб
	5) кӯй

4 Мувофиқати шарҳ ва калимахоро муайян намоед:

A) шахси паҳлавон ва далер	1) худ
B) чизи аз ресмон ё сим бофташуда	2) хӯд
C) кулоҳи ҷангии аз оҳан сохташуда	3) тур
D) иҷрокунандаи амал, ҷонишин	4) тӯр
	5) тӯл

5 Мувофиқати шарҳ ва калимахоро муайян намоед:

A) силоҳи ҷангӣ, исми модӣ	1) бур
B) давомнокӣ ва дарозӣ	2) бўр
C) порчаи оҳаксанг, исми ҷинс	3) тӯл
D) шахси нодон ва бефаҳм, сифат	4) тӯп
	5) гӯл

6 Ба калимаҳои додашуда шарҳи мувофиқро интиҳоб намоед:

A) азо	1) исми маънӣ: мотам, сӯг
B) аъзо	2) исми маънӣ: сусти, нотавонӣ
C) зафар	3) исми маънӣ: ғалаба, пирӯзӣ, пирӯзмандӣ
D) заъфар	4) исми маънӣ: узв ё ҳайати ягон созмон
	5) исми моддӣ: гиёҳи хушбӯй, ки гулҳои зард дорад

7 Ба калимаҳои додашуда шарҳи мувофиқро интиҳоб намоед:

A) аён	1) сифат: нобино, кӯр
B) аён	2) пайвандак: бо вучуди ин
C) аммо	3) исми маънӣ: замон даврон
D) аъмо	4) исми маънӣ: ошкор, равшан
	5) исми чамъ: бузургон, ашроф

8 Ба калимаҳои додашуда шарҳи мувофиқро интиҳоб намоед:

A) маътал	1) калимаи нидо: эй!, ой!, ҳон!, ҳой!
B) матал	2) сифати ашё: олидараҷа, баландсифат
C) аъло	3) исми маънӣ: интизор, мунтазир
D) ало	4) исм: суханҳои қофиядор
	5) исм: як нави шеър

9 Мувофиқати шарҳ ва калимаҳоро муайян намоед:

A) исми шахс, ҷондор	1) дур
B) феъл: амал ва қори иҷрошуда	2) дур(р)
C) исми маънӣ: масофа, фосилаи зиёд	3) сур
D) исм: ашёи қиматбаҳо, гавҳару марворид	4) духт
	5) дӯхт

10 Ба калимаҳои додашуда шарҳи мувофиқро интиҳоб намоед:

A) даво	1) исм: додхоҳӣ, талаб қардани ҳуқуқ ё адолат дар маҳкама
B) даъво	2) исм: асбоби мусиқӣ, доира
C) дафъ	3) исм: дору, дармон, табобат
D) даф	4) зарф: нобуд сохтан, рондан
	5) зарф: якбора, ногаҳон, нохост

11 Ба калимаҳои додашуда шарҳи мувофиқро интихоб намоед:

A) даъвогар	1) кандан, кӯтоҳ кардан, тамои кардан
B) давогар	2) буридан ё ба порчаҳо ҷудо намудани чизи сахт
C) қатъ	3) исм: иддаоқунанда, талабқунанда
D) қат	4) ҳаргиз, ҳеч, асло, тамои
	5) исм: табиб, давоқунанда

12 Вазифаи ҳарфи *й*-ро муайян намоед:

A) фаҳмидӣ	1) пасванди исмсоз
B) шикорӣ	2) пасванди сифатсоз
C) оромӣ	3) пасванди шуморасоз
D) яқумӣ	4) банди феълӣ
	5) овози таркиби калима

13 Вазифаи ҳарфи *й*-ро муайян намоед:

A) бибӣ	1) банди хабарӣ
B) гулдӯзӣ	2) банди феълӣ
C) шинохтӣ	3) пасванди исмсоз
D) фаҳмидай	4) пасванди зарфсоз
	5) овози таркиби калима

14 Вазифаи ҳарфи *й*-ро муайян намоед:

A) ҷорӣ	1) банди феълӣ
B) рӯзӣ	2) банди хабарӣ
C) гузаштӣ	3) пасванди исмсоз
D) истодай	4) пасванди сифатсоз
	5) овози таркиби калима

15 Вазифаи ҳарфи *й*-ро муайян намоед:

A) сабзӣ	1) пасванди шуморасоз
B) ҳавлӣ	2) пасванди сифатсоз
C) дастӣ	3) пасванди зарфсоз
D) пагоҳӣ	4) пасванди исмсоз
	5) овози таркиби калима

16 Вазифаи ҳарфи *й*-ро муайян намоед:

A) киштӣ	1) пасванди исмсоз
B) бегоҳӣ	2) пасванди зарфсоз
C) даҳумӣ	3) пасванди сифатсоз
D) хунукӣ	4) пасванди шуморасоз
	5) овози таркиби калима

17 Вазифаи ҳарфи *й*-ро муайян намоед:

A) чоштгоҳӣ	1) пасванди сифатсоз
B) боғдорӣ	2) овози таркиби калима
C) чорумӣ	3) пасванди шуморасоз
D) аҳолӣ	4) пасванди зарфсоз
	5) пасванди исмсоз

18 Маънои мачозии таркибхоро муайян кунед:

A) сухани сахт	1) песондан, назари норозиёна
B) нигоҳи сахт	2) бахти бад доштан, бебахтӣ
C) одами сахт	3) гапи беҳуда ва бемаънӣ
D) сари сахт	4) хасис ва мумсик будан
	5) гапи дағал ва дурушт

19 Маънои мачозии таркибхоро муайян кунед:

A) ҳавой шудан	1) сухани хушку холӣ, лоф
B) ҳавои даҳон	2) кори нодурустро қувват додан
C) ҳаво додан	3) дар орзӯю ҳаваси чизе афтидан
D) ҳавой кор	4) ноустувор ва савдой шудан
	5) тарзи иҷрои корро доништан

20 Мувофиқати шарҳ ва калимаҳоро муайян намоед:

A) як навъи ранг, аспӣ сухранг	1) кӯл
B) қойе, ки оби зиёд ҷамъ мешавад	2) кул(л)
C) ҷамъи касе ё чизе, ҳама, тамои	3) бур(р)
D) қатъ намудан, ба пораҳо ҷудо кардан	4) бўр
	5) гӯл

21 Ба калимаҳои додашуда шарҳи мувофиқро интихоб намоед:

A) давоӣ	1) иддао ва талаби чизе кардан
B) даъвоӣ	2) Сифат; охирон, буридашуда
C) қатъӣ	3) чизе, ки сифати доруӣ дорад
D) қатъ	4) афсӯс хӯрдан, шикоят кардан
	5) пасоянд; ҳамроҳи, бо

22 Мувофиқати шарҳ ва калимаҳоро муайян намоед:

A) чизи лундашакле, ки бо он бозӣ мекунанд, исми моддӣ	1) худ
B) ашъи кӯчак, майда, сифати аслӣ	2) хӯд
C) кулоҳи чангии аз оҳан сохташуда	3) гӯй
D) асоси замони гузаштаи феъл	4) хурд
	5) хӯрд

23 Таркибҳои чуфтро мувофиқ намоед:

A) шакку	1) шаҳомат
B) дӯғу	2) эҳтиром
C) шукуху	3) эътибор
D) хурмату	4) пӯписа
	5) шубҳа

24 Таркибҳои чуфтро мувофиқ намоед:

A) чидду	1) гудоз
B) сӯзу	2) ҷаҳд
C) дашту	3) ҳавас
D) ҳавою	4) бадал
	5) даман

25 Чуфтҳои зидмаъноро мувофиқ намоед:

A) ҳақшинос	1) заиф
B) неруманд	2) бахил
C) хайрхоҳ	3) хиёнат
D) садоқат	4) нолоиқ
	5) носипос

26 Чуфтҳои зидмаъноро мувофиқ намоед:

A) ибтидо	1) зулм
B) хайру	2) фароз
C) шебу	3) интиҳо
D) адл	4) инсоф
	5) шар(р)

27 Падидаҳои овозиро дар калимаҳо муайян намоед:

A) анбӯх	1) ихтисоршавӣ
B) кист	2) ҷойивазкунӣ
C) баландқомат	3) монандшавӣ
D) сохтумон	4) афзудани овозҳо
	5) афтидани овозҳо

28 Ҳаммаъноҳи калимаҳои ишорашударо муайян намоед:

A) Аз ҳаё магзар, ки дар номусгоҳи эътибор,
Шарм мардонро виқор асту занонро зевар аст.
Абдулқодири Бедил	1) ширин, дилкаш
B) Дар чехраи духтар аз пурсиши ӯ табассуми
малеҳе хувайдо гашта, ба аломати инкор сар
чунбонд. Аз “Садои Шарқ”	2) холӣ, урён
C) Фаровон суҳан гуфт зебову нағз,
Ҷавонро зи дониш тиҳӣ буд мағз.
Абулқосими Фирдавсӣ	3) мадҳ, тавсиф,
таъриф
D) Ҷандал шодикунон назди шоҳ рафт ва ӯро
ситоиш , худро муаррифӣ ва мақсадашро
баён кард. С. Улуғзода	4) тамкин, савлат
	5) нозук, маънидор

29 Ҳаммаъноҳи калимаҳои ишорашударо муайян намоед:

A) Падар абру чин намуд, норизо сар такон дод, ба соя
тан ба мазаммати ӯ пардохт. Аз “Садои Шарқ”	1) дуредгар,
ҷўбтарош
B) Сиёҳгӯро гуфтанд: “Туро мулозимати шер ба чӣ
кор ояд ва ба чӣ сабаб ихтиёр афтод?”.
Саъдии Шерозӣ	2) накуҳиш,
сарзаниш
C) Баъди якчанд ҳафта аз район ба ҳавлии Шарофат-
хола як технику панҷ-шаш нафар гилкорону
наччорон омаданд. А. Атобоев	3) дурӯягӣ,
макр
D) Ва агар дӯстӣ изҳор кунанд, ҳам ба нифок бувад.
Аҳмади Дониш	4) дурӣ, чудой
	5) хизматгузор,
хамроҳ

Ҳаммаънои калимаҳои ишорашударо муайян намоед:

<p>A) Аммо мисле ки <u>накҳати</u> харбуза ўро ба худ
кашида бошад, бозгашт ва ба назди Сафо
омада, салом доду бо лаҳни ширин пурсид.
Аз “Садои Шарқ”</p> <p>B) Чун ба сарҳади Яман расиданд, дидбонҳои
сарҳад <u>пайкери</u> ба назди Сарвишох давонида,
ба вай аз омадани шоҳзодагони эронӣ огоҳӣ
доданд. Сотим Улуғзода</p> <p>C) Мабин он <u>беҳамиятро</u>, ки ҳаргиз,
Нахоҳад дид рӯйи некбахтӣ. Саъдии Шерозӣ</p> <p>D) Бузургӣ саросар ба гуфтор нест,
Дусад гуфта чун ним <u>кирдор</u> нест.
Абулқосими Фирдавсӣ</p> | <p>1) рафтор, амал</p> <p>2) беномус, беғайрат</p> <p>3) суханчин,
хабаркаш</p> <p>4) бӯйи гуворо,
хушбӯй</p> <p>5) қосид, хабаррасон</p> |
|--|--|

Ҳаммаънои калимаҳои ишорашударо ёбед:

<p>A) Бар дӯстии дӯстон <u>эътимод</u> нест, то ба
тамаллуқи душманон чӣ расад.
Саъдии Шерозӣ</p> <p>B) <u>Ройи</u> равшан зи бузургони куҳансол талаб,
Обҳо соф дар айёми ҳазон мегардад.
Аз “Дурдонаҳои наср”</p> <p>C) <u>Таматтуъ</u> зи ҳар гӯшае ёфтам,
Зи ҳар хирмане хӯшае ёфтам.
Саъдии Шерозӣ</p> <p>D) Нахостам зи <u>таманно</u> магар ки дастуре,
Наёфтам зи атоҳо магар пушаймонӣ.
Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ</p> | <p>1) андеша, тадбир,
фикр</p> <p>2) манфиат, фоида,
бахра</p> <p>3) гузашт намудан,
бахшидан</p> <p>4) боварӣ, тақя
намудан</p> <p>5) хоҳиш, орзу, умед</p> |
|--|---|

Ҳаммаъноҳои калимаҳои ишорашударо ёбед:

<p>A) Ту пок бошу мадор аз кас, эй бародар, бок,
Зананд ҷомаи нопок <u>гозурон</u> ба санг.
Аз “Наводир-ул-вақоеъ”</p> <p>B) <u>Эътимодаш</u> буд аз рӯйи қиёс,
Хона натвон кард дар кӯи қиёс. Ҷалолиддини Румӣ</p> <p>C) Бозургоне <u>фохир</u> бо моле вофир аз ҷониби Эрон
меоянд. Аз “Равзат-ус-сафо”</p> <p>D) Зи шуғли нола <u>фориг</u> нестам, то зиндаам, Шоҳин,
Ки мебошад нафас дар синаам чун тори қонуне.
Шамсиддини Шоҳин</p> | <p>1) говзӯрон,
пурқувватон</p> <p>2) боварӣ,
дилпурӣ</p> <p>3) бошукӯх,
муҳташам</p> <p>4) шустагар,
либосшӯй</p> <p>5) озод, ҳолӣ</p> |
|---|--|

33 Ҳаммаънои калимаҳои ишорашударо ёбед:

А) Ҳар касе, ки ахлоқи <u>ҳамидаро</u> афзалтар медонад, бибоистӣ, ки бехтарин кирдору рафторро ҳадафи худ қарор диҳад. Абуалӣ ибни Сино	1) асил, начиб, пок, муборак
В) Ба пешқории ақли <u>шарифу</u> рои дуруст, Тавон каманди тасарруф ба осмон афканд.
Аз “Дурдонаҳои наср”	2) Нағма, суруд
С) Сухан чун баробар шавад бо хирад, Равони сароянда <u>ромиш</u> барад.
Абулқосими Фирдавӣ	3) Рӯй, чехра, намуд, симо
Д) Дил саропардаи муҳаббати ўст, Дида ойинадори <u>талъати</u> ўст. Ҳофизи Шерозӣ	4) Писандида, нек, хуб, сутуда
	5) зебо, нек, тарбиядида

34 Ҳаммаънои калимаи ишорашударо дар ҳар байт муайян намоед:

А) Марҳабо, эй <u>пайки</u> муштоқон, бидеҳ пайғоми дӯст, То кунам ҷон аз сари рағбат фидои номи дӯст.
Ҳофизи Шерозӣ	1) ҷавонмардӣ
В) Шӯяд аз оби лутфу абри қарам, Аз <u>замирав</u> ш ғубори ғуссаву ғам.
Абдурраҳмони Ҷомӣ	2) қосид
С) Бо рафиқон ба мурувват мебош, Тухми исору <u>футувват</u> мепош.
Абдурраҳмони Ҷомӣ	3) нотагон
Д) Ба пирони <u>забун</u> кун дастгирӣ, Ки дар пирӣ бидонӣ қадри пирӣ. Носири Хусрав	4) тавоно
	5) дил

35 Ба ҷойи сенукта дар ҳар байт ҳаммаънои калимаи ишорашударо гузоред:

А) Ҳама <u>уммеду</u> ... раво шуд, Тамоми норасоӣҳо расо шуд... Лоик Шералӣ	1) ранҷ
В) Чун ман зи пайи <u>азобу</u> ...-ам, Роҳат ба кадом ишва санҷам? Низомии Ганҷавӣ	2) бум
С) Хотираш <u>шоду</u> ...-у хурсанд, Чун дили мардуми саодатманд. Мирзо Турсунзода	3) армон
Д) Ки Мозандарон - шаҳри мо ёд бод, Ҳамеша <u>бару</u> ...-аш обод бод. Абулқосими Фирдавӣ	4) ганҷ
	5) хуррам

36 Ба ҷойи сенукта дар ҳар байт ҳаммаъноии калимаи ишорашударо гузоред:

- А) Зи бас хаймаву ...-и сурху зард, 1) алам
Ҳама чашми бинандаро хира кард.
Абулқосими Фирдавсӣ
- В) Ҳамдаму ...-и дарёҳо шавад, 2) роҳат
Ҳамнасиби бешаву саҳро шавад, Лоик Шералӣ
- С) Ҳеч дар дунё надорад рангу бўятро чаман, 3) доғ
Аз ту дар осоишу ... бувад чон дар бадан.
Мирзо Турсунзода
- Д) Маҷнун ҳама дарду ... дорад, 4) ҳамроз
Лайлӣ чӣ баҳору боғ дорад? Низомии Ғанҷавӣ
- 5) хиргаҳ

37 Ба ҷойи сенукта дар ҳар байт ҳаммаъноии калимаи ишорашударо гузоред:

- А) Ки мо шоҳро ...-у бандаем, 1) боғ
Ҳамон божро гардан афкандаем.
Абулқосими Фирдавсӣ
- В) Ҳамеша сабзу хуррам домани ту, 2) чокар
Тароватбахши боғу ...-и ту. Мирзо Турсунзода
- С) Ман омӯхтаам аз он расму ... дилшиносиро, 3) гулшан
Ба тору пуди одамҳо бипечидан, напечидан.
Лоик Шералӣ
- Д) Аз баргу наво ба ...-у бӯстон, 4) гулзор
Бо баргу наво ҳазордастон. Низомии Ғанҷавӣ
- 5) таомул

38 Ҳаммаъноҳои калимаҳои ишорашударо муайян кунед:

- А) Аз ин сабаб дар гирифтани ӯ таъхир кард ва 1) шаън, шараф,
дар он дигар таъчил. Саъдии Шерозӣ шукуҳ
- В) Дар нигоҳаш аломати таассуф ва дармондагӣ 2) нағма, суруд
мушоҳида мешуд. Сотим Улуғзода
- С) Гар ӯ бифканад фарру номи падар, 3) шитоб кардан,
Ту бегона хонаш, махонаш писар. шитофтан
Абулқосими Фирдавсӣ
- Д) Бо тахти оростаю дод дари шодию ромиш 4) афсус, надомат,
кушод. Абулқосими Фирдавсӣ пушаймонӣ
- 5) хоҳиш, орзу, умед

Ҳаммаъноҳи калимаҳои ишорашударо муайян кунед:

- A) Мардумозореро ҳикоят кунанд, ки санге бар сари солеҳе зад. Саъдии Шерозӣ
- B) Эътимодаш буд аз рӯйи қиёс, Хона натвон кард дар кӯи қиёс.
Чалолиддини Румӣ
- C) Мо якбора маъюс шуда мондем.
Сотим Улуғзода
- D) Ҳамоно ғарази вай он буд, то ман бидонам, ки ӯ шогирди Абуалӣ Синост.
Носири Хисрав
- 1) навмедшуда, руҳафтада, дилшикаста
- 2) ғурбат, дурӣ аз ватан
- 3) боварӣ, итминон
- 4) накукор, хайрандеш
- 5) қасд, мақсад, матлаб, мурод

Ҳаммаъноҳи калимаҳои ишорашударо муайян кунед:

- A) Аз ин сабаб дар гирифтани ӯ таъхир кард ва дар он дигар таъчил. Саъдии Шерозӣ
- B) Дар нигоҳаш аломати таассуф ва дармондагӣ мушоҳида мешуд. Сотим Улуғзода
- C) Гар ӯ бифканад фарру номи падар, Ту бегона хонаш, махонаш писар.
Абулқосими Фирдавӣ
- D) Бо тахти оростаю дод дари шодию ромиш кушод. Абулқосими Фирдавӣ
- 1) шаън, шараф, шукуҳ
- 2) нағма, суруд
- 3) шитоб кардан, шитофтан
- 4) афсус, надомат, пушаймонӣ
- 5) хоҳиш, орзу, умед

Ҳаммаъноҳи калимаҳои ишорашударо муайян кунед:

- A) Аз ин сабаб дар гирифтани ӯ таъхир кард ва дар он дигар таъчил. Саъдии Шерозӣ
- B) Баъди хомушии дурударози бағоят ногуворе, ки ба миён омад, меҳмонон бархоста хайрухуш карданд. Сотим Улуғзода
- C) Овар бурун зи гӯшат ин пунбаҳои ғафлат, Дар дарси нуктасанҷон дар ком каш забонро.
Махфӣ
- D) Гови густох андар он хона бичаст, Мард барчасту қавоимҳош баст.
Чалолиддини Балхӣ
- 1) беҳабарӣ, бепарвой, фаромӯшӣ
- 2) дер кардан, қафо мондан
- 3) бетакаллуф, бебок, далер, нотарс
- 4) шикастан, кандан, буридан
- 5) номуносиб, номувофик, нописанд

42 Ба ҷойи сенукта дар ҳар байт ҳаммаъноӣ калимаи ишорашударо гузоред:

- А) Ки тундиву ... наёяд ба кор, 1) ҳомун
Ба нармӣ барояд зи сӯроҳ мор. Абулқосими Фирдавсӣ
- В) Чунон гарм гардид ...-у дашт, 2) тезӣ
Ту гуфтӣ, ки оташ бар ӯ баргузашт.
Абулқосими Фирдавсӣ
- С) Аз тавозуъ бузургвор шавӣ, 3) чолок
В-аз такаббур ...-у ҳор шавӣ. Абулмачди Саной
- Д) Рӯзу шаб посбону бедорам, 4) залил
Чусту ... тезу хушёрам. Мирзо Турсунзода
- 5) зирак

43 Калимаҳои зидмаъноӣ муайян кунед:

- А) чамъ 1) андак
В) осуда 2) хуфта
С) фаровон 3) парешон
Д) бедор 4) ноором
5) бисёр

44 Ба ҷойи сенукта дар ҳар байт ва ё ҷумла зидмаъноӣ калимаи ишорашударо гузоред:

- А) Айб аст, ту бедониш мардум ..., 1) огоҳ
Ҳайф аст, ту дар ҷодару дунё озод. Абулқосим Лоҳутӣ
- В) Сад ҳазорон гули шукуфта дар ӯ, 2) зирак
Сабза ...у об хуфта дар ӯ. Низомии Ғанҷавӣ
- С) Ҳой мардум, беҳабар намонеду ... бошед! Раҳим Ҷалил 3) доно
- Д) Он шунидӣ, ки доғари доно, 4) бедор
Гуфт боре ба аблаҳи Саъдии Шерозӣ
- 5) фарбеҳ

45 Ба ҷойи сенукта дар ҳар байт ва ё мисраъ зидмаъноӣ калимаи ишорашударо гузоред:

- А) То кай ба ранги тифлмизочони рӯзгор, 1) шом
Аз ... шод будану аз кам гиристан. Абдурраҳмони Ҷомӣ
- В) Ҳоли худ гуфтӣ, бигӯ бисёру ..., ҳар чӣ ҳаст, 2) беш
Бадриддини Ҳилолӣ
- С) Нестам мисли падарҳои дигар, 3) андак
Дар бари фарзандҳо ...у сахар. Мирзо Турсунзода
- Д) Ҳаметохт андар ...у нишеб, 4) баланд
Ҳамезад ба гурзу ба теғу рикеб. Абулқосими Фирдавсӣ
- 5) фароз

46 Ба ҷойи сенукта дар ҳар ҷумла ва ё байт зидмаънои калимаи ишорашударо гузоред:

- А) Гар бадӣ кард, чун ба ... хуфт? 1) камӣ
Аз паси мурда бад набояд гуфт. Низомии Ганҷавӣ
- В) Дар дили ӯ ҳиссиёти андӯх ва ... дар ҷавлонанд. 2) неқӣ
Садриддин Айний
- С) Бар домани ҳаҷру васл баста, 3) шодӣ
Бадбахтию ...иро. Анварии Абевардӣ
- Д) То бар сари ман ҷӣ ояд аз бешу ..., 4) оромӣ
Ту дар сари гаҳвора навидам доӣ. Лоик Шералӣ
- 5) некаҳтарӣ

47 Ба ҷойи сенукта дар ҳар байт зидмаънои калимаи ишорашударо гузоред:

- А) Ба адл некиву бо ... бад ҷаро ниҳад? 1) золим
Ба сайъи фосику обид назар наяндозад.
Аҳмади Дониш
- В) Кисаи мазлӯмро холӣ макун, 2) зулм
Пояи ... ба он оӣ макун. Абдурраҳмони Ҷомӣ
- С) Як умр ту дар азобу заҳмат, 3) оғоз
Аз ранҷи ту дигарон ба Абулқосим Лоҳутӣ
- Д) Шоҳ рафт аз саропарда бурун, 4) нишот
Андӯхаш кам шуду ... фузун. Низомии Ганҷавӣ
- 5) роҳат

48 Ба ҷойи сенукта дар ҳар байт зидмаънои калимаи ишорашударо гузоред:

- А) Рӯй дар қоидаи эҳсон кун, 1) хурд
Зоҳиру ... худ яксон кун. Абдурраҳмони Ҷомӣ
- В) Пеш аз ману ту лайлу ...е будаст, 2) наҳор
Гарданда фалак бар сари коре будаст. Умари Хайём
- С) Аз нигоҳи меҳрангези даҳои беназир, 3) ботин
Шод дар оғӯши пурҷӯшат чи ..., чи пир.
Мирзо Турсунзода
- Д) В-он ки пай дар сухан бурд, 4) барно
Гар бузург аст, зуд гардад Низомии Ганҷавӣ
- 5) кабир

49 Ба ҷойи сенукта дар ҳар байт зидмаънои калимаи ишорашударо гузоред:

- А) Ботину ... ушшоқ чу гул якранг аст, 1) ҳичрон
Ҳар чӣ бошад ба дили мо, ба забон хоҳад буд.
Саййидои Насафӣ
- В) Ё раб андар соғари даврон шароби васл нест, 2) бадон
Ё ба даври мо ҳама хуноби ... медиҳад.
Бадриддини Ҳилолӣ
- С) Дар мақоме захру дар ҷое ..., 3) зоҳир
Дар мақоме куфру дар ҷое раво. Ҷалолиддини Балхӣ
- Д) Пароканда шуд номи ӯ дар ҷаҳон, 4) даво
Ба некӣ ба назди кеҳону Абулқосими Фирдавсӣ
- 5) меҳон

50 Ба ҷойи сенукта дар ҳар байт ва ё ҷумла зидмаънои калимаи ишорашударо гузоред:

- А) Ҳамеша инчунин буду ҳамеша ҳамчунон бояд, 1) ситон
Муҳаббат дар фазои фарш шамъи ... афрӯзад
Гулрухсор Сафӣ
- В) Ба некномӣ мурдан беҳ аз ба ... зистан. Зарбулмасал 2) арш
- С) Намо пайванд бо нахли ҳаётам, 3) само
... баргу бидеҳ хатти баротам. Ҷунайдуллоҳи Ҳозик
- Д) Сафи исторагонро ҷовидон дида: 4) хушномӣ
Агар он ҷо ... бошад,
Яқин андар замин астам. Муъмин Қаноат
- 5) бадномӣ

51 Ба ҷойи сенукта дар ҳар байт ва ё ҷумла зидмаънои калимаи ишорашударо гузоред:

- А) Пурхобии ту ҷумла зи пурхории туст, 1) ботин
Кам хор шавӣ, агар ту ... шавӣ. Ҷалолиддини Балхӣ
- В) Баҳорон аст, шамъи лола андар бод месӯзад, 2) камхор
Заминро сӯзани рангинкамон бо ... дӯзад.
Гулрухсор Сафӣ
- С) Рӯй дар қоидаи эҳсон кун, 3) осмон
Зоҳиру ...-и худ яксон кун. Абдурраҳмони Ҷомӣ
- Д) Манеҳ бар рӯшноӣ дил ба як бор, 4) сиёҳӣ
Ҷароғ аз баҳри ... нигоҳ дор. Саъдии Шерозӣ
- 5) торикӣ

Ба ҷойи сенуқта дар ҳар байт ва ё ҷумла зидмаънои калимаи ишорашударо гузоред:

- А) Шарафу қимату қадри ту ба фазлу ҳунар аст,
На ба дидору ба динору ба суду ба
Абулҳасани Фаррухӣ 1) накукорӣ
- В) Он кист, к-аз рӯи карам бо мо вафодорӣ кунад,
Бар ҷойи бадкорӣ чу ман як дам ... кунад.
Ҳофизи Шерозӣ 2) зишт
- С) Зиндагӣ дар шаҳраги мо метапад,
Талху ширин, ...у зебо метапад. Гулрухсор Сафӣ 3) зиён
- Д) Пас аз рафтани Рӯзбеҳ меҳтари аслии деҳа: –
“Мубад шӯхӣ кард, дар як деҳ, ки ҳама меҳтар
шаванд, пас кӣ ... мешавад?” гуфта буд .
Сотим Улуғзода 4) беҳтар
- 5) кеҳтар

Ба ҷойи сенуқта зидмаънои калимаҳои ишорашударо гузоред:

- А) Эй маҳрами олами таҳайюр,
Олам зи ту ҳам тихию ҳам Низомии Ғанҷавӣ 1) пирӣ
- В) То дар раҳи ... ба ҷӣ оӣин равӣ, эй дил,
Боре ба ғалат сарф шуд айёми шабобат.
Ҳофизи Шерозӣ 2) гармо
- С) Аҳволи ҷаҳони гузаранда гузарандаст,
Сармо зи паси ..., сарро паси зарро. Носири Хусрав 3) доно
- Д) Ҳамон беҳ, ки нодон ба ... равад,
Ки аз донишаш кор боло равад. Абдурраҳмони Ҷомӣ 4) пур
- 5) дур

Ба ҷойи сенуқта дар ҳар байт зидмаънои калимаи ишорашударо гузоред:

- А) Нагузашт он маҳу зор аст Ҳилолӣ ба раҳаш,
Ҳоли ... хароб аст, ки шоҳе нагузашт.
Бадриддини Ҳилолӣ 1) бегона
- В) Дар сари ҳарфи рақиб аз бари ман дурӣ кард,
Ошно бин, ки маро муфт ба ... фурӯхт. А. Лоҳутӣ 2) фақир
- С) Кард бо ...он ёрӣ,
Бо ситамгар он ситамкорӣ. Низомии Ғанҷавӣ 3) тавонгар
- Д) Хонае ҳафту ҳашт бо ӯ хеш,
Он ... буд, он дигар дарвеш. Низомии Ғанҷавӣ 4) дарвеш
- 5) додпарвар

55 Ба ҷойи сенукта дар ҳар байт зидмаънои калимаи ишорашударо гузоред:

- A) Худ макун аз байъ тарозу гарон,
Варна фузун медиҳу ... меситон. Низомии Ғанҷавӣ 1) банда
- B) Бувад маълуми ҳар озоду ... ,
Ки нодон мурдаву доност зинда. Абдурраҳмони Ҷомӣ 2) хурд
- C) Оҳи касон хурд набояд шумурд,
Оташи сӯзон чи бузургу чи Хусрави Деҳлавӣ 3) кам
- D) Дардмандему хабар медиҳад аз сӯзи дарун,
Даҳани хушқу лаби ташнаву чашми ...и мо. 4) беш
- Камоли Хуҷандӣ 5) тар

56 Ба ҷойи сенукта дар ҳар байт зидмаънои калимаи ишорашударо гузоред:

- A) Ҳар ҷо ки ҳабибест ба паҳлуш ...-ест,
Дар боғи ҷаҳон як гули беҳор набошад. Бадриддини Ҳилолӣ 1) талх
- B) Заҳмати худ бо табиби мудай хоҳам намуд,
То бисозад чораи дарду ...-и дӯстро. Камоли Хуҷандӣ 2) бисёр
- C) Чу шамъ ба ханда-дар ҳамезист,
Ширин хандиду ... бигрифт. Низомии Ғанҷавӣ 3) рақиб
- D) Падидор аст адлу зулм ...,
Муҳолиф андаку носеҳ фаровон. Қамарӣ 4) даво
- 5) пинҳон

57 Ба ҷойи сенукта дар ҳар байт ва ё ҷумла зидмаънои калимаи ишорашударо гузоред:

- A) То ранчи кеҳтарӣ бар хештан наниҳӣ, ба озоиши ... нарасӣ. Аз “Қобуснома” 1) дармон
- B) Шаҷари кӯтаҳе, ки борвар аст,
Беҳтар аз сад баланди ... аст. Мактабии Шерозӣ 2) меҳтарӣ
- C) Роҳ мидиданду поён нопадид,
Дард мидиданду ... нопадид. Фариддидуни Аттор 3) олимон
- D) Хирадро асар дар дили оқилон,
Фузун бошад аз теғ бар Абдурраҳмони Ҷомӣ 4) бесамар
- 5) ҷоҳилон

58 Ба чойи сенукта дар ҳар байт ва ё ҷумла зидмаънои калимаи ишора-шударо гузоред:

A) Тифли <u>оқил</u> зи пири ... беҳ. Мактабии Шерозӣ	1) бар
B) Солҳо дар <u>бахру</u> ... мегаштаам,
Пой андар раҳ, ба сар мегаштаам. Фаридуддини Аттор	2) зиён
C) Макун дил хуш ба суди бегаронаш,
Ки сад <u>суда</u> ш наярзад як ...аш. Носири Хусрав	3) фароз
D) Файзи хур нест ба ҳар <u>шебу</u> ...,
Баҳри нафъе ки ба вай гардад боз. Абдурраҳмони Ҷомӣ	4) коҳил
	5) ҷоҳил

ГРАММАТИКА ВА ИМЛО

МОРФОЛОГИЯ

59 Аз решаи калимаҳо бо пасвандҳои мувофиқ калимаи нав соzed:

A) хона	1) -зор
B) гузар	2) -сор
C) майса	3) -дон
D) баҳор	4) -гоҳ
	5) -истон

60 Ба калимаҳо пасвандҳои мувофиқ гузоред:

A) шарм	1) -гун
B) сафед	2) -вар
C) парӣ	3) -фом
D) пила	4) -сор
	5) -ваш

61 Шумораи ҷамъи ин исмҳо бо кадом пасванд дуруст аст?

A) коҳ	1) -ҳо
B) тӯтӣ	2) -он
C) раванда	3) -гон
D) сахаргоҳ	4) -ён
	5) -вон

62

Кадам ҳиссаи нутқ будани калимаро муайян кунед:*Офтоби пагоҳӣ ба сари сафедорҳои баланд шилишилаҳои заррин овехт.* П. Толис

A) ба	1) исм
B) офтоб	2) феъл
C) заррин	3) сифат
D) овехт	4) зарф
	5) пешоянд

63

Кадам ҳиссаи нутқ будани калимахоро муайян кунед:*Ҳар бачае, ки тарбият дида бошад, бисёр баодоб мешавад.* С. Айнӣ

A) ҳар	1) зарф
B) тарбият	2) сифат
C) бисёр	3) исм
D) баодоб	4) пешоянд
	5) ҷонишин

64

Ба ҷойи нуқтаҳо калимаҳои тақлидии мувофиқро гузоред:

A) Ҳоло ин “дев”-и сиёҳи нурхайбат ҳам ... карда ва ғалоғула андохта ба болои мо меомад.
С. Улуғзода	1) ҳиқ-ҳиқ
B) Ман аз тарси он ки акнун китобам аз дастам меравад, ... гиря сар кардам. С. Улуғзода	2) тақар-тақар
C) Аз дунбол садои ...и пойи асп баромад. С. Айнӣ	3) хишир-хишир
D) Оромии шаби торикро ғайр аз ...-и бедахой ва гоҳе гуп-гупи пойкӯбии аспон чизе халалдор намекард. С. Улуғзода	4) фашш-фашш
	5) ғир-ғир

65

Ба ҷойи нуқтаҳо калимаҳои тақлидии мувофиқро гузоред:

A) Оҳиста дарро кӯфт, аз поён ... садо баромад.
Ф. Ниёзӣ	1) ғурунг-ғурунг
B) Аз дунбол садои ...и пой асп баромад. С. Айнӣ	2) тақар-тақар
C) Аз дур садои ...е баланд шуд. Р. Ҷалил	3) ғир-ғир
D) Ҳама ... хандиданд. Р. Ҷалил	4) гулдуррос
	5) қоҳ-қоҳ

66 Ба ҷойи нуқтаҳо калимаҳои тақлидии мувофиқро гузоред:

A) Аз дур ... садои пой шунида мешуд.	1) шитир-шитир
B) Аз тарафи бозори хиёбон ... овози доира меомад.	2) даранг-даранг
C) Зарраҳои вай ... ҷило медоданд.	3) шалап-шалап
D) Дар берун ханӯз ... борон меборид.	4) ялт-ялт
	5) ғув-ғув

67 Ба ҷойи сенуқта калимаҳои тақлидии мувофиқро гузоред:

A) Ҳама ... механдиданд. Р. Ҷалил	1) чиринг-чиринг
B) Ҳар ду зонуи Латиф ... меларзид. Ф. Ниёзӣ	2) дарағ-дарағ
C) ...и ҷархи ароба аз кӯча ҳам шунида мешуд.
С. Улуғзода	3) ғарч-ғарч
D) Додарам, ...ро бас кунед. Р. Ҷалил	4) ғир-ғир
	5) қоҳ-қоҳ

68 Ба ҷойи нуқтаҳо калимаҳои тақлидии мувофиқ гузоред:

A) Овозҳои аз он ҷо баромада суст, паст ва як ...-и
номаълум буд. С. Айни	1) тақ-тақ
B) Як садои ...-и бисёр бадҳайбате Ёдгорро аз хобаш
бедор кард. С. Айни	2) ҷарангос
C) Ин гапро шунида, ҳарду гӯши Сафар ... зад.
Ф. Ниёзӣ	3) гумбур-гумбур
D) Вақте ки ман дарро накушодам, ... боз такрор
шуд. Ҷ. Иқромӣ	4) пичир-пичир
	5) шибир-шибир

69 Ба ҷойи нуқтаҳо калимаҳои тақлидии мувофиқро интихоб намоед:

A) Овози ...-и мошин шунида шуд, ҳама баргашта
нигоҳ карданд. Ҷ. Иқромӣ	1) чақ-чақ
B) Вай ...-занон механдад. “Адабиёт ва санъат”	2) чиринг-чиринг
C) Аз тарафи сари бозори Хиёбон ... овози доира
омадан гирифт. С. Айни	3) қоҳ-қоҳ
D) Баҳузур, беҳавотир ... карда мешинед.
Ф. Муҳаммадиев	4) ғур-ғур
	5) даранг-даранг

Ба ҷойи сенукта калимаи тақлидии мувофикро гузored:

- A) Ман то ба кай зи пушти ту тозам ...
П. Сулаймонӣ 1) ғур-ғур
- B) Ароба ... карда роҳ мерафт. “Садои Шарк” 2) ғуррос
- C) Ин об акнун ... зада садо мебарорад. С. Айни 3) шилдиррос
- D) Ҳезуми явшон ... зада месӯхт. С. Айни 4) тақатақ
- 5) тапар-тапар

Ба ҷойи сенукта ҷонишинҳои мувофикро гузored:

- A) На ... чашму гӯшу даҳон дорад, одамист,
Бас девро, ки сурати фарзанди Одам аст.
Саъдии Шерозӣ 1) хеш
- B) Онҳоро эҳтиёҷот бо ... “дӯст” гардондааст.
Аз “Китоби дарсӣ” 2) ҳамин
- C) Ин ҳама бегонагӣ бо ошноён бас набуд,
К-ошнои ... кардӣ мардуми бегонаро.
Бадриддин Ҳилолӣ 3) онон
- D) Инҳо ... корро ба худ касб карда буданд.
Садриддин Айни 4) ҳар ки
- 5) ҳамдигар

Ба ҷойи сенуктаҳо ҷонишинҳои мувофикро гузored:

- A) Мо, асирон ба ту ҳаргиз нанамудем вафо,
Ки ... лаҳза ба мо аз ту ҷафое нарасад.
Бадриддин Ҳилолӣ 1) ҷумла
- B) Расид гуфтаи Ҷомӣ ба булбулони ҷаман,
Забони нутқ бибастанду ... гӯш шуданд.
Абдурахмони Ҷомӣ 2) ҳар як
- C) Лекин ӯ ...-ашонро нашинохт.
Кароматуллоҳи Мирзо 3) ҳамон
- D) Дунё хуш асту мол азиз асту тан шариф,
Лекин рафиқ бар ... чизе муқаддам аст.
Саъдии Шерозӣ 4) ҳеҷ кадом
- 5) ҳама

Ба ҷойи сенуқтаҳо ҷонишинҳои мувофиқро гузоред:

- А) ... ба зердастон набахшояд, ба ҷаври забардастон гирифтор ояд. Саъдии Шерозӣ 1) ончунон
- В) Надорам дарег аз ғамат ... , Ки меҳмони ноҳонда бошад азиз. Абдурраҳмони Ҷомӣ 2) аз онӣ
- С) Дари андеша бибастам, қалами ваҳм шикастам, Ки ту зеботар ..., ки кунам васфу баёнат. Саъдии Шерозӣ 3) ин қадар
- Д) Дил биёромад ба гуфтори савоб, ... , ки ташна оромад ба об. Ҷалолиддини Балхӣ 4) ҳеч чиз
- 5) ҳар ки

Ба ҷойи сенуқтаҳо ҷонишинҳои мувофиқро гузоред:

- А) Партави некон нагирад, ... бунёдаш бад аст, Тарбият ноахлоҷро чун гирдакон бар гунбад аст. Саъдии Шерозӣ 1) ҳар кас
- В) Пеши девор ... гӯйӣ, хуш дор, То набошад, дар паси девор гӯш. Саъдии Шерозӣ 2) ҳар кӣ
- С) Дари ҳикмат кушода саъдиёна, Сухан мегуфт ... шоирона. Мирзо Турсунзода 3) он чӣ
- Д) Ба худ банд дар хидмати ... камар, Ба маҳдумӣ аз кас макаш дарди сар. Абдурраҳмони Ҷомӣ 4) худ
- 5) ҳеч

Ба ҷойи сенуқтаҳо ҷонишинҳои мувофиқро гузоред:

- А) Ҷустам илоҷи доғи дили ... зи Сайидо, Гуфто: “Сабур бош, ки з-ин дард растанист”. Саййидои Насафӣ 1) ҳар ки
- В) Пушаймон нашуд, ... некӣ гузид, Ки бад з-оби дониш наёрад мазид. Абулқосими Фирдавсӣ 2) чунин
- С) Гулро, ки бувад шаҳи раёҳин, Шавкат ... аз синони хор аст. Абдурраҳмони Мушфиқӣ 3) ҳеч
- Д) Лекин аз бемеҳрии чун ту ҷавон, Низ аз захми ... неши забон. Собир Зикирзода 4) ҳама
- 5) худ

76 Ба ҷойи сенуқтаҳо ҷонишинҳои мувофиқро гузоред:

- А) Боз ҳамон моҳу ҳамон осмон, 1) ҳеч
Боз ... зинати Ҳиндустон. Мирзо Турсунзода
- В) Сано гуфтам ба фарзанди ҷигарбанд, 2) ҳама
Ба ... модари дорои фарзанд. Мирзо Турсунзода
- С) Саропо маҳв шав, то ҷумла огоҳӣ шавӣ, Бедил, 3) ҳар кӣ
Ба қадри гумшуданҳо ... ин ҷо раҳнамо дорад.
Абдулқодири Бедил
- Д) Аз қаъри гили сиёҳ то авҷи Зухал, 4) ҳамон
Кардам ... мушкилоти гетиро ҳал. Абуалӣ ибни Сино
- 5) ҳар як

77 Ба ҷойи сенуқтаҳо ҷонишинҳои мувофиқро гузоред:

- А) Набошад касе дар ҷаҳон пойдор, 1) ҳеч
... номи неку бувад ёдгор. Абулқосими Фирдавӣ
- В) ... неъмат беҳтар аз фарзанд нест, 2) ҳама
Ҷуз ба ҷон фарзандро пайванд нест.
Абдурраҳмони Ҷомӣ
- С) Ҷавонмардиву лутф аст одамият, 3) ҳар
... нақши ҳаюлоӣ мапиндор! Саъдии Шерозӣ
- Д) ... лаҳза аз ӯ ба гӯшаи танҳои 4) баъзе
Сад роҳате ҳасту ҳаргиз озоре нест!
Абдурраҳмони Ҷомӣ
- 5) ҳамин

78 Зарфҳои мувофиқро гузошта, ҷумлаҳоро мувофиқ намоед:

- А) Баъд аз ин мо хеле вақт ... қадам задем. 1) ҳавобаландона
- В) Вай ба ман гӯё ... назар мекард. 2) хомӯшона
- С) -Не ку, хайр ку бигӯ, чӣ мехоҳӣ? - ... хандид 3) ҳайратзада
Саидбек.
- Д) Аз паси панҷара бузҳои кӯҳӣ ... ба ҷунбучӯли 4) моҳирона
одамон менигаранд.
- 5) нописандона

79 Ба ҷойи нуқтаҳо зарфҳои мувофиқ гузоред:

- А) Вай фақат аз роҳҳои рости фарох ... қадам мезад. 1) зиракона
- В) Занбӯрҳои асал ... аз гуле ба рӯи гуле пар мезаданд. 2) гуфтугӯкунон
- С) Онҳо ба ҳамин тарз ... ба истгоҳи автобус расиданд. 3) лавандона
- Д) Ришаш сап – сафед, аммо чашмонаш ... нигоҳ 4) виззосзанон
мекунанд.
- 5) сарбаландона

Зарфҳои мувофиқро гузошта, ҷумлаҳоро мувофиқ намоед:

A) Чашми дар хона будагон ... ба сӯйи дар дӯхта шуд.	1) кинояомез
B) Акаи Мансур муддате ... аз додараш чашм наканда хомӯш монд.	2) маънидор
C) Соҳиби хона зери лаб ...ришханд карду чизе нагуфт.	3) якбора
D) Идӣ ба Собирҷон ишоракунон ... гуфт.	4) бебокона
	5) андешамандона

Ба ҷойи нуқтаҳо зарфҳои микдору дараҷаи мувофиқро гузоред:

A) Ман бибиамро ... ёд кардам.	1) дучанд
B) Одамон ... ба ҳар тараф пароканда шуданд.	2) бисёр
C) Хонанда аз ҷавоби худ ... хурсанд буд.	3) ду-ду
D) Ҳавопаймо роҳи моро ... наздик гардонд.	4) як дараҷа
	5) бағоят

Ба ҷойи нуқтаҳо зарфҳои микдору дараҷаи мувофиқро гузоред:

A) Имрӯз баъд аз нисфирӯзӣ ... борон ба боридаи сар кард.	1) дучанд
B) Баъд аз маҷлис одамон ... ба ҳар тараф пароканда шуданд.	2) каме
C) ... монда буд, ки бо ӯ дастбағиребон шавам.	3) ду-ду
D) Мартабааш дар байни мардум ... баланд буд.	4) як дараҷа
	5) кам-кам

Ба ҷойи нуқтаҳо зарфҳои мувофиқро гузоред:

A) Аммо сӯфӣ ... ба саволҳо ҷавобҳои сареҳ наметод. Р. Ҷалил	1) бекамукост
B) Ба таклифи маъмурон зуд амал карда, ... аз беморхона баромада рафтанд. С. Айни	2) дақиқкорона
C) Дар бораи бахту иқболи духтараш ... шабҳоро рӯз карда буд. Ф. Ниёзӣ	3) фикркунон
D) Соро ... ба Шодӣ нигоҳ кард. С. Айни	4) маккорона
	5) бечунучаро

84 Ба ҷойи сенукта зарфи мувофиқро гузоред:

A) ... баъди борон тирукамон баромад. М. Турсунзода	1) хеле
B) Банда ... шодӣ мекардам. Ф. Муҳаммадиев	2) кӯдаквор
C) Ҳамон рӯз Қорӣ аз дарс омада, ... аз Маҳдум пурсид. С. Айнӣ	3) наздиктар
D) Савор ... рафта қарор гирифт. С. Улуғзода	4) хашмгинона
	5) дирӯз

85 Ба ҷойи нуқтаҳо зарфҳои мувофиқро гузошта, ҷумлаҳоро пурра кунед:

A) Баҳмут бо пойҳои кӯтоҳаш ... роҳ меравад.	1) лавандона
B) Дар алафзори васеъ сар диҳед, алафзорро ... мелесад.	2) мохирона
C) Он ҳангоми ба об даромадан ... чобук мешавад.	3) сар то сар
D) Баҳмут ... шино карда, ҳатто чанд дақиқа дар қаъри об ғӯта мезанад.	4) хурсандона
	5) якбора

86 Ба ҷойи сенукта зарфҳои мувофиқро гузоред:

A) Ман ... шод будам. Сотим Улуғзода	1) ноилоч
B) ... дар ин ҷо кӣ ҷомашӯӣ карда буд? – гӯён фарёд кард. Садриддин Айнӣ	2) имрӯз
C) Медонӣ, лекин ... худро ба нодонӣ мезанӣ!
Садриддин Айнӣ	3) оҳиста
D) Эй сорбон, ... рон, к-оромӣ ҷонам меравад.
Саъдии Шерозӣ	4) беҳад
	5) қасдан

87 Ба ҷойи сенукта ҳиссаҷаҳои мувофиқро гузоред:

A) ... ба модарат гӯй, аммо ба дигар кас нафаҳмон.
П. Толис	1) Кошки
B) ..., ин бе муболиға гапи рост аст, рафиқ Рустамов.
Ф. Ниёзӣ	2) Оё
C) ... ин гул, бачаам, “Анбаргул” ном дорад. Р. Ҷалил	3) Ана
D) ... аз пагоҳ сар карда ба кор даромада метавонем?
Р. Ҷалил	4) Танҳо
	5) Оре

88

Дар чумлаҳои зерин ба ҷойи нуқтаҳои нидоҳои мувофиқро гузоред:

A) ..., галабон беадабӣ карда бошад ҳам, шумо гузашт кунед, Мирзо. С. Улуғзода	1) Ҳой
B) ..., хайрият, ки ҳақиқат ошкор шуд. С. Улуғзода	2) Хайр
C) ..., Восеъ! Ин чӣ масҳарагӣ аст, ки ин мардум мекунамд?! – бонг зад Ҳочӣ Яъқуб. С. Улуғзода	3) Аҳсант
D) ...! Шакар ба даҳонат! Доди суҳанварӣ додӣ! С. Улуғзода	4) Вой-вой
	5) Бай-бай

89

Ба ҷойи сенукта нидои мувофиқро гузоред:

A) ..., мани сиёҳбахт акнун чӣ кор мекунам? С. Айни	1) Ма
B) ..., инро гир, имшаб ба боло ҳамин бихоб! С. Айни	2) Вой
C) ..., соат ҳам қариб даҳ шудааст-ку? Ф. Ниёзӣ	3) Эҳе
D) ..., ман дар чӣ хаёлу фалак дар чӣ хаёл! “Пиесаҳо...”	4) Тавба
	5) Афсӯс

90

Ба ҷойи сенукта нидои мувофиқро интиҳоб намоед:

A) ..., шакар ба даҳонатон, ёфтед. Ф. Ниёзӣ	1) Э
B) “..., мулло Азимшоҳ-ку” – гуфта аз ҷояш ҷаста хест. С. Айни	2) Ҳой-ҳой
C) ..., ки гӯш накард, ана оқибат ба худаш ҷабр шуд. Ф. Ниёзӣ	3) Ҳа, баракалло
D) ..., имрӯз ҳам дар хонаи мо об нест. “Хорпуштак”	4) Сабил монад
	5) Афсӯс

СИНТАКСИС

91

Ибора созед:

A) чехра	1) гӯё
B) шамъ	2) бекас
C) булбул	3) кушод
D) парвона	4) парсӯхта
	5) дилафрӯз

92 Ибора созед:

А) хавотиркашона	1) шукуфтан
В) як моҳ пас	2) нигаристан
С) дар баҳор	3) пазируфтан
Д) озодона	4) қадам задан
	5) хабар гирифтан

93 Ибора созед:

А) симо	1) рафтан
В) он ҳама	2) бузург
С) мисли шер	3) суханҳо
Д) се рӯз боз	4) надидан
	5) далерона

94 Аз калимаҳои зерин ибора созед:

А) савганд	1) дӯхтан
В) суҳбат	2) пазондан
С) чашм	3) ёд кардан
Д) даст	4) оростан
	5) ёфтан

95 Аз калимаҳои зерин ибора созед:

А) дил	1) сӯхтан
В) чашм	2) хӯрдан
С) димоғ	3) пухтан
Д) ғам	4) бурдан
	5) дӯхтан

96 Бо кадом навъи алоқа таркиб ёфтани ибораҳоро муайян намоед:

А) барф барин сафед	1) изофӣ
В) ба тамошо рафтан	2) ҳамроҳӣ
С) дарахти бодом	3) фразеологӣ
Д) барвақт хестан	4) вобастагии пешояндӣ
	5) вобастагии пасояндӣ

97 Бо кадом навъи алоқа таркиб ёфтани иборахоро муайян намоед:

A) баланд паридан	1) изофӣ
B) ҳаракати оромона	2) ҳамроҳӣ
C) муҳаббат ба Ватан	3) фразеологӣ
D) шиша барин шафоф	4) вобастагии пасояндӣ
	5) вобастагии пешояндӣ

98 Бо кадом навъи алоқа таркиб ёфтани иборахоро муайян намоед:

A) мушкилиро ҳал намудан	1) вобастагии пасояндӣ
B) зарраҳои реги рахшон	2) вобастагии пешояндӣ
C) ба Ватан бозгаштан	3) ҳамроҳӣ
D) оҳиста нигаристан	4) изофӣ
	5) фразеологӣ

99 Аз калимаҳои зерин ибораҳои изофӣ созед:

A) анъана	1) мушкилот
B) маъно	2) маҳфил
C) нафъ	3) бисёр
D) рафъ	4) сухан
	5) нек

100 Аз калимаҳои зерин ибораҳои изофӣ созед:

A) мӯйҳо	1) беғубор
B) осмон	2) шабгун
C) садо	3) пуроб
D) чӯй	4) шаршара
	5) лолагун

101 Аз калимаҳои додашуда ибораи изофӣ созед:

A) дунё	1) дилписанд
B) парда	2) пуртуғён
C) мавзеъ	3) нозук
D) дарё	4) дилошӯб
	5) равшан

102 **Аз калимаҳои додашуда иборати изофӣ созад:**

A) синни	1) роҳ
B) садди	2) расо
C) кулли	3) мардум
D) қадди	4) калонсол
	5) томақтабӣ

103 **Аз калимаҳои додашуда иборати изофӣ созад:**

A) меҳмон	1) бардавом
B) чеҳра	2) ноҳонда
C) дӯст	3) даҳонӣ
D) умр	4) забонӣ
	5) кушода

104 **Хелҳои ибораро муайян намоед:**

A) баҳори дилфиреб	1) ҷонишинӣ
B) панҷуми онҳо	2) шуморагӣ
C) он ҳама гапҳо	3) сифатӣ
D) аз гул нозук	4) зарфӣ
	5) исмӣ

105 **Хелҳои ибораро муайян намоед:**

A) ҳар кадоме аз онҳо	1) исмӣ
B) ниҳоят далерона	2) зарфӣ
C) хандон гап задан	3) сифатӣ
D) аз бачагӣ шӯх	4) ҷонишинӣ
	5) феъли ҳолӣ

106 **Сохтори ибораҳоро муайян намоед:**

A) барвақт омадан	1) исм + сифат
B) обҳои шаффоф	2) исм + зарф
C) тозон рафтани	3) зарф + масдар
D) ҳар кадоми мо	4) ҷонишин + ҷонишин
	5) феъли ҳол + масдар

107 Сохтори ибораҳоро муайян намоед:

A) панҷуми онҳо	1) исм + исм
B) тамошои шаҳр	2) исм + сифат
C) даште дуртар	3) зарф + феъл
D) минбаъд омӯхтан	4) исм + ҳонишин
	5) шумора + ҳонишин

108 Сохтори ибораҳоро муайян намоед:

A) андак хӯрдагирона	1) зарф + масдар
B) нишаста хондан	2) зарф + зарф
C) ноилоҷ омадан	3) феъли ҳол + масдар
D) ин ҳама дostonҳо	4) сифат + сифат
	5) ҳонишин + исм

109 Мувофиқати ибораҳоро вобаста ба сохторашон муайян намоед:

A) зарфи булӯрин	1) зарф + зарф
B) муддати хондан	2) исм + сифат
C) басо ҳасурина	3) исм + масдар
D) дуи мо	4) исм+ ҳонишин
	5) шумора + ҳонишин

110 Мувофиқати ибораҳоро вобаста ба сохторашон муайян намоед:

A) шумои пир	1) зарф + зарф
B) хеле оромона	2) сифат + сифат
C) сафеди сафед	3) зарф + сифат
D) одами омадагӣ	4) ҳонишин + сифат
	5) исм + сифати феълӣ

111 Мувофиқати ибораҳоро вобаста ба сохторашон муайян намоед:

A) баҳори дилфиреб	1) исм + исм
B) андешаи модарам	2) исм + сифат
C) ҳамеша хушҳол	3) зарф + зарф
D) андак хӯрдагирона	4) зарф + сифат
	5) сифат+ сифат

112 **Аз кадом чузъхо таркиб ёфтани иборахоро муайян намоед:**

А) ин масъала	1) исм + масдар
В) хеле баланд	2) зарф + сифати феълӣ
С) китоб хондан	3) зарф + сифат
Д) имрӯз омадагӣ	4) исм + сифат
	5) ҷонишин + исм

113 **Аз кадом чузъхо таркиб ёфтани иборахоро муайян намоед:**

А) пардаи роз	1) зарф + феъл
В) суҳбатҳои шавқовар	2) сифат + масдар
С) хеле хушманзара	3) исм + исм
Д) нағз хондан	4) исм + сифат
	5) зарф + сифат

114 **Аз зарф ва феълҳои додашуда ибора созед:**

А) дузону	1) гиристан
В) меҳрубонона	2) даромадан
С) дудаства	3) нишастан
Д) дартоз	4) нигаристан
	5) чидан

115 **Аз зарф ва феълҳои додашуда ибора созед:**

А) баҳузур	1) омадан
В) дартоз	2) хобидан
С) босуръат	3) давидан
Д) бодикқат	4) ранчидан
	5) нигаристан

116 **Аз зарф ва феълҳои додашуда ибора созед:**

А) гурӯҳ-гурӯҳ	1) овардан
В) кашон-кашон	2) боридан
С) бад-бад	3) хӯрдан
Д) сим-сим	4) омадан
	5) нигаристан

117 Бо кадом навъи алоқа таркиб ёфтани ибораҳоро муайян намоед:

A) маҳин чорӣ шудан	1) изофӣ
B) вохӯрӣ бо меҳмонон	2) ҳамроҳӣ
C) марди чехракушод	3) фразеологӣ
D) худро шинохтан	4) вобастагии пешояндӣ
	5) вобастагии пасояндӣ

118 Бо кадом навъи алоқа таркиб ёфтани ибораҳоро муайян намоед:

A) ситораҳои шаби гузарон	1) вобастагии пешояндӣ
B) бо меҳрубонии тамом	2) фразеологӣ
C) базӯр чашм кушодан	3) ҳамроҳӣ
D) номаро фиристодан	4) изофӣ
	5) вобастагии пасояндӣ

119 Маънои маҷозии ибораҳоро муайян намоед:

A) дасти кушод	1) бахти бад, толеи паст
B) дили кашол	2) чизи беайб, бенуқсон
C) сари сахт	3) чехраи хандон, пуртабассум
D) гули беҳор	4) ҳимматбаландӣ, саховатмандӣ
	5) майл доштан, боумед будан

120 Маънои маҷозии ибораҳоро муайян намоед:

A) барги сабз	1) майл пайдо кардан ба чизе
B) нони ҳалол	2) азоб кашидан, ранҷ дидан
C) дил рафтан	3) ризқи бо меҳнат ба даст омада
D) сахтӣ дидан	4) армуғон, тухфа
	5) бемор шудан, ранҷур гардидан

121 Маънои маҷозии ибораҳоро муайян намоед:

A) дасти кӯтоҳ	1) хасис ва мумсик
B) одами сахт	2) имкон надоштан, нотавонӣ
C) дили танг	3) ноором, бесабру қарор
D) сари сабз	4) зиндагии хуб, умри дароз
	5) шодию солимӣ, хушбахтӣ

122 Ба ҷойи сенуктаҳо калима ва таркибҳои мувофиқро гузоред:

А) Ба ... ҷони одам сер мешавад.	1) аз даҳони
В) ... сари сабз медиҳад барбод.	2) забони сурх
С) Сухан ... Луқмон хуш аст.	3) забони дароз
Д) Аввал ... баъд гуфтор.	4) сухани нағз
	5) андеша

123 Ба ҷойи сенуктаҳо калимаҳои мувофиқро гузошта, ҷумлаҳоро пурра кунед:

А) ... бузургӣ зи гавҳар аст.	1) садо
В) Сад ...-ву як гуфтор	2) андеша
С) ... аз ду даст меҳезад.	3) одамро
Д) ... дар хомӯшӣ аст.	4) садафро
	5) саломатӣ

124 Ба ҷойи сенуктаҳо калима ва таркибҳои мувофиқро гузошта, ҷумлаҳоро пурра кунед:

А) Сад ҷон диҳио ... , арзон аст.	1) бузургон
В) ... ба ҳеҷ маконе ғариб нест.	2) адаб ҳарӣ
С) Сухани ... шунидан адаб аст.	3) соҳибҳунар
Д) ... ба бозор рост намеояд.	4) сухани ҳақ
	5) сухани хона

125 Ба ҷойи сенуктаҳо калима ва таркибҳои мувофиқро гузоред:

А) Сухан , к-аз дил ояд, бувад	1) самаре
В) ... ба ҳунар аст, на мол.	2) дилпазир
С) То реша дар об аст, умеди ... ҳаст.	3) тавонгарӣ
Д) Тифли ... зи пири ҷоҳил беҳ.	4) коҳил
	5) оқил

126 Ба ҷойи сенуктаҳо калима ва таркибҳои мувофиқро гузоред:

А) Оҳанро ... мекубанд.	1) беҳ аз хомӯшӣ
В) ... ҳеҷ пироя нест.	2) беҳ аз гуфтан
С) ... бояд, ки доно бувад.	3) дар гармиаш
Д) Фарзандро меросе ... нест.	4) беҳ аз адаб
	5) фиристода

127 Ба ҷойи сенуктаҳо калимаҳои мувофиқро гузоред:

A) То пир нест, ... нест.	1) одат
B) ... бозори бахт аст.	2) дона
C) Тарки ... амри маҳол аст.	3) хона
D) То ... наҷфканӣ, наҷӯяд.	4) тадбир
	5) таваккал

128 Ба ҷойи сенуктаҳо калима ва таркибҳои мувофиқро гузоред:

A) ... вазнинро об намебарад.	1) сухан
B) Сари ... ҳам аст.	2) санги
C) Аввал ... баъд гуфтор.	3) андеша
D) ... сӣ пой (поя) дорад.	4) сипоҳигарӣ
	5) дарахти мевадор

129 Ба ҷойи сенуктаҳо калима ва ибораи таркибҳои мувофиқро гузоред:

A) Сағ дар ... шер аст.	1) хона
B) Рӯбоҳ дар ... шерӣ нағ аст.	2) хонаи худ
C) Сухани ... ба бозор рост намеояд.	3) хонаи дӯстон
D) ... ҳам дар зимистону ҳам дар тобистон хунук.	4) хонаи безан
	5) хонаи соҳибаш

130 Ба ҷойи сенуктаҳо калимаҳои мувофиқро гузоред:

A) Мекушояд сафҳаҳои фикри одамо	1) илм
B) Оҳан андар обу оташ сағт ёбад	2) обутоб
C) ... сухан санҷида гӯянд.	3) китоб
D) Тан ба ҷон зида асту ҷон зинда ба	4) одамон
	5) оқилон

131 Муайян кунед, ки таркибу калимаҳои овардашуда ба вазифаи кадом аъзои ҷумла омадаанд:

Шаби дароз падару модар нахуфтанд. К. Мирзо

A) падару модар	1) муайянкунанда
B) шаб	2) пуркунанда
C) дароз	3) мубтадо
D) нахуфтанд	4) хабар
	5) ҳол

132 Муайян кунед, ки калимаю ибораҳои овардашуда ба вазифаи кадом аъзои ҷумла омадаанд:

Ҳабибро ман ҳамчун одами соҳибдил мешинохтам. Аз “Садои Шарқ”

A) Ҳабибро	1) ҳол
B) ҳамчун одам	2) муайянкунанда
C) соҳибдил	3) пуркунанда
D) мешинохтам	4) мубтадо
	5) хабар

133 Муайян кунед, ки калимаю ибораҳо ба вазифаи кадом аъзои ҷумла омадаанд:

Сарв духтаронаширо ба базмгоҳ даровард. С. Улуғзода

A) Сарв	1) ҳол
B) духтаронаширо	2) хабар
C) ба базмгоҳ	3) мубтадо
D) даровард	4) пуркунанда
	5) муайянкунанда

134 Таҳлили синтаксисии ҷумла. Аъзоҳои ҷумларо муайян намоед:

Дар баҳорон дарахтон гул карда ба кӯчаҳо шукӯҳ мебахшанд.

К. Мирзо

A) ба кӯчаҳо	1) ҳол
B) дарахтон	2) хабар
C) дар баҳорон	3) мубтадо
D) шукӯҳ мебахшанд	4) пуркунанда
	5) муайянкунанда

135 Таҳлили синтаксисӣ. Аъзоҳои ҷумларо муайян намоед:

Борбад дар Бадахшон таронаҳои дилангез шунида буд. А. Истад

A) дар Бадахшон	1) хабар
B) таронаҳо	2) мубтадо
C) дилангез	3) пуркунанда
D) шунида буд	4) муайянкунанда
	5) ҳол

- 136** Таҳлили синтаксисӣ. Аъзоҳои ҷумларо муайян намоед:
Шағол ва Самак аз овардани дояи ҷоду бағоят хурраму шодмон шуданд. Аз “Самаки айёр”
A) аз овардан	1) ҳол
B) бағоят	2) хабар
C) Шағол ва Самак	3) мубтадо
D) хурраму шодмон шуданд	4) пуркунанда
	5) муайянкунанда
- 137** Таҳлили синтаксисӣ. Аъзоҳои ҷумларо муайян намоед:
Худаш ба Саттор тақлидкунон аз дундоли ӯ рост шуд. Ҷ. Кӯҳзод
A) худаш	1) ҳол
B) рост шуд	2) хабар
C) ба Саттор	3) мубтадо
D) тақлидкунон	4) пуркунанда
	5) муайянкунанда
- 138** Таҳлили синтаксисӣ. Аъзоҳои ҷумларо муайян намоед:
Дар пеши дарвоза амакам моро пешвоз гирифт. С. Айни
A) моро	1) ҳол
B) амакам	2) хабар
C) пешвоз гирифт	3) мубтадо
D) дар пеши дарвоза	4) пуркунанда
	5) муайянкунанда
- 139** Таҳлили синтаксисӣ. Аъзоҳои ҷумларо муайян намоед:
Вай ҷомаи нави беқасаб ва мӯзаи хиром пӯшида буд. С. Улуғзода
A) пӯшида буд	1) мубтадо
B) хиром	2) хабар
C) мӯза	3) ҳол
D) вай	4) пуркунанда
	5) муайянкунанда
- 140** Таҳлили синтаксисӣ. Аъзоҳои ҷумларо муайян намоед:
Зиндагонии Раҳими Қанд хеле танг буд. С. Айни
A) Раҳими Қанд	1) ҳол
B) зиндагонӣ	2) хабар
C) танг буд	3) мубтадо
D) хеле	4) пуркунанда
	5) муайянкунанда

141 Таҳлили ситаксисӣ. Аъзоҳои ҷумларо муайян намоед:
Ситораҳои фазои деҳа хурсандона чашмак мезаданд. Ҷ. Ақобир

A) чашмак мезаданд	1) ҳол
B) фазои деҳа	2) хабар
C) хурсандона	3) мубтадо
D) ситораҳо	4) пурқунанда
	5) муайянқунанда

142 Чӣ гуна муносибат доштани ҷумлаҳои содаи таркиби ҷумлаҳои мураккаби пайвастро муайян намоед:

A) Ё нури чашми вай намонда буд,
ё торикӣ ғализтар шуда буд.
Ҷ. Иқромӣ	1) муносибати ҳамзамонӣ
B) Борони барфомехта меборид, аммо
ҳаво он қадар сард набуд. С. Айни	2) муносибати пайихамзамонӣ
C) Салим фармон доду ҳамсинфонаш
ба баландӣ баромадан гирифтанд.
А. Шукӯҳӣ	3) муносибати хилофӣ
D) Шамол торафт шиддат мекард ва
рӯйи ҳаво аз ғубор тиратар мешуд.
С. Айни	4) муносибати маконӣ
	5) муносибати ҷудой

143 Чӣ гуна муносибат доштани ҳиссаҳои ҷумлаҳои мураккаби пайвастро муайян намоед:

A) Дами гулҳаннишинӣ рафту айёми
бахор омад. А. Деҳотӣ	1) муносибати ҳамзамонӣ
B) Вай одатан моҳи март гул мекунад
ва гулҳояш бӯйи хуше доранд.
И. Ҷазуллоев	2) муносибати пайихамзамонӣ
C) Ў дар бачагиаш аз ҳар ғалтида, як
полаш шикаста буд. Ю. Ақобиров	3) муносибати хилофӣ
D) Гоҳ Қобир ҳарифро ба тағаш зер
мекард, гоҳ Восеъ – ўро.
С. Улуғзода	4) муносибати сабабу натиҷа
	5) муносибати ҷудой

144 Чй гуна муносибат доштани ҳиссаҳои ҷумлаҳои мураккаби пайвастро муайян намоед:

А) Аз ҳавлӣ овози садои патефон баланд буд ва овози форами занона шунида мешуд.
С. Улуғзода	1) муносибати
чудой
В) Пагоҳиҳо Рустам дар лаби ҷӯй дасту рӯй мешусту баъд бо падару модараш болои суфа нишаста ҷой менӯшид. К. Мирзо	2) муносибати
маконӣ
С) Шумоён сухани маро дуруст нафаҳмидетон, ё ин ки худам нағз фаҳмонда натавонистам.
С. Айнӣ	3) муносибати
ҳамзамонӣ
Д) Чаҳор кас аз чаҳор гӯшаи кат ҷой гирифтем, лекин суҳбат ҳеҷ наметафсид. Ф. Муҳаммадиев	4) муносибати
хилофӣ
5) муносибати
пайиҳамзамонӣ

145 Чй гуна муносибат доштани ҷумлаҳои содаи таркиби ҷумлаҳои мураккаби пайвастро муайян намоед:

А) Пирамардон аввал тааҷҷуб намуданд, аммо ҳайронии онҳо дароз нақашид. П. Толис	1) муносибати
ҳамзамонӣ
В) Хиромон номи қадимаи деҳа аст, ё ба наздикӣ ин номро додаанд? Ҳ. Карим	2) муносибати
пайиҳамзамонӣ
С) Тобистон рафту тирамоҳи пурнозу неъмат омад. А. Шукӯҳӣ	3) муносибати
хилофӣ
Д) Шариф ба Одина ҳикоят мекарду ӯ осуда меҳобид. С. Айнӣ	4) муносибати
маконӣ
5) муносибати
чудой

146 Чй гуна муносибат доштани ҳиссаҳои ҷумлаҳои мураккаби пайвастро муайян намоед:

А) Ё нури ҷашмони вай намонда буд, ё торикӣ ғализтар шуда буд. Ҷ. Иқромӣ	1) муносибати
ҳамзамонӣ
В) Ман аз ҷо хеста ба зерӣ хурма рафтам, лекин қадам ба хурма нарасид. С. Айнӣ	2) муносибати
пайиҳамзамонӣ
С) Биёбони васеъ монанди шаби торик буд ва касе ҷизе дида наметавонист. С. Айнӣ	3) муносибати
хилофӣ
Д) Ятим берун баромада истод ва баъд аз чанд дақиқа як посбон омада ӯро гирифта ба сағерахона бурд. С. Айнӣ	4) муносибати
сабабу натиҷа
5) муносибати
чудой

147 Чӣ гуна муносибат доштани ҳиссаҳои ҷумлаҳои мураккаби пайвастро муайян намоед:

A) Дами гулханнишинӣ рафту айёми баҳор омад.
А. Деҳотӣ	1) муносибати
чудой
B) Чашми падару писар аз дар канда намешуд ва
гӯши онҳо мунтазири шарфаи по буд. Р. Ҷалил	2) муносибати
шартӣ
C) Аҳмадҷон маънои калимаҳои нафаҳмидаашро ё
аз фарҳанг меёфт, ё бародараш ба ӯ шарҳ медод.
С. Айни	3) муносибати
хилофӣ
D) Вай ба чорбоғ чашм дӯхт, аммо онро дар ин
ҳолат ҳеҷ кас нашинохт. Ҳ. Карим	4) муносибати
ҳамзамонӣ
	5) муносибати
пайиҳамзамонӣ

148 Чӣ гуна муносибат доштани ҷумлаҳои содаи таркиби ҷумлаҳои мураккаби пайвастро муайян намоед:

A) Ман самоворро ба даст гирифтаам ва Саидакбар
як китоби худро бо нӯги остинаш олуфтаворона
гирифт. С. Айни	1) муносибати
сабабу натиҷа
B) Ё ҳаво гарм шуд, ё ҳаёлҳои гуногун хобамро
гурезонда буданд. Ҷ. Иқромӣ	2) муносибати
ҳамзамонӣ
C) Сатил аз дасти ман ғалтид, обаш рехт.
С. Улуғзода	3) муносибати
хилофӣ
D) Гуселкунандагон ба аробаҳо часпида мебаро-
маданд, казакҳо, полисҳо ба зӯрӣ онҳоро
мефароварданд. Р. Ҷалил	4) муносибати
маконӣ
	5) муносибати
чудой

149 Чӣ гуна муносибат доштани ҷумлаҳои содаи таркиби ҷумлаҳои мураккаби пайвастро муайян намоед:

A) Берун торик шуда истода буд ва борон ҳанӯз
ҳам меборид. С. Улуғзода	1) муносибати
сабабу натиҷа
B) Номи ҳозираам Гуландом аст, аммо модарам
ба ман Зебо ном ниҳодааст. С. Айни	2) муносибати
чудой
C) Магар шумо хешу табор надоштед, ё магар
онҳо ҳам ба шумо ёрӣ надоданд? С. Айни	3) муносибати
хилофӣ
D) Офтоб домани зарҳалкориҳои худро аз домани
кӯҳҳо ғундошта гирифта дарёбоди фарохро
пардаи тунуки шом пахш кард. Б. Насриддин	4) муносибати
пайиҳамзамонӣ
	5) муносибати
ҳамзамонӣ

150 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

<p>A) Қаҳонро хуррамӣ аз деҳқон аст,
Аз ӯ гаҳ заръ, гоҳе бўстон аст.
Носири Хусрав</p> <p>B) Ба ҳангоми барноию кӯдакӣ,
Ба дониш тавон ёфтан зиракӣ.
Абушақури Балхӣ</p> <p>C) Мапиндор, эй дар хазон кишта ҷав,
Ки гандум ситонӣ ба вақти дарав.
Саъдии Шерозӣ</p> <p>D) Дар ҷавонӣ саъй кун, гар беҳалал
хоҳӣ амал,
Мева бенуқсон бувад, чун аз
дарахти навбар аст.
Абдурраҳмони Ҷомӣ</p> | <p>1) Илм омӯхтан дар хурдсолӣ
инсонро бештар инкишоф
медихад.</p> <p>2) Бо дигарон чӣ гуна ки муно-
сибат кунӣ, бо ту низ ҳамон
гуна рафтор хоҳанд кард.</p> <p>3) Ободии дунё аз кишоварз
аст, зеро кишту қор ва боғу
гулзор маҳсули дасти ӯст.</p> <p>4) Инсон дар ҷавонӣ ба воситаи
донишомӯзӣ қори хуб қарда
метавонад.</p> <p>5) Ҳар қоре, ки дар ҷавонӣ иҷро
мешавад, самараи бештар ва
сифати беҳтар дорад.</p> |
|---|--|

151 Маънои байтҳои Абдурраҳмони Ҷомиро муайян кунед:

<p>A) Илм қасир омаду умрат қасир,
Он чи зарурист, ба он шуғл гир.</p> <p>B) Дар талаби илм қамар ҷуст кун,
Даст зи ашғоли дигар ҷуст кун.</p> <p>C) Нахуст аз илму дониш баҳравар шав,
Зи ҷаҳлободи нодонӣ бадар шав.</p> <p>D) Он чӣ худ донӣ, равиш мекун бар он,
В-он ки не, мекурс аз донишварон.</p> | <p>1) Ба қорҳои дигар вақти худ-
ро сарф накуну аз пайи омӯ-
зиши илм бош.</p> <p>2) Дар умри кӯтоҳ аз пайи омӯ-
зиши илмҳои зарурӣ бояд
буд.</p> <p>3) Донишманд ҳамеша огоҳу
хушёр аст, аммо ҳамнишинӣ
бо нодон заволи ақли ӯст.</p> <p>4) Аз рӯйи чизи донистаат амал
кун ва чизе, ки намедонӣ, аз
дигарон курс.</p> <p>5) Бо талаби илм худро аз банди
нодонӣ раҳо кун.</p> |
|--|--|

152 Байтҳои зерин бо кадом зарбулмасалу мақол ҳаммаъноянд?

<p>A) Туро гуфтори ман имрӯз панд аст,
Чу май талх аст, лекин судманд аст.
Саноии Ғазнавӣ</p> <p>B) Ҳар кӣ по аз ҳадди худ берун ниҳад,
Сар диҳад барбоду тан бар сар ниҳад.
Аттори Нишопурӣ</p> <p>C) То надонӣ, ки сухан айна
савоб аст, мағӯй
В-он чӣ донӣ, ки на неку-ш
ҷавоб аст, мағӯй.
Саъдии Шерозӣ</p> <p>D) 3-ин чунин туррахот даст бидор,
Кор кун, бигзар аз раҳи гуфтор!
Саноии Ғазнавӣ</p> | <p>1) Сухан доништа гӯ, то дӯстро
душман нагардонӣ.</p> <p>2) Ҳарфи бисёрро бигзору
амал кун.</p> <p>3) Андоза ниғаҳ дор, ки ан-
доза нақӯст!</p> <p>4) Гап зану муомила шунав.</p> <p>5) Сухани рост ширин нест,
аммо муфид аст.</p> |
|--|--|

153 Маъноии байтҳои зеринро муайян кунед:

<p>A) Косаи чинӣ, ки садо мекунад,
Худ сифати хеш адо мекунад.
Саъдии Шерозӣ</p> <p>B) Ҳар ки айби дигарон пеши ту
оварду шумурд,
Бегумон, айби ту пеши дигарон
хоҳад бурд.
Саъдии Шерозӣ</p> <p>C) Макун айби касон, гар метавонӣ,
Ки ту, эй дӯст, айби худ надонӣ.
Носири Хусрав</p> <p>D) Аз пушти баландҳо манозед,
Худ зинаи боми хеш созед.
Низом Қосим</p> | <p>1) Ба дигарон айб магир, зеро
худат низ беайб нестӣ.</p> <p>2) Касе, ки дигаронро назди
ту бад мекунад, аз ту низ
ба дигарон бадгӯй хоҳад
кард.</p> <p>3) Сухани ҳар кас гувоҳи
ботинаш аст, мисли он ки
садои зарф сифаташро
ошкор мекунад.</p> <p>4) Ҳар кӣ аз амали хеш нон
мехӯрад, мисли Ҳотам
хайрхоҳ аст.</p> <p>5) Аз гузаштаи бузурги худ
зиёд фахр накун, бикӯш,
то худ шуҳратёр гардӣ.</p> |
|---|---|

154 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

<p>A) Мағрур машав ба мол чун беҳабарон,
Зеро ки бувад мол чу абри гузарон.
Абдурраҳмони Ҷомӣ</p> <p>B) Саховат мучиби қадри баланд аст,
Саховатпеша доим арҷманд аст.
Абдурраҳмони Ҷомӣ</p> <p>C) Агар сад бор зери санг бошӣ,
Аз он беҳтар, ки зери нанг бошӣ.
Бадриддини Ҳилолӣ</p> <p>D) Ту гар тавфиқ дорӣ, ҳам бар он бош,
Накухоху ба кас роҳатрасон бош.
Носири Хусрав</p>	1) Сахтӣ кашидан беҳтар аз расвоиву зиштист. 2) Шахси баландҳиммат ҳамеша соҳибобрӯст. 3) Танҳо инсони баобрӯ саховатманд буда метавонад. 4) Агар инсони хубӣ, ҳамеша дар фикри хубӣ кардан ба дигарон бош. 5) Набояд ба сарвату дорой фирефта шуд, зеро он ҳамешагӣ нест.

155 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

<p>A) Андеша кун аз қачравии дил, ки басе,
Дидем, ки “бори қач ба манзил нарасад”.
Собири Ҳамадонӣ</p> <p>B) Ганҷ бе ранҷ надидаст касе,
Гули беҳор начидаст касе.
Абдурраҳмони Ҷомӣ</p> <p>C) Ҳар ки гирди кӯраи ангишт гашт,
Ҷумла аз дудаш сиёҳу зишт гашт.
Қамолиддини Биноӣ</p> <p>D) Агар хоҳӣ накухоҳӣ, наку бош,
Ҳамеша росткору ростгӯ бош.
Хусрави Деҳлавӣ</p>	1) Ростию некӣ дороии инсон аст. 2) Қачдилон ҳеҷ гоҳ ба мақсад намерасанд. 3) Бе меҳнат роҳат нест. 4) Ҳар ки бо бадон нишинад, оқибат бадкор шавад. 5) Агар меҳоҳӣ ба ту некӣ кунанд, нек ва дурусткор бош.

156 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

<p>A) Қимати мард на аз симу зар аст,
Қимати мард ба қадриҳунар аст.
Абдуррахмони Ҷомӣ</p> <p>B) Ба даст овардани дунё ҳунар нест,
Якero, гар тавонӣ, дил ба даст ор.
Саъдии Шерозӣ</p> <p>C) Ҳунар омӯз, к-аз ҳунармандӣ
Даркушой кунӣ, на дарбандӣ.
Низомии Ганҷавӣ</p> <p>D) Дар ҳунар кӯш, ки зар чизе нест,
Гунҷу зар пеши ҳунар чизе нест.
Абдуррахмони Ҷомӣ</p> | <p>1) Ғун кардани сарват коре нест,
то тавонӣ ба дили мардумон
роҳ бичӯй.</p> <p>2) Обрӯву эътибори инсон аз ҳу-
нари ӯст, на аз сарвату дорой.</p> <p>3) Бикӯш, то ҳунар омӯзӣ, на
сарват андӯзӣ, ки сарват пеши
ҳунар арзише надорад.</p> <p>4) Дар омӯзиши ҳунар кӯш, то
мушкилотро осон гардонӣ.</p> <p>5) Ҳунармандӣ аз сарватмандӣ
сарчашма мегирад.</p> |
|--|---|

157 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

<p>A) Ростиро пешаи худ кун мудом,
То шавӣ дар ҳар ду олам некном.
Ҷалолиддини Балхӣ</p> <p>B) Чу некӣ кунад кас, ту подош кун
В-агар бад кунад, низ пархош кун.
Абулқосими Фирдавӣ</p> <p>C) Биё, то ҷаҳонро ба бад наспарем,
Ба кӯшиш ҳама дасти некӣ барем.
Абулқосими Фирдавӣ</p> <p>D) Ҳамеша некхоҳи мардумон бош,
Ба некӣ кӯш в-он гаҳ дар амон бош.
Носири Хусрав</p> | <p>1) Ба некӣ бо некӣ ҷавоб деҳ ва
бо бадкорон мубориза бар.</p> <p>2) Некхоҳ бошу ба некӣ бикӯш,
то аз бадӣ эмин бимонӣ.</p> <p>3) Ростгӯву росткор бош, то туро
ба некӣ ёд кунанд.</p> <p>4) Бо бадкорон манишин, то нек-
ном бошӣ.</p> <p>5) Некӣ бикунем, то ҷаҳон аз
бадӣ эмин бошад.</p> |
|---|---|

158 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

<p>A) Хирадманд бошу беозор бош,
Ҳамеша забонро ниғаҳдор бош.
Абулқосими Фирдавсӣ</p> <p>B) Балои одамӣ бошад забонаш,
Ки дар вай баста шуд суду зиёнаш.
Ҷалолиддини Балхӣ</p> <p>C) Ҳарчанд бувад калиди ҳар кор забон,
Макшӯй ба қавли ҳарза бисёр забон.
Саъдии Шерозӣ</p> <p>D) Суханро бибояд шунидан нахуст,
Чу доно шавӣ, посух ояд дуруст.
Абулқосими Фирдавсӣ</p> | <p>1) Аҳли хирад сухан доништа
гӯянд, бо забон касеро озор
надиҳанд.</p> <p>2) Бо сухан бисёр корхоро
метавон анҷом дод, аммо
беҳудагӯӣ хислати бад аст.</p> <p>3) Ҳар ғоидаю зарар ба инсон
бештар аз забонаш мерасад.</p> <p>4) Хирадмандонро бо забон
озор мадеҳ.</p> <p>5) Барои ҷавоби мувофиқ до-
дан ба сухани дигарон аввал
онро дуруст дарк бояд кард.</p> |
|--|--|

159 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

<p>A) Ту, к-аз меҳнати дигарон беғамӣ,
Нашояд, ки номат ниҳанд одамӣ.
Саъдии Шерозӣ</p> <p>B) Рӯй дар қоидаи эҳсон кун,
Зоҳиру ботини худ яксон кун.
Абдурраҳмони Ҷомӣ</p> <p>C) Заҳмати худро зи мардум дур дор,
Бори худ бар кас маяфкан, зинҳор.
Аттори Нишопурӣ</p> <p>D) Кам гӯю ба ҷуз маслиҳати хеш мағӯ,
Чизе, ки напурсанд, ту худ беш мағӯ.
Афзалуддини Кошонӣ</p> | <p>1) Накукор бош ва сурату си-
рататро якранг намо.</p> <p>2) Сухан андак бояд гуфт, суол
накунамд, посух набояд дод.</p> <p>3) Баҳри мардум заҳмат бикаш,
то дӯстат доранд.</p> <p>4) Бепарвой аз дарду ранҷи
дигарон нишони инсоният
нест.</p> <p>5) Ба мардум ранҷу заҳмат
марасон ва корҳоятро ба
дигарон вомағузор.</p> |
|--|--|

А) Ман надидам дар ҷаҳони ҷустуҷӯ
Ҳеҷ аҳлият беҳ аз ҳӯйи наку.

Чалолиддини Балхӣ

**В) Гар ҳамеҳақӣ, ки бошӣ дар амон,
Рав, накуӣ кун ту бар халқи ҷаҳон.**

Аттори Нишопурӣ

С) Беҳин коре, ки андар зиндагонист,
Накухоҳӣ, ба кас роҳатрасонист.

Носири Хусрав

**Д) Касе, к-ӯ бо ту некӣ кард як бор,
Ҳамеша он накуӣ ёд мебор.**

Носири Хусрав

1) Шоистатарин сифати инсон
хулки нек аст.

2) Бехтарини корҳо некӣ кардан ва ёрӣ расонидан ба дигарон аст.

3) Ба касе некӣ кун, ки боре
ҳам ба ту некӣ кардааст.

4) Агар озоиш хоҳӣ, ба мар-
дум хубӣ кун.

5) Некий касро ҳаргиз фаро-
мӯш нақун.

**А) Нахоҳӣ, ки нафрин кунанд аз пасат,
Наку бош, то бад нагӯяд касат.**

Саъдии Шерозӣ

**В) Накуй бо бадон кардан чунин аст,
Ки бад кардан ба чони некмардон.**

Саъдии Шерозӣ

С) Набошад ҳаме неку бад пойдор,
Хамон беҳ, ки некӣ бувад ёдгор.

Абулқосими Фирдавсӣ

**D) Қуввати некӣ надорӣ, бад макун,
Бар вучуди худ ситам беҳад макун.**

Аттори Нишопурӣ

1) Дар дунё ҳеҷ чиз боқӣ намондад, бехтар аст, ки некӣ ба ёдгор монӣ.

2) Нек бошу некї кун, то аз пасат ба бадї ёд накунанд.

3) Агар хубие карда наметавонӣ, ба касе бадӣ нақун.

4) Ба шахсони бадкирдор некӣ кардан чун бадӣ кардан ба инсонҳои хуб аст.

5) Некӣ кардан бо бадон аз хубии инсон дарак медиҳад.

162 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

<p>A) Ёре, ки раҳи вафо наварзад,
Сад хирман аз ӯ чаве наарзад.
Абдурраҳмони Ҷомӣ</p> <p>B) Дасти вафо дар камари аҳд кун,
То нашавӣ аҳдшикан, ҷаҳд кун.
Низомии Ганҷавӣ</p> <p>C) Набояд рӯзи аввал аҳд бастан,
Пас аз бастан намебояд шикастан.
Бадриддини Ҳилолӣ</p> <p>D) Он кас, ки чу гул дурӯй бошад,
Дар вай зи вафо чӣ бӯй бошад?!
Абдурраҳмони Ҷомӣ</p> | <p>1) Ба ваъда вафо намекунӣ,
беҳтар, ки аҳд набандӣ.</p> <p>2) Дӯсте, ки вафодор нест, ба
як пули сиёҳ ҳам намеарзад.</p> <p>3) Аз касе, ки амалаш ба гуфтор
як нест, умеди вафо накун.</p> <p>4) Бар ваъда вафо кун ва би-
кӯш, то аҳдшикан набошӣ.</p> <p>5) Бикӯш, то хайрхоҳи марду-
мон бошӣ.</p> |
|---|--|

163 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

<p>A) Зи нокарданӣ корҳо дур бош,
Хирад подшо кун, ту дастур бош.
Бадеи Балхӣ</p> <p>B) Деҳқони солхӯрда чӣ хуш
гуфт бо писар,
К-эй нури чашми ман, ба ҷуз аз
кишта надравӣ.
Ҳофизи Шерозӣ</p> <p>C) Киро симу зар монаду ганчу мол,
Пас аз вай ба чанде шавад поймол.
Саъдии Шерозӣ</p> <p>D) Ба гетӣ мазан ҷуз ба некӣ нафас,
Ки ин аст оини некону бас.
Абдурраҳмони Ҷомӣ</p> | <p>1) Дар дунё танҳо некиро пеша
кун, ки ин шеваи ҷавон-
мардон аст.</p> <p>2) Давлату сарват пойдор нест,
пас аз муддате завол меёбад.</p> <p>3) Ба корҳои нохуб машғул
машав, корхоятро аз рӯйи
хирад пеш бар.</p> <p>4) Ҳар кӣ молу сарват дошта
бошад, ҳаргиз хор наме-
гардад.</p> <p>5) Дар дунё ба касе некӣ кардӣ,
некӣ мебинӣ, бадӣ кардӣ,
бадӣ.</p> |
|--|--|

164 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

A) Дилатро ба донишварӣ дор хуш,
Чу донистӣ, он гоҳ дар кор кӯш.

Абдурраҳмони Ҷомӣ

B) Имрӯз бикун, чу метавонӣ коре,
Фардо чӣ кунӣ, ки ҳеҷ наравонӣ кард.

Абуалӣ ибни Сино

C) Ҳаёти хешро бекора мағзор,
Зи бекорӣ шавад кас очизу хор.

Тилло Пӯлодӣ

D) Ба олам ҳар касе бекор гардад,
Ба чашми аҳли олам хор гардад.

Садриддин Айний

1) Бикӯш, то донишат зиёд
шавад.

2) Зи дониш хуш бошу дар
амал бикӯш.

3) Кори имрӯзаро ба фардо
мағзор.

4) Одами бекор назди ча-
ҳониён хор аст.

5) Аз бекорӣ зору нотавон
гардӣ.

165 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

A) Гофил манишин, на вақти бозист,
Вақти ҳунар асту сарфарозист.

Низомии Ғанҷавӣ

B) Агар хоҳӣ, ки ҳаргиз дарнамонӣ,
Ба даст овар ҳунар, то метавонӣ.

Бадриддини Ҳилолӣ

C) Куҷо беҳунар шуд асири ниёз,
Ҳунареманд ҳар ҷо бувад бениёз.

Абулқосими Фирдавӣ

D) Чу нодонон на дар банди падар бош,
Падар бигзору фарзанди ҳунар бош.

Абдурраҳмони Ҷомӣ

1) Монанди беҳирадон аз
сарвати падар манозу
ҳунар омӯз.

2) Вақтро ғанимат дон ва
ҳунар омӯз.

3) Беҳунар ҳамеша эҳтиёч-
манд аст, вале ҳунар-
манд дастнигари касе
нест.

4) Аз донишу ҳунар ифти-
хор бояд кард.

5) Ҳунар омӯз, то гирифт-
тори мушкилот нашавӣ.

166 Маънои байтҳои зеринро муайян намоед:

<p>A) Хуш бувад илм бо амал пайваст,
Ки садо барнахезад аз як даст.
Камолиддини Биноӣ</p> <p>B) Дониш талабу бузургӣ омӯз,
То беҳ нигарад рӯзат аз рӯз.
Низомии Ганҷавӣ</p> <p>C) Соҳибхунаре, ки ботамиз аст,
Дар дидаи мардумон азиз аст.
Бадриддини Ҳилолӣ</p> <p>D) Машварат идроку хушёрӣ диҳад,
Ақлҳо мар ақро ёрӣ диҳад.
Ҷалолиддини Балхӣ</p> | <p>1) Бузургӣ ба хирад аст, на
ба сол.</p> <p>2) Беҳбудии рӯзгор аз омӯх-
тан аст.</p> <p>3) Ҳунарманди бофаросат қад-
ру қимати баланд дорад.</p> <p>4) Илм, ки татбиқ шавад, суд-
манд аст.</p> <p>5) Ҷомаи бомаслиҳат кӯтоҳ
намоеад.</p> |
|---|--|

167 Маънои байтҳои зеринро муайян намоед:

<p>A) Дониш андар дил ҷароғи равшан аст
В-аз ҳама бад бар тани ту ҷавшан аст.
Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ</p> <p>B) Сухан бифканад минбару дорро,
Зи сӯрох берун кашад морро.
Абушақури Балхӣ</p> <p>C) Ҳар он кас ки дониш фаромӯш кунад,
Забонро зи гуфтор хомӯш кунад.
Абулқосими Фирдавсӣ</p> <p>D) Касе, к-ӯ ба дониш тавонгар бувад,
Ба гуфтору кирдор беҳтар бувад.
Абулқосими Фирдавсӣ</p> | <p>1) Шахси хирадманд ҳамеша
беозор ва нармағфтор аст.</p> <p>2) Он беҳ, ки шахси бедониш
дар сухан нақӯшад.</p> <p>3) Илм раҳнамою раҳкушо ва
нигаҳбон аз ҳар балост.</p> <p>4) То мард сухан нагӯяд, айбу
ҳунараш пӯшида бимонад.</p> <p>5) Гапи ногувор одамро меку-
шад, аммо гуфтори ширин
дилҳоро нарма мекунад.</p> |
|--|---|

168 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

<p>A) Бикун з-ин корхона дар кутуб рӯй,
Хаёли хешро деҳ бо кутуб хӯй.
Абдурраҳмони Ҷомӣ</p> <p>B) Хуштар зи китоб дар ҷаҳон ёре нест,
Дар ғамкадаи замона ғамхоре нест.
Абдурраҳмони Ҷомӣ</p> <p>C) Баргу сози мо китобу ҳикмат аст,
Ин ду қувват эътибори миллат аст.
Муҳаммад Иқбол</p> <p>D) Аниси кунҷи танҳой китоб аст,
Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст.
Абдурраҳмони Ҷомӣ</p>	1) Китоб танҳо анису рафиқи мардуми доноӣ. 2) Беҳтар аз китоб рафиқу ғамбароре барои инсон нест. 3) Китоб дар танҳой рафиқи инсон ва нурбахши ҷаҳони илму маърифати ӯст. 4) Китоб хондан ва ҳикмат омӯхтан нуфузу эътибори миллатро боло мебарад. 5) Худро ба хондани китоб одат кунон ва ҳамеша дар фикри китоб бош.

169 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

<p>A) Ҳар ки з-омӯхтан надорад нанг,
Гул барорад зи хору лаъл аз санг.
Низомии Ғанҷавӣ</p> <p>B) Боядат аввал адаб андӯхтан,
Дигаронро пас адаб омӯхтан.
Абдурраҳмони Ҷомӣ</p> <p>C) Биёмӯз, агарчанд душворат ояд,
Ки душвор аз омӯхтан гашт осон.
Носири Хусрав</p> <p>D) Ту ба омӯхтан баланд шавӣ,
То бидонию арҷманд шавӣ.
Рукниддини Авҳадӣ</p>	1) Машаққати илмомӯзиро таҳаммул бояд кард, зеро илм тамоми саҳтиҳоро осон мебардонад. 2) Аввал бояд ба дигарон илм омӯзонӣ, баъдан худат олим шавӣ. 3) Касе, ки аз омӯхтан шарм накунад, корҳои мушқилро ба осонӣ иҷро карда метавонад. 4) Пеш аз он ки ба дигарон дарси адаб диҳӣ, бояд худат адаб омӯзӣ. 5) Барои омӯхтан кӯшиш намо, то дар натиҷа обрӯву эътибор пайдо кунӣ.

170 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

<p>A) Дӯстӣ бо мардуми доно накуст,
Душмани доно беҳ аз нодони дӯст.
Чалолиддини Балхӣ</p> <p>B) Одамон аз дӯстӣ ёбанд бахт,
Душманӣ орад ба мардум рӯзи сахт
Мирзо Турсунзода</p> <p>C) Зи чӯе, ки хӯрдӣ аз он оби пок,
Нашояд фикандан дар он сангу хок.
Асадии Тӯсӣ</p> <p>D) Чунон кун зиндагонӣ дар замона,
Ки аз вай зинда монӣ ҷовидона.
Хусрави Дехлавӣ</p> | <p>1) Дар зиндагӣ чунон бош,
ки пас аз марг номи
некат боқӣ монад.</p> <p>2) Хушии ҳаёт аз дӯстию
рафоқат ва сахтию бад-
бахтиҳо аз душманию
адоват аст.</p> <p>3) Одамони некукор дӯс-
тони зиёд доранд.</p> <p>4) Дар ивази некӣ бадӣ
кардан нашояд.</p> <p>5) Душмани хирадманд аз
дӯсти беҳирад беҳтар
аст.</p> |
|---|--|

171 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

<p>A) Илмат ба амал чу ёр гардад,
Қадри ту яке ҳазор гардад.
Абдурраҳмони Ҷомӣ</p> <p>B) Моле, ки зи ту кас наситонад, илм аст,
Он чиз, ки туро зи ғам раҳонад, илм аст.
Абдурраҳмони Ҷомӣ</p> <p>C) Хуш бувад илм бо амал пайваст,
Ки садо барнахезад аз як даст.
Камолиддини Биноӣ</p> <p>D) Мағӯ, аз суҳбати доно зиён аст,
Агар донӣ, зи умрат ҳосил он аст.
Носири Хусрав</p> | <p>1) Суҳбати доноёнро зарар
мапиндор, зеро сармояи
умр танҳо дониш аст.</p> <p>2) Илм сармояи умри ин-
сон аст.</p> <p>3) Илму дониш сарватест,
ки туро аз дарду ранҷ
раҳонад ва онро аз ту
ба зӯр нагиранд.</p> <p>4) Вақте ба донистаат амал
мекунӣ, мақому марта-
баат дучанд мегардад.</p> <p>5) Беҳтарин илм ҳамон аст,
ки бо он амал кунанд.</p> |
|--|--|

172 Маънои байтхоро муайян намоед:

- А) Замона гуфт маро: хашми хеш
дор нигоҳ,
Киро забон на ба банд аст, пой
дар банд аст.
Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ
- В) Меҳр муҳкам шавад зи хушгӯйӣ,
Дӯстӣ кам кунад турушрӯйӣ. Авҳадӣ
- С) Бирав, бо халқ хушгӯ бошу хушхӯ,
Ки хун аз тарбият шуд мушки хушбӯ.
Носири Хусрав
- Д) Ва бо мардumi накугӯй диҷам
мабош, ки мардumi диҷам на наку
бошад... Унсурулмаолии Кайковус
- 1) Бо касони хушгӯй сухан
бо хашм набояд гуфт, ки
хашмгинӣ кори хуб нест.
- 2) Хушмуомилагию ширин-
забонӣ сабаби боқадру
боиззат шудани инсон ме-
гардад.
- 3) Забондонии фарзанд нати-
ҷаи тарбияи хуби падару
модар аст.
- 4) Худдорӣ накардан аз хаш-
му ғазаб ва сухани бад
боиси гирифтории инсон
мешавад.
- 5) Сухани хуш дӯстию рафо-
қатро мустаҳкам мекунад,
вале сухани дурушт онро
заиф мегардонад.

173 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

- А) Эй хоҷа, ту шамъию сухан боду хавост,
Хоҳӣ, наравад сарат, ниғаҳдор забон.
Саъдии Шерозӣ
- В) Сухан бисёр дону андаке гӯй,
Якero сад мағӯ, садро яке гӯй.
Саъдии Шерозӣ
- С) Нигар, то чӣ корӣ, ҳамон бидравӣ,
Сухан ҳар чӣ гӯй, ҳамон бишнавай.
Абулқосими Фирдавсӣ
- Д) Зи қачгӯйӣ суханро қадр кам гашт,
Касе, к-ӯ ростгӯ шуд, муҳтарам гашт.
Низомии Ганҷавӣ
- 1) Сухану амалат чӣ гуна бо-
шад, ҷавобаш низ ҳамон
гуна хоҳад буд.
- 2) Сухандониву сухангӯйӣ
хислати беҳтарини инсон
аст.
- 3) Инсон чун шамъ асту су-
хан мисли ҳаво, пас дар
сухан гуфтан эҳтиёт бояд
буд.
- 4) Сухандон бояд буд, вале
ба камгӯйӣ одат бояд кард.
- 5) Дурӯнгӯ безътибор, шахси
ростгӯ соҳибэҳтиром аст.

<p>А) Заҳмати худро зи мардум дур дор,
Бори худ бар кас маяфкан, зинҳор.</p> <p>В) Ҳар киро бинӣ ба роҳи носавоб,
Сар ба роҳаш ор, то ёбӣ савоб.</p> <p>С) Ҳар ки меҳодад, ки бошад дар амон,
Муҳр мебояд ниҳодан дар забон.</p> <p>Д) Аз маломат то бимонӣ дар амон,
Бош доим ҳамнишини олимон.</p> | <p>1) Качравонро роҳи рост бина-
мой, то кори хайре карда
бошӣ.</p> <p>2) Касро ранҷ мадеҳ ва мушки-
лоти зиндагиатро ба дӯши
дигарон магузор.</p> <p>3) Хоҳӣ, ки сарзанишат наку-
нанд, бо хирадмандон ҳам-
суҳбат бош.</p> <p>4) Сар ба саломат хоҳӣ, суха-
ни дурушт магӯй.</p> <p>5) Хирадмандонро бад нагӯянд
ва сарзаниш накунанд.</p> |
|--|--|

<p>А) Ба ҳар кас рӯзи неъмат аҳд бастӣ,
Фаромӯшаш макун дар тангдастӣ.</p> <p>В) Набояд рӯзи аввал аҳд бастан,
Пас аз бастан намебояд шикастан.</p> <p>С) Гуле, к-он ҳар замон бошад ба чое,
Намеояд аз ӯ бӯи вафое.</p> <p>Д) Касе, к-аз дӯстӣ берун ниҳад пай,
Дар оини вафо сағ беҳтар аз вай.</p> | <p>1) Пеш аз паймон кардан анде-
ша бояд кард, чун паймон
кардӣ, дигар тарки паймон
макун.</p> <p>2) Аз касе, ки гаҳ бо ину гоҳ бо
он паймон мекунад, чашми
дӯстию садоқат мадор.</p> <p>3) Бо ҳар кӣ, ки ба вақти тавон-
гариаш паймон кардаӣ, ба
вақти нодорӣ тарки паймон
макун.</p> <p>4) То тавонӣ аз нодонону бева-
фоён бигурез, ки онҳо дӯс-
тиро нашоянд.</p> <p>5) Ҳар кӣ тарки паймон кунад,
дар садоқат камтар аз ҳай-
вон аст.</p> |
|---|---|

176 Мазмуни панду андарзҳои Камолитдини Биноиро муайян намоед:

<p>A) Соҳиби илм ҳар кучо бошад,
Ҳама қораш ба муддао бошад.</p> <p>B) Бо бузурге, ки илм ёр шавад,
Дар бузургӣ яке ҳазор шавад.</p> <p>C) Эй писар, дар суҳан тааммул кун,
Бадӯ неки суҳан таҳайюл кун.</p> <p>D) Ҳарфи неку агарчи дур гӯйӣ,
Некӣ аз вай равад, чу пур гӯйӣ.</p> | <p>1) Аввал андеша кун, пас аз он
забон ба гуфтор бикушо.</p> <p>2) Суҳани хуб чун гавҳар аст,
вале чун ба тақор гуфта
шавад, хубӣ аз вай бишавад.</p> <p>3) Ҳар ки бомаърифат аст, қор-
ҳояш таъби дил ва мувофиқи
мақсад бошад.</p> <p>4) Илму маърифат мақому мар-
табаи бузургонро меафзояд.</p> <p>5) Ҳар ки илму маърифат дорад
суҳан бисёр нагӯяд.</p> |
|--|---|

177 Маънои байтҳои Абдурахмони Қомиро муайян намоед:

<p>A) Рӯй дар қоидаи эҳсон кун,
Зоҳиру ботини худ яқсон кун.</p> <p>B) Якдилу якҷиҳату якрӯ бош,
В-аз дурӯёни ҷаҳон яксӯ бош.</p> <p>C) Аз қачӣ ҳезад ҳар ҷо ҳалалест,
“Ростӣ - растӣ” неку масалест.</p> <p>D) Тир агар рост равад,
бар ҳадаф аст,
В-ар равад қач,
зи ҳадаф баргараф аст.</p> | <p>1) Ростқавлу якрӯ бош ва аз одам-
ҳои дурӯя ва дурӯғтӯ дурӣ кун.</p> <p>2) Тир вақте ки рост меравад ба
ҳадаф мерасад. Пас, инсон ҳам
танҳо тавассути роҳи рост ба
мақсад мерасад.</p> <p>3) Ростӣ инсонро аз ваъиятҳои
бад раҳой мебахшад ва қам-
буду нуқсонҳо аз дар роҳи қач
будани инсонҳо сар мезанад.</p> <p>4) Саҳоватманд бош ва андешаю
гуфторатро яғона кун.</p> <p>5) Инсони саҳоватпешаро ҳама
эҳтиром мекунамд ва дӯст
медоранд.</p> |
|--|---|

- А) Ҳеч коре нест бе зан хуб шуд,
Ифтихоре нест бе зан хуб шуд.
- В) Хуб шуд, ки зан ба давлат ёр шуд,
Мамлакат аз дасти зан гулзор шуд.
- С) Кард зан вазъияти моро дигар,
Чун насими тоза дохил шуд ба сар.
- Д) Чашми хоболудро бедор кард,
Қоҳилу гумрохро хушёр кард.
- 1) Корманди давлатӣ шудани занҳо боиси обод гардидани кишвар шудааст.
- 2) Агар занҳо дар коре иштирок накунад, он кор хубу пухта ба анҷом намерасад.
- 3) Занҳо бо часурию далерӣ мардонро бедортар ва хушёртар карданд.
- 4) Занҳо дар корҳои ободони кишвар фаъолона иштирок мекунад.
- 5) Занҳо мисли ҳавои тозаӣ кӯҳсор ҳолу аҳволи рӯҳии моро дигар карданд.

1 Дар кадом калимаи байти зерин яке аз овозҳо равшан талаффуз намешавад?

*Дорам он сар, ки сар андар сари кори ту кунам,
Бо мани дилшуда ҳарчанд саре нест туро.* Камоли Хучандӣ

- A) дорам
- B) дилшуда
- C) сар
- D) ҳарчанд

2 Дар калимаи *намедихӣ*-и ҷумлаи зерин ҳарфи *й* чӣ вазифа дорад?

Ту вайро эрка кардай, ҳар қадар гандагӣ кунад ҳам, ту боз меҳрубонӣ мекунӣ, ҷазояшро намедихӣ. С. Улуғзода

- A) пасванди зарфсоз
- B) овози таркиби калима
- C) бандаки феълӣ
- D) бандаки хабарӣ

3 Имлои кадом калима нодуруст аст?

Чӣ мурғони хушхоне мавҷуданд дар ин куҳсор. Р. Ҷалил

- A) куҳсор
- B) мавҷуданд
- C) хушхон
- D) мурғон

4 Ҳаммаъно (синоним)-ҳои калимаи *истиклолиятро* нишон диҳед:

- A) ихтиёрӣ, новобастагӣ
- B) мустақилӣ, соҳибихтиёрӣ
- C) озодӣ, баробарӣ
- D) якпорчагӣ, муттаҳидӣ

5 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенуқта зидмаънои калимаи *кӯчакро* гузоред:

Абрпораҳои ... дар уқёнуси осмон бо суръати тез ба ҷануб шино мекарданд. С. Улуғзода

- A) равон
- B) парешон
- C) серҳаракат
- D) бузург

6 Дар ҷумлаи зерин ибори рехтаи “*на пай буду на Ҳайдар*” чӣ маънӣ дорад?

– *Шарифаҷон! – оқибат кӣ будани ӯро фаҳмида, аз пасаш ҷегзадам. Вале чӣ тавре ки мегӯянд: “на пай буду на Ҳайдар”.*

Аз “Тоҷикистони советӣ”

- A) аз назар ғайб задан; бе ному нишон шудан
- B) ба чашм намудор шудан; худро нишон додан
- C) ба саволи касе ҷавоб надодан; хомӯш истодан
- D) ба гапи касе эътибор надодан; худро ба нодонӣ задан

7 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ибори рехтаи мувофиқро гузоред:

Муҳиддинмахдум он шаб наздикони худро даъват карда, ... Ҷ. Иқромӣ

- A) суҳбат пир шуд
- B) суҳбат ороста буд
- C) суҳбат тафсида рафт
- D) суҳбатро пир карда буд

8 Услуби матнро муайян кунед:

Моддаи 3. Забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. *Забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон забони тоҷикӣ аст.*
2. *Ҳар як шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон вазифадор аст, забони давлатиро донанд.*
3. *Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода, ҳимоя ва рушди забони давлатиро таъмин менамояд...*

- A) илмӣ
- B) бадеӣ
- C) расмӣ-коргузорӣ
- D) публицистӣ

9 Кадоме аз ин исмҳои мураккаб аз асоси замони ҳозира ва гузаштаи феъл сохта шудааст?

- A) корбаст
- B) бастабанд
- C) шикастабанд
- D) бандубаст

10 Дар ибори *сатрҳои парешон* сифат аз рӯйи сохт чӣ гуна аст?

- A) сода
- B) сохта
- C) мураккаб
- D) таркибӣ

11 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенуктаи аввал шумораи миқдории содаро гузоред:

Агар арзиши миёнаи хизмати яксолаи ... ятим панҷсад танга бошад, ӯ ба сесад танга мемонд... С. Айни

- А) ду-се
- В) якум
- С) як
- Д) як-ду

12 Ба ҷойи сенуктаи сиғаи хабарии феълро гузоред:

Шаголи гуруснае аз роҳ ...

- А) мегузашт
- В) хоҳад гузашт
- С) гузаштанист
- Д) гузаштагист

13 Ба ҷойи сенуктаи кадом зарфро гузоштан дуруст аст?

Ӯ бо ин ҳама бузургӣ ва муҳоботу салобот бо ҳар кас, ҳарчанд хурд бошад ҳам, ... муомила мекард. С. Айни

- А) ноилоҷ
- В) бародарвор
- С) дарҳол
- Д) кунҷковона

14 Пайвандаки мувофиқро гузоред:

Саодатбибӣ ҳоло пир набуд, ... ӯ дар солҳои охир худро бедармон ҳис мекард. Р. Ҷалил

- А) агарчи
- В) ё ин ки
- С) балки
- Д) лекин

15 Кадом ибора бо роҳи алоқаи ҳамроҳӣ сохта шудааст?

- А) “Гузашти айём”
- В) “Шикоят аз пирӣ”
- С) “Чор дарвеш”
- Д) “Дар он дунё”

16 Ҷумлаи содаи яктаркиба:

- А) Ҳаво гарм буд.
- В) Зоғчаро ба Ленинобод овардем.
- С) Зоғча дар остонаи тирезаи қафои мошин менишаст.
- Д) Вай тез-тез ташна монда дахонашро кушода овоз мебарвард. Р. Ҷалил

17 Чумларо пурра кунед, ки хабар ба мубтадо мувофиқат намояд:
Чавонон дар сохтмони неругоҳи барқи обии Рогун

- A) иштирок кардааст
- B) иштирок карда буд
- C) иштирок мекунад
- D) иштирок мекунанд

18 Ба ҷойи сенукта ҳоли тарзи амали мувофиқро гузоред:
Ў то охири умраи дар ин роҳ босадоқат ва ... хизмат кард. Р. Ҳошим

- A) чолокона
- B) содиқона
- C) ҷонсипорона
- D) вафодорона

19 Аъзои туфайлии мувофиқи чумларо гузоред:
..., аз суҳбати мо ба ҳуди шумо низ суде хоҳад расид. Ф. Муҳаммадиев

- A) Воқеан
- B) Хайрият
- C) Хушбахтона
- D) Табиатан

20 Асари Абуалӣ ибни Сино, ки дар Шарқу Ғарб ҳамчун китоби тиббӣ мавриди истифода қарор гирифтааст:

- A) “Донишнома”
- B) “Ал-қонун”
- C) “Ҳай ибни Яқзон”
- D) “Ишорот ва танбеҳот”

21 Ба ҷойи сенукта дар ҳар ҷумла, байт ва ё мисраъ зидмаънои калимаи ишорашударо гузоред:

A) Ман <u>мағлуб</u> шудам, аммо ин мағлубиятро ...ият мепиндорам. Ақобир Шарифӣ	1) қаҳр
B) Рӯзе аз рӯзҳои фасли баҳор, Ки тафовут надошт <u>лайлу</u> ... Бадриддини Ҳилолӣ	2) барор
C) Гоҳе <u>лутф</u> асту гоҳе ... кори дилрабои ман. Бадриддини Ҳилолӣ	3) қарор
D) Нест як соат ... ин ҷони <u>нооромро</u> , Бадриддини Ҳилолӣ	4) ғолиб
	5) наҳор

22 Ба чойи нуқтаҳо калимаҳои тақлидии мувофиқро гузоред:

A) Аз дур ... садои пой шунида мешуд.	1) шитир-шитир
B) Аз тарафи бозори хиёбон ... овози доира меомад.	2) даранг-даранг
C) Зарраҳои вай ... чило медоданд.	3) шалап-шалап
D) Дар берун ханӯз ... борон меборид.	4) ялт-ялт
	5) ғув-ғув

23 Аз зарф ва феъл ибора созед:

A) меҳрубона	1) тасвир кардан
B) оромона	2) ишқ варзидан
C) шоирона	3) табассум кардан
D) мардона	4) обутоб ёфтан
	5) шино кардан

24 Таҳлили синтаксисӣ. Аъзои ҷумларо муайян намоед:

Ҷамшед ба бузургӣ ва тавоноӣ дар ҷаҳон овоза шуд. С. Улуғзода

A) Ҷамшед	1) ҳол
B) дар ҷаҳон	2) хабар
C) овоза шуд	3) мубтадо
D) ба бузургӣ ва тавоноӣ	4) пуркунанда
	5) муайянкунанда

25 Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:

A) Ман надидам дар ҷаҳони ҷустуҷӯ
Ҳеҷ аҳлият беҳ аз ҳӯйи наку.
Ҷалолиддини Балхӣ	1) Шоистатарин сифати инсон
хулқи нек аст.
B) Гар ҳамехоҳӣ, ки бошӣ дар амон,
Рав, накуӣ кун ту бар халқи ҷаҳон.
Аттори Нишопурӣ	2) Беҳтарини корҳо неки кардан
ва ёрӣ расонидан ба дигарон аст.
C) Беҳин коре, ки андар зиндагонист,
Накухоҳӣ, ба кас роҳатрасонист.
Носири Хусрав	3) Ба касе неки кун, ки боре
ҳам ба ту неки кардааст.
D) Касе, к-ӯ бо ту неки кард як бор,
Ҳамеша он накуӣ ёд медор.
Носири Хусрав	4) Агар ошоиш хоҳӣ, ба мардум
хубӣ кун.
	5) Некии касро ҳаргиз фаромӯш
накун.